

Turističke informacije

Puna priča

Ne ispunjavajte život danima, ispunite dane životom.

HRVATSKA

Puna života

Hrvatska.

- 1. ISTRA.** Putovi najmanjih gradova na svijetu. | 6
- 2. KVARNER.** Putovi mirisnih rivijera i otoka. | 12
- 3. DALMACIJA. ZADAR.** Putovi hrvatskih vladara. | 18
- 4. DALMACIJA. ŠIBENIK.** Putovi hrvatskih vladara. | 24
- 5. DALMACIJA. SPLIT.** Putovi drevnih kultura. | 30
- 6. DALMACIJA. DUBROVNIK.** Putovi starih kapetana. | 36
- 7. LIKA - KARLOVAC.** Putovi izvora prirode. | 42
- 8. SREDIŠNJA HRVATSKA.** Putovi dvorskih vila. | 48
- 8. SREDIŠNJA HRVATSKA.** Putovi podzemnih tajni. | 54
- 9. GRAD ZAGREB.** Grad po mjeri čovjeka. | 60
- 10. SLAVONIJA.** Putovi panonskog mora. | 64

Dobro došli u Hrvatsku!

Jedinstvena po mnogočemu, Hrvatska korijene vuče od davnina, a odlikuje je veliko bogatstvo kulturnih dobara koja svjedoče o burnoj hrvatskoj prošlosti, od rimskog doba, renesanse, baroka i turskih osvajanja pa sve do moderne, a koja su iznimana mamac za sve koji posjećuju Hrvatsku. Ako se bogatoj kulturnoj baštini pridodaju nevjerljivatna ljepota prirode kojom Hrvatska privlači u sva godišnja doba, osam nacionalnih parkova, jedanaest parkova prirode te mnogobrojna baština pod zaštitom UNESCO-a, Hrvatska je zasigurno zemlja nevjerljivatne, magnetne privlačnosti.

Više od pedeset glazbenih i filmskih festivala ostavlja bez daha čak i one najotpornije. Mnogi od njih održavaju se na lokacijama koje potječu još iz davne prošlosti, kada su stazama i putovima koračali rimski vojnici i carevi, osvajali turski paše, najveća djela stvarali svjetski pisci, odmarali se vojvode i kraljevi.

Preljepe plaže, jedno od najčišćih mora na svijetu, skrovite uvale, jezera i tajanstveni planinski vrhovi, čiste rijeke i voda za piće, fantastična gastronomija te cijenjena vina i rakije, uz svjetski poznatu kulturnu i prirodnu baštinu, najvažnija su bogatstva Hrvatske privlačna svima.

Plodne hrvatske ravnice s kojih možete kušati tek ubrane plodove; dvorci, muzeji i parkovi, riječne luke i obiteljska imanja, vinarije, svježe pečeni kruh koji mami svojim mirisom da ga jedete iznova i opet iznova – neistražena je to unutrašnjost Hrvatske, mjesto mistike i tajni, sna i jave, Hrvatska osjećaja i osjetila!

Da, Hrvatska je sve to, ali i mnogo više. Ona je domovina kravate, padobrana, torpeda, penkale, žarulje s volframovom niti, najbržega električnog automobila i drugoga najstarijeg filmskog festivala na svijetu, psa dalmatinca, Marka Pola, jednog od najstarijih europskih gradova i parlamenta te drugih po dužini obrambenih zidina u Europi, najmanje katedrale, najstarijeg arboretuma, velikih sportaša. Zemlja je to iznimnoga prometnog značenja, transverzala koja povezuje istok i zapad Europe, žila kucavica, zemlja prelijepog mora, zelenih gora i prekrasnih ravnica, bogatih polja i naftnih nalazišta.

I na kraju, nikako ne smijemo izostaviti Hrvate! Hrvatski čovjek i njegova ljubaznost magnet su zbog kojeg se turisti iznova vraćaju. Katkad će vas gostoljubivost domaćina natjerati da se zapitate jeste li u svojem domu ili jednostavno – na odmoru u Hrvatskoj!

Zemljopisni položaj

Hrvatska zauzima najveći dio istočne obale Jadranskog mora kao dijela Sredozemlja najdublje uvučenog u europsko kopno. Na Hrvatsku se odnosi i glavnina ukupne jadranske obale s gotovo svim otocima. Uski gorski pojас Dinarida odvaja njezin sredozemni dio od srednjoeuropskoga kontinentalnog dijela, koji se pruža od krajnjih istočnih obronaka Alpa na sjeverozapadu do obala Dunava na istoku, obuhvaćajući južni dio plodne Panonske nizine.

Površina

Kopneni dio iznosi 56 594 km², a površina obalnog mora iznosi 31 479 km².

Naseljenost

Hrvatska ima 4 284 889 stanovnika.

Nacionalni sastav

Većinu stanovništva čine Hrvati, a najbrojnije su manjine Srbi, Bošnjaci, Talijani, Albanci, Romi, Mađari, Slovenci i Česi.

Državno uređenje

Hrvatska je višestranačka parlamentarna republika.

Glavni grad

Zagreb je sa 790 017 stanovnika gospodarsko, prometno, kulturno i akademsko središte zemlje.

Duljina morske obale

Hrvatska obala duga je 6278 km, od čega 1880 km otpada na kopnenu obalu, a 4398 km na otoke, otočiće i hridi.

Broj otoka, otočića, hridi i grebena

Hrvatska ima ukupno 1244 otoka, otočića i hridi. Najveći su otoci Krk i Cres. Naseljeno je 47 otoka.

Najviši vrh

Dinara – 1831 metara nad morem.

Klima

U Hrvatskoj postoje tri klimatske zone: u nizinama unutrašnjosti prevladava umjerena kontinentalna klima, na visinama iznad 1200 m planinska, a uzduž jadranske obale primorska klima s mnogo sunčanih dana. Odlikuju je suha i vruća ljeta te blage i vlažne zime. Prosječna siječanska temperatura zraka ravničarskog dijela kontinentalne Hrvatske iznosi od -2 °C do 0 °C, a nešto hladnija, do -6 °C, temperatura je kontinentalnoga gorja i planinske Hrvatske. Temperatura zraka u siječnju na obali Istre i u kvarnerskom primorju iznosi od 4 °C do 5 °C, dok je dalmatinska obala toplijia, do 6 °C. U unutrašnjosti Istre i dalmatinskoj zaleđu siječanske su temperature niže od onih na obali, od 2 °C do 4 °C. Prosječna srpanjska temperatura zraka kontinentalne Hrvatske iznosi od 20 °C do 22 °C, a u kontinentalnom je gorju nešto niža, do 15 °C. Osvježenje se ljeti lako pronađe u planinskoj Hrvatskoj, na visinama iznad 700 m, gdje su prosječne temperature u srpnju niže od 18 °C. Obala Istre i kvarnerskog primorja u srpnju je topla, od 22 °C do 24 °C. Temperature zraka južnije, u Dalmaciji, iznose od 24 °C do 26 °C na obali i u dolini Neretve, a u zaleđu su nešto niže, do 24 °C. Prosječne temperature mora zimi iznose 12 °C, a ljeti 25 °C.

Novac

Službena valuta u Hrvatskoj jest kuna. (1 kuna = 100 lipa).

Strana valuta mijenja se u bankama, mjenjačnicama, poštanskim uredima i u većini turističkih agencija, hotela i kam-pova. Kreditnim karticama (Eurocard/Mastercard, Visa, American Express i Diners) može se plaćati u gotovo svim hotelima, marinama, restoranima i trgovinama, a novac se može podignuti i na bankomatima.

Putovi najmanjih gradova na svijetu

ISTARSKI PUT

► U Istri su se izmijenile mnogo-brojne civilizacijske kulture koje su za sobom ostavile mnogo više od povijesnih priča. Na malom području naići ćete na prapovijesne gradine i antičke gradiće kao i one utvrđene srednjovjekovne, koji su zarobili gotovo svaki brežuljak u unutrašnjosti Istre, s karakterističnim ulicama, trgom, crkvom i gradskom ložom.

Otkrijte zašto se Hum naziva najmanjim gradom na svijetu, što je nadahnulo francuskog pisca Julesa Vernea da radnju jednog svojeg romana smjesti u grad Pazin, i doznaјte zašto je nekadašnji grad Dvigrad u 17. stoljeću jednostavno nestao s lica zemlje i još mnogo, mnogo toga.

Vrata istarskih gradića širom su vam otvorena:

Dobro došli!

Rovinj ④

Gastronomija

Istarska kuhinja prepoznata je i u svjetskim razmjerima, o čemu svjedoči uvrštenje u brojne prestižne enogastronomске vodiče, koji su restorane i konobe diljem poluotoka svrstali u svoje elitne krugove.

Uz kulinarske delicije, Istra ima i iznimna vina i veličanstvena maslinova ulja. Flos Olei, svjetska „biblija“ ekstra djevičanskih maslinovih ulja, Vinibusi d’Italia, Michelinovi Itinerari tra i vigneti, svoje su stranice ispunili istarskim uljima i vinima.

Ispunjeni strogi kriteriji koji uvjetuju ulazak na ove prestižne stranice, ukazuju da Istra odista ima što ponuditi gurmanima koji znatiželjno pristignu na ovaj šarmantni jadranski poluotok.

Biciklističke i pješačke staze: Istra je i sve omiljenija destinacija za ljubitelje aktivnosti na otvorenome, u kojima mogu uživati u svako godišnje doba. Od istočne do zapadne obale istarskog poluotoka, od njegova brdovitog sjevera preko zelene unutrašnjosti pa sve do južnih obala, koje svojom ljepotom oduzimaju dah, proteže se više od 120 ucrtanih biciklističkih staza i oko 80 označenih pješačkih staza, koje Istru prekrivaju poput paukove mreže. Ovdje možete šetati uz more, trčati kroz vinograde i uživati u vožnji biciklom atraktivnim stazama koje vijugaju kroz srednjovjekovne gradiće.

Halo Istra

Turistička zajednica Istarske županije

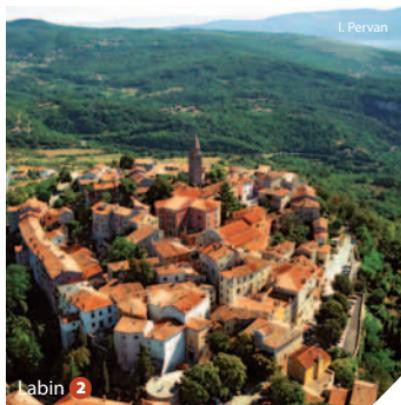
Pionirska 1A, 52440 Poreč

tel.: +385 (0)52 88 00 88

e-pošta: info@istra.com

mrežna stranica: www.istra.com

Halo Istra: radnim danom od 8 do 18, subotom od 8 do 14, nedjeljom zatvoreno.

M. Vrdoljak

I. Zirojević

I. Zirojević

R. Ibršević

1. Ponosni čuvari Zelene Istre

Uzdignuti na brežuljcima podno kojih se smjestila plodna dolina rijeke Mirne, gradići Grožnjan^{1a}, Oprtalj, Motovun^{1b} i Buzet privlače pozornost svojom arhitekturom i brojnim događanjima. Jugoistočno od Buzeta smjestio se Hum, središte staroslavenskog pisma glagoljice i vrijednih fresaka iz 12. stoljeća, prozvan najmanjim gradom na svijetu!

Nebrojene drage i brežulci središnje Istre stvorili su mnoštvo naselja u čarobnim formama, a u njezinom se srcu smjestio grad Pazina^{1c}. Njegov je kaštel, najveća i najbolje sačuvana srednjevjekovna utvrda u Istri, podignut iznad spektakularnog ponora rijeke Pazinčice.

2. Ljepote istočne obale

Na istočnoj obali Istarskog poluotoka, gdje visoki brežuljci poniru u plavetnilo Jadranu, pronaći ćete povjesni Labin^{2a} i Kršan, najmlađi istarski gradić Rašu i turistički biser Rabac. U Labinu će vas očarati starogradска jezgra s gradskom ložom i brojnim palačama, a crkveni toranj iz 17. stoljeća poziva na uspon zbog impresivnog pogleda na Kvarnerski zaljev i Rabac. Nedaleko Labina, Kršan čuva kulturno i povijesno nasljeđe koje u pojedinim mjestima datira još od 11. stoljeća, dok povijest Raše započinje tek tridesetih godina 20. stoljeća kada za potrebe rudarenja niče građić nazvan po rijeci koja se spominje još u antičkim izvorima. Rabac je sredinom 19. stoljeća malo ribarsko selo, no prekrasna morska uvala nije mogla dugo ostati sakrivena pa ubrzo stižu prvi izletnici, ali i engleski putopisac Richard Francis Burton koji u njemu boravi 1876. godine.

3. Antički gradovi južne Istre

Pula^{3a} i njezina nevjerojatna povijest spominju se već u mitu o Argonautima i njihovoј potrazi za zlatnim runom. Tritisučljetna prošlost grada, od Histra do Rimskog Carstva, Mletačke Republike i Austro-Ugarske Monarhije, nudi bogate itinerare. Arena, rimski amfiteatar, najveći je pulski antički spomenik iz 1. stoljeća, onodobno borilište gladijatora, danas poznata svjetska koncertna i festivalska pozornica. U akvatoriju južne Istre, prepunom uvala i otočića, smjestio se i jedini nacionalni park u Istri – otočje Brijuni^{3b}. Nekadašnje stjecište europskog i svjetskog jet seta, sa svojih 14 otoka, slovi kao jedno od najljepših sredozemnih arhipelaga. Nasuprot Brijuna nalazi

se skrovita i slikovita Fažana, gradić koji pomno čuva i oživljava stoljetnu ribarsku tradiciju, u čijem se zaleđu nalazi Vodnjan s najvišim zvonikom u Istri, nastao na tragovima prehisto-rijskih gradina u obliku koncentričnih krugova.

Jugoistočni dio istarske obale oslikavaju još uvijek neotkrivene atraktivne obale Marčane i Ližnjana, dok će na krajnjem jugu Istre pronaći jedan od najturističkih gradova na poluotoku, Medulin, i najjužniji rt Kamenjak, izuzetni zaštićeni krajolik okružen niskom 11 nenastanjениh otočića.

4. Rovinj⁴

Rovinj, najromantičnije mjesto na Mediteranu, zavest će vas svojim uskim uličicama i toplim ugođajem, tradicionalnim pjevanjem uz čašu vina u konobama i ribarskim čamcem, batanom, čiji je mali muzej upisan u UNESCO-ov Register najboljih praksi očuvanja nematerijalne baštine. Gradićem dominira crkva sv. Eufemije koja se ubraja među najljepša barokna ostvarenja u Istri. Sv. Eufemija je i zaštitnica grada, a njezine se relikvije čuvaju u mramornom sarkofagu u crkvi.

Gradić Bale, jedan od tipičnih istarskih gradića izgrađenih na brdu s uskim ulicama i kamenim kućama, očarat će vas svojom ljepotom i autentičnošću. Nastavite li dalje putovima u zelenu Istru, doći ćete u Svetvinčenat čiji su kaštel, crkve i prekrasni renesansni trg savršena scenografija za vrhunska umjetnička zbivanja. U Žminju su stare istarske kuće danas ljudski agroturizmi koji uz smještaj nude domaću istarsku kuhinju, a pokraj Kanfanara, prometnog čvorišta Istre, krije se i najtajanstveniji spomenik, srednjovjekovni Dvigrad.

5. Poreč⁵ i biseri zapadne obale

Poreč, nekadašnja rimska kolonija, izvanredan je primjer grada razvijenog u romaničkoj arhitekturi s prelijepim venecijanskim gotičkim palačama pokraj kojih se šetnja pretvara u istinski doživljaj. Eufrazijeva bazilika jedinstveni je primjerak rano bizantske umjetnosti na Sredozemlju iz 6. stoljeća, koji je dao sagraditi tadašnji biskup Eufrazije, a cijeli je kompleks na UNESCO-ovu popisu svjetske baštine. Područje Tara i Vabrike nadaleko je poznato po vrhunskom ekstra djevičanskom maslinovom ulju, a vrlo je specifično i zaleđe zapadne istarske rivijere: Kaštelir i Labinci, Višnjan i Vižinada okruženi su plodnim njivama, maslinicima i vinogradima. Vrsar i Funtana, ribarski gradići između Poreča i Limskog kanala, očaravaju svojim neponovljivim arhipelagom, zelenim ugođajem i kristalno čistim morem.

6. Sjeverozapadna Istra

Umag^{6a} je gradić izuzetno zanimljive povijesti: otkrili su ga rimski plemići i odlučili prisvojiti kao svoju ljetnu rezidenciju. Sjaj, raskoš i glamur tih vremena preslikava se i danas u venecijanskim kućama stare gradske jezgre. Novigrad^{6b}, tipični ribarski gradić, s dobro zaštićenom lukom i slikovitom obalom, bogatog kulturnog nasleđa, prepun je povijesnih znamenitosti, ali i vrhunskih gastronomskih delicija. U njihovu zaleđu prekrasna su brežuljkasta mjesta-utvrde s nevjerljivim vidicima i zadržavajuće prošlosti, a gradići Buje i Brtonigla središta su ovog poznatog vinorodnog i maslinarskog područja.

► Susret različitih svjetova blaga je usporedba s onime što se može vidjeti i osjetiti u kraljevskoj Opatiji i Crikvenici, pomorskoj Rijeci i u kamen uklesanom otoku Krku. No različitost tu ne prestaje, nastavlja se na jadranskim otocima Krku i Cresu, na ljekovitom otoku Lošinju, pješčanom otoku Susku, cvjetnom otoku Iloviku te šumovitom otoku Rabu. Ali što je svima njima ipak zajedničko? Možda ono što je još davno u 19. stoljeću prepoznala europska aristokracija odabравši to klimom blago i vegetacijom obdareno mediteransko

područje mjestom svojeg odmora. Zahvaljujući njima stvorene su prve raskošne vile i hoteli, pa tako i prve hrvatske rivijere: opatijska, crikvenička i novovinodolska. Tada svjetski putnici nisu bili samo oni nego i lošinjski pomorci koji su s pomorskih putovanja u svoja dvorišta donijeli više od 80 vrsta egzotičnih biljaka. Vrtovi gradića ukrašeni cvijećem, a pejzaži ispunjeni šumama, maslinicima i grmićima kadulje, ružmarina i lavande prate vas na vašem putu. Dobro došli na mirisna vrata Jadrana!

Putovi mirisnih rivijera i otoka

KVARNERSKI PUT

Opatija 1a

2

Čabar

KVARNER.

■ 13

Umag

Buje

Grožnjan

Buzet

Novigrad

POREĆ

Vrsar

ROVINJ

Brijuni

PULA

Medulin

Makana

Lubenice

Rabac

Valbiska

Krk

Cres

Merag

Baška

Lopar

Rab

Stinica

Mišnjak

Zigljen

Novalja

Prizna

Karlobag

Pag

Vir

Nin

ZADAR

Brbinj

Preko

Sali

1b

1a

2

3a

3b

4

5

Priroda

Spomenik parkovne arhitekture – park Angiolina i Park sv. Jakova (Opatija), Park prirode Učka, park-šuma Dubec (otok Krk – Omišalj), otočić Košljun – rezervat šumske vegetacije (otok Krk – Punat), otok Prvić (otok Krk – Baška) poseban ornitološki rezervat od 1972. godine s rijetkom florom i faonom, park Komrčar i park-šuma Dundo (otok Rab), Rab – Geopark Rab (područje cijelog otoka), park-šuma Čikat (Mali Lošinj), park-šuma Pod javori (Veli Lošinj), podvodni arheološki park Čikat (Mali Lošinj), Nacionalni park Risnjak, (vrh Risnjaka – Bakar), krški fenomen – jezero „sad ga ima, sad ga nema“ – Ponikvarsko jezero (Ponikve), park-šuma Japlenški vrh (Delnice, Gorski kotar), jezera Bajer i Lepenica, špilja Vrelo (Fužine, Gorski kotar), značajni krajobraz (zaštićeni krajolik) – kanjon Kamačnik (Vrbovsko, Gorski kotar), spomenik parkovne arhitekture – perivoj uz dvorac Zrinskih i Frankopana (Severin na Kupi, Gorski kotar), zaštićeni krajobraz Zeleni vir i Vražji prolaz (Skrad, Gorski kotar), strogi rezervat prirode Bijele i Samarske stijene (Mrkopalj, Gorski kotar), izvor Čabranke (Čabar, Gorski kotar), Nebeski labirinti (Krmpote, Novi Vinodolski), vidikovci Kavranova i Orlovna stijena (Brod Moravice, Gorski kotar).

Graditeljske zanimljivosti

Zbijene otočne gradске cjeline izgrađene u primorsko-sredozemnom duhu (Krk, Cres, Osor, Rab), gradići na brijegu čija povijest seže u prehistozijsko doba (Kastav), frankopanski kašteli (Krk, Omišalj, Rijeka, Grad Grobnik, Bakar, Hreljin, Kraljevica, Bribir, Drivenik, Novi Vinodolski i Stara Sušica), austrougarske vile (Lovran, Opatija, Mali Lošinj), secesijska arhitektura i industrijska baština (Rijeka), Spomenička knjižnica i zbirka Mažuranić-Brlić-Ružić, Villa Ružić (Rijeka), hotel Kvarner Palace Crikvenica – stapanje zrele secesije i historicizma (Crikvenica), Staklena kapelica (Krmpote, Novi Vinodolski), crkva sv. Lucije s Baćanskom pločom u Jurandvoru, jednim od najdragocjenijih hrvatskih spomenika (otok Krk), crkva sv. Justine s postavom sakralne umjetnosti i četiri romanička zvonika u povijesnoj gradskoj jezgri (Rab), kaštel Zrinskih u Brodu na Kupi –

stalni izložbeni postav lovstva, šumarstva i ribolova Prirodoslovnog muzeja Rijeka (Brod na Kupi, Gorski kotar), dvorac „Zrinski“ (Čabar, Gorski kotar), etnokuća „Palčeva šiša“ (Plešće, Gorski kotar), pilana na vodu „Malinarić“ i mlin „Žagar“ (Zamost, Gorski kotar), zavičajna zbirka i kuća „Vesel“ (Prezid, Gorski kotar), nalazište japsodske grnčarije i rimski obrambeni zid – Liburnijski limes (Čabar, Gorski kotar), Antički lokalitet Mirine (Omišalj), kuća „Delač“ – 1644. (Brod Moravice – zaseok Delači, Gorski kotar).

Gastronomija

Domaća tjestenina „šurlice“ sa škampima (otok Krk), creska janjetina, kvarnerski škamp, divlje šparoge, „grašnjaki“ (slatko) i karnevalska krepka jela (Matulji), autohtona kastavска sorta vina belica (Kastav), kolači od trešanja i maruna (Lovran), palenta „kompirica“ i grobnički sir (Čavle i Jelenje), ceste sira (grad Grobnik – Čavle), vrhunsko pjenušavo vino Stara bakarska vodica (Bakar), bakarski baškot (Bakar), slastica od sira „presnac“ (otok Krk), torta Krčka kneginja (grad Krk, otok Krk), maslinovo ulje (Punat), rapska torta, specijalitet Rapska grota, „štufad“ – kuhanu ovčetušu, sušeni „štokalj“ s jajima („fritaja“) (otok Rab), autohtonu vina vrbnička žlahtina (otok Krk) i trojišćina (otok Susak), torta Opatijska kamelija (Opatija), torta Frankopan (Crikvenica), Cesta plave ribe (Rivijera Crikvenica), vino žlahtina iz Pavlomira (Novi Vinodolski), bribriski „prsnac“ (Vinodol), torta lošinjskih kapetana (otok Lošinj), Apoksiomenova antička kuhinja (otok Lošinj), savijača od borovnica i drugih šumskih plodova (Gorski kotar), goranski nadjev, gulaš od divljači, medvjedi i jelenji pršut, domaći kruh i sir (Gorski kotar).

Lječilišta: Opatija, Crikvenica, Selce, Veli Lošinj.

Biciklističke staze: Park prirode Učka, Lovran, Matulji. Biciklistička transverzala Riječkog prstena – Kastav, Klana, Viškovo, Rijeka, Jelenje, Čavle i Platak, Kostrena, Bakar, Kraljevica (bikerijeka.com), Crikvenica, Novi Vinodolski, Vinodol, otoci: Krk

(Omišalj – biciklističke staze ciklama, orhideja, origana i kadulje, Punat – težačka staza), Cres, Lošinj, Rab, Goranska biciklistička transverzala – biciklističke staze: Delnice, Fužine, Čabar, Vrbovsko, Rvana Gora, Mrkopalj, Brod Moravice, Skrad, Lokve (Gorski kotar).

Pješačke staze: Park prirode Učka, Lungomare (opatijska rivijera), šetnica Carmen Sylva (Opatija), šetnice kroz Lozu i Lužinu (Kastav), Rijeka Trails: šetnice i planinarske staze Rijeke i prstena – Rijeka, Kraljevica, Kastav, Klana, Viškovo, Jelenje, Čavle i Platak, Kostrena, Bakar (www.RijekaTrails.com), Ljubavna cestica (Crikvenica), planinarske staze i šetnice – rivijera Crikvenica, Novi Vinodolski, Vinodol, tematska staza vidikovaca Oči Vinodola (Vinodol – Novi Vinodolski), Putovima Dobrinjštine (Dobrinj, otok Krk), tematska staza maslinova ulja Putovima zlatnih kapi krčkog blaga (grad Krk, otok Krk), tematska šetnica – Lokna – putovima lokava (grad Krk, otok Krk), poučna staza Baška – Batomalj – Lipica (Baška, otok Krk), maslinarska šetnica i šetnica samoniklog bilja (Punat), ekostaza (Beli, otok Cres), Stazama lošinjskih kapetana (Čikat, Mali Lošinj), planinarska transverzala Osoršćica (Nerezine, otok Lošinj), Put dupina (Veli Lošinj, otok Lošinj), Šetnica vitalnosti (Mali – Veli Lošinj, otok Lošinj), Premužičeva staza, Geopark Rab (cijeli otok označen s više od 100 zanimljivih geotočaka koje u ljetnim mjesecima turisti mogu besplatno razgledati u pratinji vodiča, otok Rab), Putovima naših starih (Malinska), Kupa: Riblje – Lesici (Vrbovsko), poučna staza kanjona Kamačnik – Vrbovsko (Vrbovsko, Gorski kotar), poučna, energetska, duhovna i rekreativna staza Trbuševica (Prezid, Gorski kotar), turističko-edukativna staza Stopama tršćanskih rudara (Tršće, Gorski kotar), poučna staza Tropetarska stijena – staza se temelji na prirodnim vrijednostima i raznolikosti florističkog sastava (Čabar, Gorski kotar), poučna staza Štaza predatora (Tršće, Gorski kotar), Botanička staza (Tršće, Gorski kotar), poučna staza Plodovi gorja (Rvana Gora, Gorski kotar).

Promatranje ptica: Park prirode Učka, park-šuma Lisina, ornitološki rezervati Kruna i Podokladi (otok Cres), Plavnik – gniazda supova, jezera u Njivicama – promatranje ždralova (otok Krk).

Promatranje dupina: cresko-lošinjski akvatorij, Institut Plavi svijet (Veli Lošinj), Operatorište za morske kornjače (Mali Lošinj).

Avanturistički sportovi: jedrenje na dasci (Baška, Preluk – Rijeka, Volosko, Punat), wakeboarding (Dunat, otok Krk), podvodni gusarski park (Punat, otok Krk), padobranstvo i paragliding (Učka, Čavle – Grobnik, Tribunj, Lubenice), automotosportovi (Grobnik), rock climbing Kamenjak i Vela Peša (Čavle), ronjenje (Rijeka), morsko kajakarenje (otok Rab), zip line Baška (otok Krk) i Beli (otok Cres), jedrenje, ronjenje, sportsko penjanje (Baška, otok Krk i otok Lošinj), panoramski let (otok Lošinj), skok padobranom (lošinjska zračna luka), Island jeep adventure (otok Lošinj), Aquapark Čikat (Mali Lošinj), Adrenalin park Crikvenica (Crikvenica, Dramalj), ronjenje (Crikvenica, Selce, Novi Vinodolski), kanuing i rafting (Gorski kotar), rafting/kajak, kanu safari i canyoning (Delnice – Brod na Kupi, Gorski kotar), Adrenalinski park Tršće (Čabar, Gorski kotar), skijalište Rudnik (Tršće, Gorski kotar), Adrenalinski park Kupjak (Kupjak, Gorski kotar), Zabavni i paintball park Vrata (Vrata – Fužine, Gorski kotar), izletište „Šumska bajka“ (sadržaji za djecu, Lič, Gorski kotar), Regionalni sportsko-rekreacijski i turistički centar Platak – zimski sportovi (skijanje, noćno skijanje, turno skijanje, skijaško trčanje, snowboard, sanjkanje) i ljetni sportovi (planinarenje, panoramska vožnja žičarom, sportska igrališta, dječja igrališta, disc golf i tubing) (Čavle).

Suveniri: Baščanska ploča, nakit „morćić“ (Rijeka), figurica Grobnički dondolaš (Čavle), mirisni privjesak Mirisi Crikvenice (Crikvenica), mirisna vrećica lavande Kvarner, Predromanički plutej (Njivice, otok Krk), originalni lošinjski suveniri (otok Lošinj), Apoksiomenovi suveniri (otok Lošinj), izvorni goranski suveniri (Gorski kotar), jedinstveni kastavski suvenir U krilu majke Kastva.

Turistička zajednica Kvarnera

N. Tesle 2, 51410 Opatija
tel.: +385 (0)51 623 333, 272 988
e-pošta: info@kvarner.hr
mrežna stranica: www.kvarner.hr

1. Opatijska rivijera^{1a} i Park prirode Učka^{1b}

Turistički informativni centar Opatija

M. Tita 128, 51410 Opatija

tel.: +385 (0)51 271 310

e-pošta: info@visitOpatija.com;

tic@visitopatija.com

mrežna stranica: www.visitOpatija.com

www.pp-ucka.hr

Oplemenjena palmama i kamelijama, Opatija još od 19. stoljeća s ponosom razvija turizam. Posebnost je opatijske rivijere šetnica uz more duga 10 kilometara koja povezuje obalne gradiće i blizina Parka prirode Učka, vrijednog spomenika prirode.

2. Svetište Majke Božje na Trsatu i grad Rijeka²

Turistički informativni centar Rijeka

Korzo 14, 51000 Rijeka

tel.: +385 (0)51 335 882

e-pošta: info@visitRijeka.hr

mrežna stranica: www.visitrijeka.hr

Pod budnim okom Trsatskog kaštela i najstarijega marijanskog svetišta u Hrvatskoj s franjevačkim samostanom, crkvom i nadaleko poznatom Kapelom zavjetnih darova već stoljećima živi grad Rijeka, središte pomorstva i karnevala.

3. Grad Rab^{3a} i Rajska plaža u Loparu^{3b}

Turistička zajednica grada Raba informativni centar

Trg Municipium Arba 8, 51280 Rab

tel.: +385 (0)51 724 064

faks: +385 (0)51 725 057

e-pošta: info@rab-visit.com

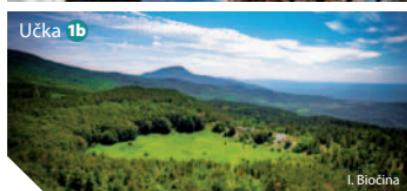
mrežna stranica: www.rab-visit.com

Grad Rab sa svoja četiri romanička zvonika i trima glavnim ulicama, Gornjom, Srednjom i Donjom, otvara vrata vrijednih srednjovjekovnih crkava i patricijskih palača. Otok Rab nudi i prekrasne pješčane plaže. Izdvajamo Rajsку plažu u Loparu dugu 1500 metara.

Opatija **1a**

P. Trnajstić

Učka **1b**

I. Biočina

Rijeka **2**

I. Biočina

B. H. Markičević

Krk **4**

R. Kosinožić

Turistička zajednica općine Lopar

Lopar 284, 51281 Lopar
tel.: +385 (0)51 775 508
e-pošta: lopar@lopar.com
mrežna stranica: www.lopar.com

4. Otočić Košljun 4

Turistička zajednica općine Punat

Pod topol 2, 51521 Punat
tel.: +385 (0)51 854 860
e-pošta: info@tzpunat.hr
mrežna stranica: www.tzpunat.hr

Samo deset minuta vožnje brodom iz Punta potrebno je da biste posjetili taj duhovni i vegetacijski raj. U okrilju franjevačkog samostana smjestile su se etnografska, numizmatička i sakralna zbirka. Proglašen park-šumom, Košljun je nezaobilazna točka svakog posjetitelja otoka Krka.

5. Lubenice 5

Turistička zajednica grada Cresa

Cons 10, 51557 Cres
tel.: +385 (0)51 571 535
e-pošta: info@visitcres.hr
mrežna stranica: www.tzg-cres.hr

Lubenice, kameno mjestoče izdignuto na litici visokoj 378 metara, vidikovac je ne samo izletnicima nego i stalnim stanovnicima otoka Cresa, bjeloglavim supovima.

6. Muzej Apoksiomena 6

Muzej Apoksiomena

Riva lošinjskih kapetana 13, 51550 Mali Lošinj
tel.: +385 51 734 260
e-pošta: info@muzejapoksiomena.hr
mrežna stranica: www.muzejapoksiomena.hr

Muzej Apoksiomena jedinstvena je arheološko-arhitektonска kulturna institucija na mediteranskim prostorima, u cijelosti posvećena jednom eksponatu – brončanom kipu mladog atleta Apoksiomena. Kip je u podmorju pokraj otoka Lošinja, na dubini od 45 metara, pronašao turist iz

Beljige 1997. godine. Apoksiomen je 1999. izvađen iz mora na čijem je dnu boravio gotovo dva tisućljeća. Muzej Apoksiomena na originalan način priča priču o sportašu savršenih tjelesnih proporcija, umjetničkom djelu koje impresionira svojom cijelovitošću i ljepotom izvedbe. Muzej Apoksiomena, posvećen ovom jedinstvenom arheološkom pronalasku na Jadranu i njegovoj priči, otvoren je u svibnju 2016. godine u palači Kvarner u samom centru Malog Lošinja. Prekrasna je antička skulptura tijekom go-tova dva desetljeća od vađenja iz mora do povratka na Lošinj, u Muzej osmišljen samo za njega, postala simbol i zaštitni znak otoka Lošinja. Apoksiomenova ssvremenska ljepota, njegova neobična i misteriozna priča te osebujan muzejski postav još nikoga nisu ostavili ravnodušnim.

I. Pervan

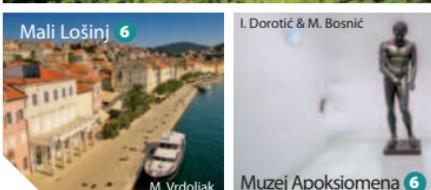
Lopar 3b

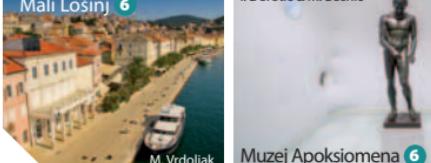
S. Gobbo

Košljun 4

Lubenice 5

Mali Lošinj 6

I. Dorotić & M. Bosnić

Muzej Apoksiomena 6

Muzej Apoksiomena 6

► Putovi hrvatskih vladara vode vas na putovanje kroz vrijeme, po starim hrvatskim gradovima prijestolnica-ma, Ninu, Kninu, Biogradu na Moru i Šibeniku, kroz početke hrvatske državnosti (7. – 12. st.) te bude duhove drevnih hrvatskih vladara ratnika. Put započinje na sjeveru, na živopisnim bijelim podvelebitskim stijenama gdje se pred očima prostire nestvaran pejzaž najrazvedenijega hrvatskog otoka, Paga. Pag nudi prekrasne uvale i plaže netaknute prirode, jednako kao i središta modernog turizma. Nadaleko su poznati autohton paška čipka i paški sir čiji su tajni sastojci bura i sol, koji mu daju specifičnu i prepoznatljivu aromu. Proći putovima hrvatskih vla-

dara znači osjetiti veliku raznolikost doživljaja koju pružaju tisućljetni gradovi, kao što je 3000 godina star Zadar, čiji su gradski bedemi upisani na popis svjetske baštine UNESCO-a. U Ninu ćete pronaći najmanju katedralu na svijetu, a moderna i živa turistička središta poput Biograda na Moru, slikovita mjesta dalmatinskog zaleda, Ravnih kotara i otoka prihvatić će vas posebnim dalmatinskim temperamentom. Svi oni koji u smiraju dana biciklom ili pješice posjete srednjovjekovnu utvrdu sv. Mihovila na otoku Ugljanu bit će nagrađeni nebeskim pogledom u zemaljski raj satkan od niza smaragdnih otoka i zlatnih struna utonulog Sunca koje će pamtitи zauvijek.

Putovi hrvatskih vladara

SJEVERNODALMATINSKI PUT. **ZADAR.**

Zadar

Zadar 1

A. Gospić

Mišnjak

Žigljen

Mali Lošnjan

Novalja

Terasic

DALMACIJA. ZADAR

19

3

Pag

6

Vir

2

Nin

5a

5b

ZADAR

1

Preko

Brbinj

Sali

3

Tkon

Murter

4

Biograd n/M

Obrovac

Benkovac

KNIN

Drniš

Skradin

Vodice

ŠIBENIK

Primošten

TROGIR

Rogač

Komiža

Vis

Priroda

Nacionalni park Paklenica, parkovi prirode Telašćica, Vransko jezero i Velebit, posebni rezervati Lun, Velo i Kolansko blato (otok Pag) i zaštićeni krajolik – kanjon rijeke Žrmanje, zaštićeno područje Ninske lagune s osam staništa Natura 2000, prirodnim eko botaničkim vrtom, plitkim obalama, močvarnim predjelima, ornitološkim rezervatom s 200 vrsta ptica, pješčanim plažama, ljekovitim blatom te ekološkom solanom.

Značajni krajobraz – sjeverozapadni dio Dugog Otoka (plaža Sakarun, uvrštena u udruženje The most beautiful bays in the world, svjetionik Veli Rat)

Botanički rezervat – maslinik Saljsko polje, špilja Strašna peć, Brbišćica – geomorfološki lokalitet.

Kanjon rječice rijeke Karišnice s franevačkim samostanom i ljekovitim blatom.

Graditeljske zanimljivosti

Grad spomenik urbanizma (Pag), ostaci rimske arhitekture i najvećeg rimskog hrama na Jadranu te primjeri starohrvatskoga predromaničkoga graditeljstva (Nin), rimski građevni elementi cardo i decumanus, rimski forum, najljepši primjeri romanike u Hrvatskoj, gradski bedemi, urbane instalacije Morske orgulje i Pozdrav Sunca, najstarija dalmatinska gotička crkva sv. Frane (Zadar), pučko graditeljstvo kamenih kuća na otocima (Ugljan i Pašman), rimska zapornica, sol iz solane Nin. Ostaci i megalitske zidine drevne Asserije, top Leonarda da Vincijs izložen u Zavičajnom muzeju Benkovac, tradicionalne kamene kuće za odmor Bukovice i Ravnih kotara, mirila – jedinstvena kamena spomen-znamenja uz velebitske staze. Novigrad – slikoviti ambijentalni gradić s djelomično

očuvanim gradskim zidinama koji je u najvećoj mjeri sačuvao svoj izvorni srednjovjekovni izgled. Urbanistička cjelina Novigrada proglašena je spomenikom kulture 1972. godine. Od 2011. godine kulturno-povjesna cjelina grada Novigrada ima svojstvo kulturnog dobra. Novigrad – tvrđava Fortica u kojoj je bila zatočena hrvatsko-ugarska kraljica Marija, kći Ludovika Anžuvinca i zaručnica Sigmunda Luksemburškog, s majkom Elizabetom Kotromanić.

Gastronomija

Posedarski pršut, suhomesnati proizvod „Ninski šokol“, mišni sir, paški sir i janjetina, benkovački prisnac, vrhunska crna i bijela vina Ravnih kotara, bijela vina Grgić i paška žutica, liker maraskino, novigradska dagnja, maslinovo ulje, kaljski proizvodi od ribe; slani i marinirani inčuni i srdele (otok Ugljan, Kali).

Biciklističke staze: Zadarska županije svojom raznolikošću udovoljava svim segmentima, od MTB-a preko cestovnog biciklizma do ugodnih obiteljskih staza. Zadar Bike Magic biciklistima preporučuje 96 standardiziranih, klasificiranih ruta u tri segmenta s više od 3000 km staza.

mrežna stranica: www.zadarbikemagic.com

Lov: južni Velebit, otok Pag, Ravnii kotari.

Ribolov: rijeka Žrmanja, Vransko jezero (Biograd na Moru), Dugi Otok – morski sportski ribolov.

Jahanje: Polača, Zaton, Vransko jezero.

Pustolovni turizam: kanuing, kajakarenje, rafting (rijeka Žrmanja), bungee jumping (Maslenički most), off-road Velebit, tematska antička cesta

Turistička zajednica Zadarske županije

Jurja Barakovića 5, 23000 Zadar

tel.: +385 (0)23 315 316

e-pošta: info@zadar.hr

mrežna stranica: www.zadar.hr

Bruška – Medviđa, daskanje, kitesurfing / izmajarenje u Ninu.

Dugi Otok (Sakarun) – windsurfing, paddleboarding, penjanje, planinarenje, speleologija – NP Paklenica / PP Velebit
Suveniri: paška čipka, liker maraskino u ručno opletenoj boci (Zadar), barkarijol, sv. Donat, puhanco staklo i nakit iz radio-nice Muzeja antičkog stakla, Cvjet soli i čokolada od soli iz Muzeja soli (Nin).

Promatranje ptica: solana i laguna (Nin), Veliko i Kolansko blato (Pag) i PP Vransko jezero.

Filmski turizam: mjesta snimanja filmova o Winnetouu i Winnetouovu spomen-prostor sa stalnim izložbenim postavom – Starigrad Paklenica.

Zadar 1

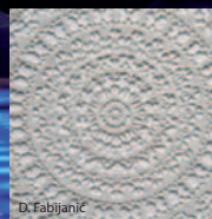
M. Romulić & D. Stojčić

B. Kačan

D. Fabijanić

D. Fabijanić

Pag 6

B. Kačan

Vransko jezero 4

D. Peroš

1. Crkva sv. Donata u Zadru ①

Turistički informativni centar Zadar

Jurja Barakovića 5, 23000 Zadar

tel.: +385 (0)23 316 166

e-pošta: info@zadar.travel

mrežna stranica: www.zadar.travel

Simbol grada Zadra i najpoznatija monumentalna građevina u Hrvatskoj iz ranoga srednjeg vijeka, jedinstvena u Europi. Zbog izvanrednih akustičnih svojstava upotrebljava se za glazbene programe.

2. Nacionalni park Paklenica ②

Dr. F. Tuđmana 14A

23244 Starigrad Paklenica

tel.: +385 (0)23 369 155, +385 (0)23 369 202

(Uprava i kamp); +385 (0)23 369 803 (ulažna recepcija Nacionalnog parka)

369 803 e-pošta: np-paklenica@paklenica.hr

mrežna stranica: www.np-paklenica.hr

Smješten između najvišeg vrha Velebita i mora, gostima pruža kupanje u moru i planinarske aktivnosti u istom danu. Ištice se jedinstvenim kanjonima Velike i Male Paklenice i bogatstvom flore i faune koje privlači planinare, znanstvenike i ljubitelje prirode.

3. Park prirode Telašćica ③

Sali IV 2, 23281 Sali

tel.: +385 (0)23 377 096

e-pošta: telascica@telascica.hr

mrežna stranica: www.pp-telascica.hr

Najrazvedenija otočna skupina na Sredozemlju, Kornati, nastavlja se na Park prirode Telašćica s istoimenom najsigurnijom, najljepšom i najvećom prirodnom jadranskom lukom, stijenama koje se sa 160 metara visine ruše u more te jezerom Mir, jedinim slanim jezerom na Jadranu.

4. Vransko jezero ④

JU PP Vransko jezero

Kralja Petra Švacića 2, 23210, Biograd na Moru

tel.: +385 (0)23 383 181, 386 452

e-pošta: info@pp-vransko-jezero.hr

mrežna stranica: www.pp-vransko-jezero.hr

Vransko se jezero može obići i vodenim putem, a pritom je moguće uživati u s kopna posve nedostupnim ili teško dostupnim močvarnim krajolicima. Vode su tog jezera bočate pa tu ima i slatkovodnih i morskih riba što privlači mnoge ribolovce.

5. Crkva sv. Križa u Ninu ⑤

nazvana najmanjom katedralom na svijetu

Turistička zajednica grada Nina

Trg braće Radića 3, 23232 Nin

tel.: +385 (0)23 264 280

e-pošta: info@nin.hr

mrežna stranica: www.nin.hr

Starohrvatski je kraljevski grad Nin 15 kilometara udaljen od Zadra. Jedan je od najvažnijih arheoloških lokaliteta u Hrvatskoj. Naseljen je 3000 godina i uvršten je među najstarije gradove Mediterana. Vidljivi su ostaci najvećega rimskega hrama na Jadranu, jedan Judin srebrnjak, mozaici, crkva prozvana najmanjom katedralom na svijetu, jedinstvena romantična krunidbena crkva, originalni starohrvatski brod Condura Croatica i dr. svjedoče o antičkom dobu i vremenu kad je grad bio sjedište biskupa i prva pjestolnica Hrvata.

Nin ⑤

6. Solane u Pagu i Ninu^{5b}

Turistički informativni centar Pag
 Vela ulica b.b., 23250 Pag
 tel.: +385 (0)23 611 286
 e-pošta: tzg-paga1@zd.t-com.hr
 mrežna stranica: www.tzgpag.hr

Solana Nin

Ilirska cesta 7, 23232 Nin
 tel.: +385 23 264 021
 e-pošta: info@solaninan.hr
 mrežna stranica: www.solaninan.hr

Nazivana bijelim zlatom, sol je bila i strateški proizvod bez kojeg je stoljećima život bio nezamisliv. Bazeni soli u Pagu⁶ prostiru se na 3,01 km² površine i danas uglavnom imaju značenje spomeničke prirode. Ninska se solana prostire na površini od 55 hektara, smještena je u plitkoj laguni dubokog Ninskog zaljeva. Od davnina je život vezan za more, pa je tako sol dio svih nas. Paška i ninska sol sadržavaju sve minerale koji su, uz vodu, osnovni sastojci prirodnog mora. U Solani Nin proizvodnja se odvija na tradicionalni ekološki način kao u rimsко doba, iz kojeg se unutar polja soli pronalaze ostaci rimske zapornice.

Nin **5b**

S. Surač

Paklenica **2**

I. Čorić

Telašćica **3**

D. Fabijanić

A. Gospić

Zrmanja

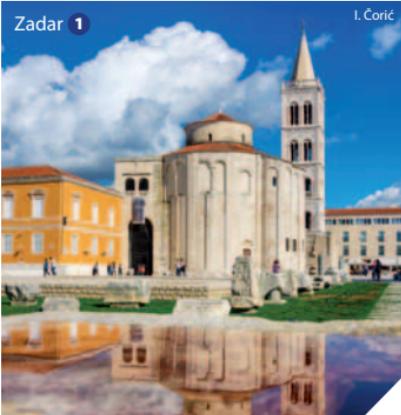
Zadar **1**

I. Pervan

Zadar **1**

I. Čorić

Putovi hrvatskih vladara

Šibenik

SJEVERNODALMATINSKI PUT. ŠIBENIK.

Putovi hrvatskih vladara vode vas na putovanje kroz vrijeme, po starim hrvatskim gradovima prijestolnicama, Ninu, Kninu, Biogradu na Moru i Šibeniku, početke hrvatske državnosti (7. – 12. st.) te bude duhove drevnih hrvatskih vladara ratnika.

Kako se krećemo dalje prema jugu, sredozemno ozračje sve nam više ispunjava dušu. Domaćim gastronomskim poslašticama kao što su nadaleko poznati drniški pršut, sir iz „mišine“, jela ispod peke, školjke uz vino s poznatih primoštenskih vinograda u kojima su uživali hrvatski, ali i mnogi svjetski vladari ne mogu odoljeti ni

oni s najprofijnenijim osjetilom okusa. Iz Skradina, malena grada bisera stara više od 6000 godina, otisnut ćemo se rijekom Krkom do jednog od najpoznatijih hrvatskih prirodnih fenomena, Skradinskog buka. Otkrivajući zalede bit ćete nagrađeni još jednom starom hrvatskom prijestolnicom, gradom Kninom, u čijem će okruženju vrijeme proletjeti kroz aktivni odmor koji će vam okrijepiti dušu i tijelo. U Šibeniku će vas zadiviti katedrala sv. Jakova čija kupola nadvisuje kamena zданja srednjovjekovnih zgrada, a uske gradske ulice u toplim ljetnim večerima pozivaju na druženje privlačnošću

Kornati 4

temperamentne sredozemne ljepotice. Ako vas na kraju putovanja putovima hrvatskih vladara možda do kraja ne iznenadi otok spužvi Krpanj koji nosi tri epiteta: najmanji, najniži i najnaseljeniji sredozemni otok, onda ćete krstarenjem po Nacionalnom parku Kornati, poznatom naučićkom raju, doživjeti potpuno ispunjenje duše pozitivnim emocijama promatrajući igru mnoštva otoka, otočića i hridi koja nigdje drugdje nije tako razigrana kao što je to upravo na tome mjestu.

Priroda

Zaštićene prirodne vrijednosti – značajni krajobraz kanjon Čikole, rijeka Guduća, Murter, Prokljansko jezero, žutsko-sitska otočna skupina, rijeka Krka – gornji tok, Kanal sv. Ante i šibenski zaljev, Gvozdenovo – Kamenar, rijeka Krčić, nacionalni parkovi Krka i Kornati, parkovi prirode Vransko jezero i Velebit, planina Dinara – najviši vrh Hrvatske Sinjal (1831 m), otočni arhipelag – 285 otoka, otočića i nadmorskih grebena, spomenici prirode: Stara straža – geološki spomenik prirode, vrelo Cetine – hidrološki spomenik prirode, Morinjski zaljev i uvala Makirina – ljekovito blato.

Graditeljske zanimljivosti

Šibenik – grad tvrđava: Sv. Mihovil, Sv. Ivan, Sv. Nikola (UNESCO), Barone, katedrala sv. Jakova (UNESCO), srednjovjekovni mediteranski vrt Sveti Lovre, starohrvatska crkva sv. Spasa, grobnica obitelji Ivana Meštrovića, crkva Presvetog Otkupitelja, kninska tvrđava, Prvić Šepurine – najsačuvanje izvorno otočno mjesto, Jurlinovi dvori, hidroelektrana Krka iz 1895., vodene mlinice na Krki, Primošten – autentična arhitektura u kamenu, Bunje – zaleđe Vodica, kulturno-povijesne cjeline – Betina i Popovići, Biskupija.

Gastronomija

Morski specijaliteti – šibenske dagnje na buzaru, rižot od plodova mora, pečena riba, riblji brodet, drniški pršut, pakovački sir, sir iz mišine, skradinski rižot, crni rižot, borajska i kornatska janjetina, skradinska torta, rožata, kroštule, fritule, šibenska travarica, lozovača,

prošek, primoštensko vrhunsko crno vino babić, plavina, bijela vina maraština i debit.

Biciklističke staze: Šibenik, NP

Krka, Knin, otok Murter, Drniš, Grebaštica, Primošten, Rogoznica, Vodice, Murter, Pirovac, Skradin.

Lov: Knin, Drniš, Šibenik, Vodice, Skradin.

Ribolov: lov na velike ribe – Vodice, Jezera, Rogoznica, morski sportski ribolov.

Pustolovni turizam: safari Guduća – Prokljan, bungee jumping – Šibenik, Vodice – daskanje, kajakarenje, treking, Kanal sv. Ante, planinarenje – Dinara, brdski biciklizam, off-road jeep safari.

Jahanje: farma Happy Horse – Dubrava, farma Kukurin – Jezera.

Suveniri: šibenska kapa, šibenska puca, nakit od crvenog koralja s otoka Zlarina, krpanjska spužva, bukara, šibenski bagatin, tkanica.

Turistička zajednica

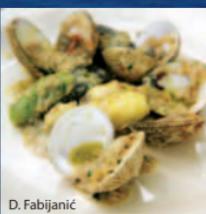
Šibensko-kninske županije

Fra Nikole Ružića b. b., 22000 Šibenik

tel.: +385 (0)22 219 072

e-pošta: info@sibenikregion.com

mrežna stranica: www.dalmatiashibenik.hr

Šibenik 3

B. Prezelj

1. Kninska tvrđava na brdu Spas ①

Turistička zajednica grada Knina

Tuđmanova 24, 22300 Knin

tel.: +385 (0)22 664 822

e-pošta: info@tz-knin.hr

mrežna stranica: www.tz-knin.hr

Knin ①

Vojna utvrda nastala na starohrvatskome kulturnom nasljeđu iz 9. stoljeća izgrađena je na južnom dijelu brda Spas, koje dominira nad Kninom i njegovom okolicom pa se s tvrđave sa svih strana pruža zadivljujući pogled.

2. Nacionalni park Krka ②

Trg Ivana Pavla II. br. 5, 22000 Šibenik

tel.: +385 (0)22 201 777

e-pošta: info@npk.hr

mrežna stranica: www.np-krka.hr

Krka ②

I. Biočina

Sa svojih sedam sedrenih slapova i ukupnim padom od 242 metra te najvećom sedrenom barijerom u Europi, znamenitim Skradinskim bukom, prirodnji je i krški fenomen. U Nacionalnom se parku se nalazi otocić Visovac s franjevačkom crkvom i samostanom.

3. Katedrala sv. Jakova u Šibeniku ③

Turistička zajednica grada Šibenika

Fausta Vrančića 18, 22000 Šibenik

tel.: +385 (0)22 212 075

e-pošta: tz-sibenik@si.t-com.hr

mrežna stranica: www.sibenik-tourism.hr

Jedinstveni spomenik europskoga sakralnoga graditeljstva uvršten je na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Krase je 72 u kamenu isklesane glave i najvažnije je graditeljsko ostvarenje iz 15. i 16. stoljeća u Hrvatskoj.

Šibenik ③

S. Gobbo

B. Kačan

4. Nacionalni park Kornati⁴

Nacionalni park Kornati

Butina 2, 22243 Murter

tel.: +385 (0) 22 435 740

e-pošta: kornati@np-kornati.hr

mrežna stranica: www.np-kornati.hr

Kornatski arhipelag sastoji se od oko 150 otoka, otočića i hridi s površinom od samo sedamdesetak četvornih kilometara. Zbog opasnosti plovidbe u tom labirintu kamena i mora Kornate krase i stari svjetionici, danas odredište „robinzonskih“ turista, kao što su Blivenica i Sestrice. Sam Nacionalni park Kornati ima 89 otoka, otočića i hridi.

Kornati ⁴

I. Biočina

5. Krapanj – Brodarica⁵

Krapanjskih spužvara 52

22207 Krapanj – Brodarica

tel.: +385 (0)22 350 612

e-pošta: info@visit-krapanjbrodarica.com

mrežna stranica: www.visit-krapanjbrodarica.com

Krapanj ⁵

I. Pervan

Krapanj ⁵

S. Gobbo

6. Skradin⁶

Trg Male Gospe 3, 22222 Skradin

tel.: +385 (0)22 771 306, 771 329

e-pošta: direktor@skradin.hr

mrežna stranica: www.skradin.hr

Smješten petnaestak kilometara od Šibenika, Skradin, romantičan sredozemni grad s uskim popločenim ulicama, prolazima, voltama i skalinama, nalazi se na samome ulazu u NP Krka. Svoju povijest ispisuje već dvije tisuće godina, pa su tako u njegovoj neposrednoj blizini smještena važna arheološka nalazišta. Cijela gradska jezgra Skradina zaštićeni je spomenik kulture.

Skradin ⁶

I. Biočina

Putovi drevnih kultura

SREDNJODALMATINSKI PUT

Bol

► Slijedite miris čempresa i ružmarina cestom starih Rimljana do antičkog Traguriona gdje će vam njegov raskošni kamen, svaki portal, crkvica, palača i balkon razbuktati maštu i ispričati jednu legendu, jednu priču o ljubavi ili nadi. Doznaјte zašto su rimski carevi izabrali ponosnu Salonu za prijestolnicu svoje provincije te zašto je jedan od njih, Dioklecijan, izabrao šarm Splita za svoju palaču. Osjetite duh alkarskih sinjskih vitezova, prkos

i čežnju dalmatinske pjesme Omiša među surovim stijenama, odmorite se na neodoljivim plažama makarske rivijere, pod visokim liticama Biokova, a zatim zaplovite plavim cestama starih grčkih moreplovaca do sunčanih otoka s obiljem čuda, kristalno plavog mora, bijelog kamenja, lavande i vinove loze, kojoj su davali život krudući zemlju kamenu, iz koje su onda bogatu toplinu juga pretočili u vino.

5

Priroda

Park prirode Biokovo, zaštićeni krajolici Vidova gora i Zlatni rat na otoku Braču, kanjon rijeke Cetine (Omiš), Donja Brela, Paklinski otoci (otok Hvar), Crveno i Modro jezero te Prološko blato (Imotski), spomenik prirode Modra špilja (otok Biševo), otoci Jabuka i Brusnik, posebni rezervati: izvor i gornji tok rijeke Jadro i rijeke Vrljike, močvara Pantan (Trogir), park-šuma Marjan (Split), špilja Vranjača (Dugopolje – Split), Palagruža – otoče Palagruža od kopna je najudaljenija otočna skupina od svih hrvatskih otoka.

Graditeljske zanimljivosti

Suhozidi i pučko graditeljstvo zbijenih kamenih kuća i ulica na otocima i u obalnim gradićima (Makarska, Omiš, Sinj i Imotski, otoci Brač, Hvar, Vis i Šolta), bunje – poljske kućice od suhozida, primjer rimske dvorske arhitekture – Dioklecijanova palača (Split), najbolje očuvan romaničko-gotički grad u srednjoj Europi, zidine s dvorcem i kulom, male kamene ulice (Trogir), franjevački samostan sv. Marije (Zaostrog).

Gastronomija

Dalmatinske kroštule, dalmatinska pašticada, male kobasice „luganige”, goveđe meso u kupusu „arambaši” (Sinj), viška i komiška pogača, hvarske paprenjaci, jelo od janjetine „vitalac”, bračka torta Hrapočuša, vugava (otok Vis), bogdanuša Plančić (otok Hvar), vina Zlatan otok i Tomić (otok Hvar), vina Stina (otok Brač), hvarska gregada, torta Makarana (Makarska), baškovodski „rafioli” i fritule, biokovska peka, bašćanski sir, slane srdele, poljički soparnik (Omiš), vino Dobričić (Šolta), žabe na brudet ili pohani žablji kraci, vina Krolo (Strmendolac, Čaporice, Trilj), vina Grabovac (Proložac), vino s mlijekom „bikla” u Zabiokovljtu

(Vrgorac), viški „hib”, komiški „cviti”, rogačica, imotska torta i „rafioli”, dalmatinske kroštule, vino kaštelanski crljenac – zinfandel, vina Opačak – Gornji Tučepi.

Lječilište: Makarska.

Biciklističke staze: PP Biokovo – makarska rivijera, Dalmatinska zagora, otoci Brač, Hvar, Šolta, Vis, splitska rivijera.

Vinske ceste: Biokovo, Kaštela, otoci Brač, Hvar, Vis i Biševo.

Lov: državna lovišta Biokovo, Mosor, Pelegrin, Kopršnica – Tijarica.

Ribolov: rijeke Cetina i Vrljika, rijeka Grab (Vrlika, Sinj, Trilj, Omiš), Perućko jezero (Sinj), big game fishing (Hvar i Vis).

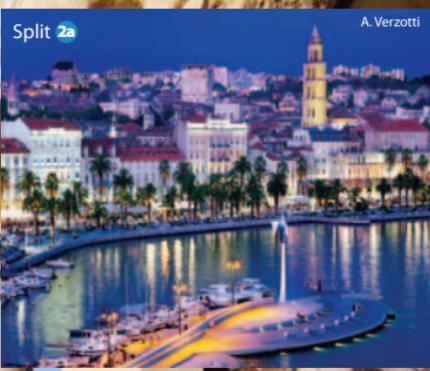
Jahanje: Trilj, Sinj, Donje Ogorje. Pustolovni turizam: rafting (rijeka Cetina), paragliding (Bol, Vis, Komiža, Hrvace – Sinj, planine Mosor i Biokovo), daskanje na vjetru (Bol), slobodno penjanje (Sutivan, Komiža, Hvar, Omiš, Marjan – Split, Biokovo, Šolta), kanu safari (Hrvace – Sinj), jakarenje i jedrenje (Hvar, Vis), zipline, kanjoning, trekking, daskanje na vjetru (Omiš), ATV Quad Adventure Hrvace – Sinj, rafting, kanu safari Čikotina lađa (Nova sela – Trilj).

Suveniri: postoje mnogi proizvođači dalmatinskih suvenira koji ručno izrađuju predmete od kamena, drva, stakla i metala, proizvode dalmatinske rakije, likere, suho voće i kolače, mirisna ulja i kozmetička sredstva. Lavanda (otok Hvar), čipka od agave (otok Hvar), gajete falkuše od bakra, Kalanko – limeni brod.

Turistička zajednica

Splitsko-dalmatinske županije

Prilaz braće Kaliterna 10/l., 21000 Split
tel.: +385 (0)21 490 032, 490 033, 490 036
e-pošta: info@dalmatia.hr
mrežna stranica: www.dalmatia.hr

Split 2a
A. VerzottiSplit 2a
A. VerzottiVis
A. GospićHvar 4b
I. Biočina
M. D. Pečanić

1. Trogir¹ – romanička gradska jezgra

Turistička zajednica grada Trogira
 Trg pape Ivana Pavla II. br. 1, 21220 Trogir
 tel.: +385 (0)21 885 628
 e-pošta: tzg-trogira@st.htnet.hr
 mrežna stranica: www.visittrogir.hr

Stara gradska jezgra okružena zidinama s dobro očuvanim dvorcem i kulom te mnogobrojnim građevinama i palačama iz romaničkoga, gotičkog, renesansnog i baroknog razdoblja upisana je na UNESCO-ov popis svjetske baštine.

---

2. Dioklecijanova palača u Splitu^{2a} i antički grad Salona u Solinu^{2b}

Turistička zajednica grada Splita
 Hrvatskog narodnog preporoda 9, 21000 Split
 tel.: +385 (0)21 348 600
 e-pošta: info@visitsplit.com
 mrežna stranica: www.visitsplit.com

Turistička zajednica grada Solina
 Kralja Zvonimira 69, 21210 Solin
 tel.: +385 (0)21 210 048
 e-pošta: tzg-solin@st.htnet.hr
 mrežna stranica: www.solin-info.com

U drevna vremena Rimljana izgrađene su prve urbane cjeline na tom području što potvrđuje palača rimskega cara Dioklecijana uvrštena na UNESCO-ov popis svjetske baštine te cijeli grad Salona, nekadašnji glavni grad rimske provincije Dalmacije.

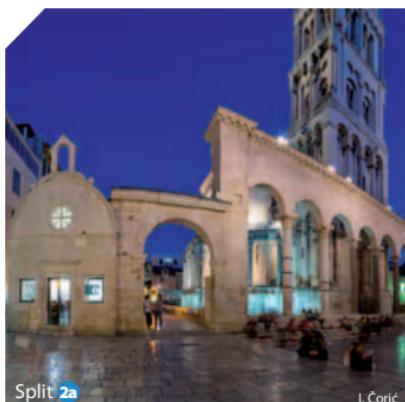
3. Kanjon rijeke Cetine³

Turistička zajednica grada Omiša
 Fosal 1A, 21310 Omiš
 tel.: +385 (0)21 861 350
 e-pošta: info@visitomis.hr
 mrežna stranica: www.visitomis.hr

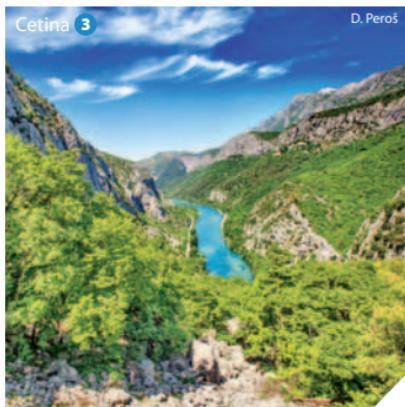
U podnožju najviše hrvatske planine Dinare, u dužini od 105 km proteže se rijeka Cetina, povezujući mjesta Vrliku, Sinj, Trilj i Omiš. Bogatstvo cetinskih voda najviše oduševljava zaljubljenike u rafting i kanu.

Trogir 1

Split 2a

Cetina 3

4. Starogradsko polje^{4a} i gradovi Stari Grad^{4a} i Hvar^{4b}

Zaštićeni krajobraz Starogradsko polje uvršten je na UNESCO-ov popis svjetske baštine i najbolje je sačuvana grčka parcelacija zemljišta na Sredozemlju stara gotovo 2400 godina.

Turistička zajednica grada Stari Grad
 Obala Franje Tuđmana 1, 21460 Stari Grad
 tel.: +385 (0)21 765 763, 766 231
 e-pošta: tzg-stari-grad@stt.com.hr
 mrežna stranica: www.stari-grad-faros.hr
www.starogradsko-polje.net

Turistička zajednica općine Jelsa
 Riva b. b., 21465 Jelsa
 e-pošta: info@tzjelsa.hr
 mrežna stranica: www.tzjelsa.hr
www.starogradsko-polje.net

Nekad važna pomorska i trgovačka luka, grad Hvar danas je jedno od omiljenih turističkih odredišta Hrvatske.

Turistička zajednica grada Hvara
 Trg sv. Stjepana 42, 21450 Hvar
 tel.: +385 (0)21 741 059
 e-pošta: tzg-hvar@stt.com.hr, info@tzhvar.hr
 mrežna stranica: www.tzhvar.hr
www.starogradsko-polje.net

5. Park prirode Biokovo⁵

Franjevački put 2A, 21300 Makarska
 tel.: +385 (0)21 616 924
 e-pošta: info@pp-biokovo.hr
 mrežna stranica: www.pp-biokovo.hr

Biokovo je najviša planina uz hrvatsku obalu koju karakteriziraju neobični kontrasti prirode, bogastvo flore i faune sa mnogim endemske

I. Biočina

vrstama i rijetkim pticama grablji-vicama te geomorfološki fenomeni obogaćeni pogledom na more.

6. Svetište Gospe Sinjske⁶

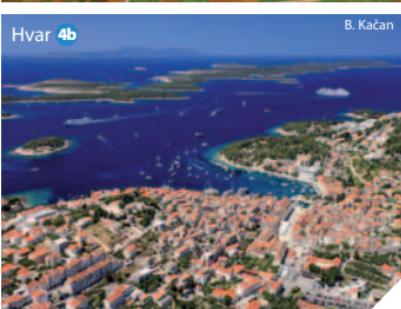
Turistička zajednica grada Sinja

Put Petrovca 12, 21230 Sinj
 tel.: +385 (0)21 826 352
 e-pošta: info@visitsinj.com
 mrežna stranica: www.visitsinj.com
www.gospa-sinjska.hr

Najveće marijansko svetište u Dalmaciji sa zlatom okrunjenom slikom Čudotvorne Gospe Sinjske koju su 1687. donijeli franjevcima iz Rame bježeći s narodom pred Turcima. Vjernici dolaze već više od tri stoljeća, posebno slaveći blagdan Velike Gospe 15. kolovoza.

Starogradsko polje 4a

B. Kačan

Sinj 6

B. Ljubičić

Putovi starih kapetana

JUŽNODALMATINSKI PUT

Dubrovnik 5

► Putovi starih kapetana vode nas područjem burnih povijesnih događaja i borbi za slobodu, područjem na kojem su od davnina razvijeni trgovina, pomorstvo i brodarstvo, tamo gdje se oduvijek živi u skladu s morem i rijekom. Upoznaće drevni zavičaj pomorstva na poluotoku jedrenjaka Pelješcu s Pomorskim muzejom u kolijevci pomorskih kapetana Orebici, rodnom mjestu moreplovca Marka Pola gradu Korčuli, povijesnom gradu Dubrovniku koji je stoljećima djelovao kao samostalna Dubrovačka Republika te nastavak tradicije u su-

vremenim morskim i rječnim lukama Pločama i Metkoviću. Priroda je na tim područjima skladala čudesni krajolik delte Neretve gdje se dodiruju rijeka i more, nizina i krš te jezero i močvara, neprolaznu ljepotu Nacionalnog parka Mljet s njegovim jezerima i renesansne Elafitske otoke Koločep, Lopud i Šipan te oblikovala raznolike i pitome krajolike Konavala. Pogledajte prema pučini gdje su se u prošlosti vodile mnogobrojne pomorske bitke, gdje se branila i čuvala sloboda i kuda su s jedrima punima vjetra plovili trgovački jedrenjaci.

Priroda

Nacionalni park Mljet, Park prirode Lastovsko otoče, spomenik parkovne arhitekture Arboretum Trsteno, posebni rezervati: ušće Neretve (ihtioško-ornitološki rezervat), Malostonski zaljev (rezervat u moru), otok Lokrum čić (rezervat šumske vegetacije), geomorfološki spomenik prirode Vela špilja (Vela Luka), značajni krajobrazi Kočje (selo Žrnovo na Korčuli), Saplunara (otok Mljet), Odisejeva špilja (Mljet), špilje Morvica i Ostaševica (Mljet), Konavoski dvori (Konavle), park-šume Čempresada „Pod Gospu“ (Orebić), Ošjak (Vela Luka), Velika i Mala Petka (Dubrovnik).

Graditeljske zanimljivosti

Gotički i gotičko-renesansni ljetnikovci (od Pelješca do Konavala), franjevački samostan (Orebić), Knežev dvor (Šipanska Luka), Dubrovačke gradske zidine s tvrđavama Minčeta, Lovrijenac, Revelin, Bokar i Sv. Ivan, Knežev dvor, franjevački samostan, dominikanski samostan i palača Sponza, crkva sv. Vlaha, katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije (Dubrovnik), kula Minčeta, tvrđava Lovrijenac, tvrđava Revelin, tvrđava Bokar, tvrđava sv. Ivana, Knežev dvor, franjevački samostan (Dubrovnik), dominikanski samostan (Dubrovnik) i palača Sponza (Dubrovnik), franjevački samostan (Rožat), mauzolej obitelji Račić (Cavtat), tradicionalna kamena arhitektura (naselja u Konavlima) i Sokol grad (kula u Konavli), Stonske zidine (Ston), Solana Ston, predromanička crkva Rotonda (Dubrovačko primorje), stećci Dubrovačkog primorja, benediktinski samostan (Mljet), ostaci rimske palače i ostaci starokršćanske bazilike (Polače, Mljet).

Gastronomija

Morski plodovi i riba, janjetina i tele-tina ili hobotnica ispod peke, brodet od jegulja ili žaba (dolina Neretve), malostonske kamenice (prvi morski proizvod u Hrvatskoj koji je dobio oznaku izvornosti) i dagnje, kame-nice i dagnje Dubrovačkog primorja (Bistrina), domaća kozletina ispod peke, kozji sir i mljetski „makaruli“ (Mljet). **Kolači:** stonska torta, konto-njata, mantala i arancini (Konavle), padišpanj, mantala, prikle (Dubrovačko primorje), **vina:** Dingač i Postup (Pelješac), Pošip i Grk (Korčula), Malvasija dubrovačka (Konavle).

Lječilište: Vela Luka.

Biciklističke staze: Konavle, otoci Korčula (Blato) i Mljet (NP Mljet), poluotok Pelješac, tematska biciklistička staza Stećci Dubrovačkog primorja (Slano – Bistrina).

Pješačke staze: rute po Konavlima, rute po Orebiću, rute po otocima Korčuli, Mljetu, Lastovu i Lopudu, Napoleonova cesta (1. etapa Pelješca).

Vinske ceste: Pelješac vinsko carstvo (Pelješac), otok Korčula.

Jahanje: Konavle.

Slobodno penjanje: Konavle, otoci Korčula, Mljet i Lastovo.

Pustolovni turizam: adrenalinski parkovi u Konavlima.

Suveniri: konavoski svileni vez (Konavle), jedrenjak dubrovačka karaka (Dubrovnik), pletena lavanda (Dubrovačko primorje).

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije
Šipčine 2, 20 000 Dubrovnik
tel.: +385 (0)20 324 999
e-pošta: info@visitdubrovnik.hr
mrežna stranica: www.visitdubrovnik.hr

Dubrovnik 5

Korčula

I. Biočina

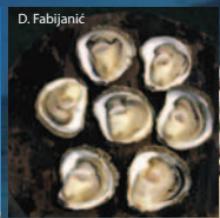

D. Pavlinović

Pelješac

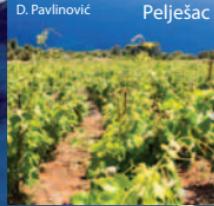

D. Fabijanić

D. Fabijanić

I. Biočina

B. Kačan

Neretva

1. Arheološko nalazište Narona ①

Arheološki muzej Narona

Naronski trg 6, 20352 Vid
tel.: +385 (0)20 691 596
e-pošta: info@a-m-narona.hr
mrežna stranica: www.a-m-narona.hr

Antički grad Narona u selu Vid pokraj Metkovića – crkvica sv. Vida, starokršćanska crkva Bare, sklop starokršćanskih bazilika, gradski bedemi i forum s hramom Augusteum najdragocjeniji su ostaci povijesne baštine na tom području.

Prirodoslovni muzej Metković

Kralja Zvonimira 4, 20350 Metković
tel.: +385 20 690 673
e-pošta: muzej@pmm.hr
mrežna stranica: www.pmm.hr

Najbolji primjer bogatog i raznolikog ptičjega svijeta delte Neretve vidljiv je u bogatoj ornitološkoj zbirci u Metkoviću. Osnovao ju je slavni hrvatski ornitolog Dragutin Rucner, a danas je zbirka dio Prirodoslovnog muzeja Metković.

2. Stonske zidine ②

Turistička zajednica općine Ston

Pelješki put 1, 20230 Ston
tel.: +385 (0)20 754 452
e-pošta: tzston@du.t-com.hr
mrežna stranica: www.ston.hr

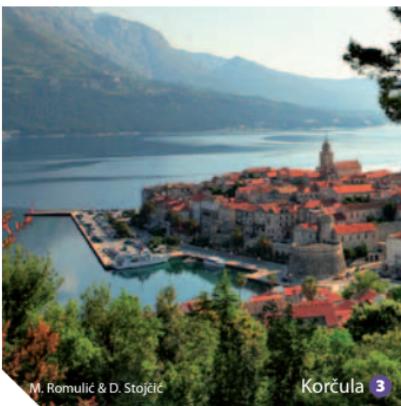
Fortifikacijska cjelina iz 14. stoljeća, jedinstvena po svojoj veličini od 5,5 km i monumentalnosti te obrambenim i urbanističkim rješenjima. Zidine počinju i završavaju tvrđavama Koruna u Malom Stonu i Veliki kašto u Stonu, a najmonumentalnija je tvrđava Bartolomeo iznad Stona.

3. Korčula ③ – grad Marka Pola

Turistička zajednica grada Korčule

Obala dr. Franje Tuđmana 4, 20260 Korčula
tel.: +385 (0)20 715 701

e-pošta: tzg-korcule@du.t-com.hr
mrežna stranica: www.visitkorcula.net

Grad Korčula, povijesno središte istoimenog otoka, jedan je od najbolje očuvanih srednjovjekovnih sredozemnih gradova. Rodno mjesto moreplovca Marka Pola odlikuje se bogatom spomeničkom baštinom i kulturnim nasljeđem.

4. Nacionalni park Mljet⁴

Pristanište 2, 20226 Govedđari
tel.: +385 (0)20 744 041
e-pošta: np-mljet@np-mljet.hr
mrežna stranica: www.np-mljet.hr

Turistička zajednica općine Mljet
Zabreže 2, 20225 Babino Polje
tel.: +385 (0)20 746 025
faks: +385 (0)20 744 186
e-pošta: tz.mljet@du.t-com.hr
mrežna stranica: www.mljet.hr

Smješten na zapadnom dijelu istoimenoga najšumovitijeg otoka Jadrana, ponosi se dubokim zaljevima Veliko i Malo jezero, bujnom i raznolikom sredozemnom vegetacijom i bogatom kulturnom baštinom kojoj pripada i znameniti benediktinski samostan iz 12. stoljeća na otočiću u Velikom jezeru.

Dubrovnik 5

Z. Jelačić

5. Dubrovnik⁵ – stara gradska jezgra

Turistička zajednica grada Dubrovnika
Brsalje 5
20000 Dubrovnik
tel.: +385 (0)20 312 011
e-pošta: info@tzdubrovnik.hr
mrežna stranica: www.tzdubrovnik.hr

Grad jedinstvene političke i kulturne povijesti i svjetski poznate UNESCO-ove spomeničke baštine jedan je od najprivlačnijih i najpoznatijih sredozemnih gradova koji se, uz bogatstvo prirodnih ljepota i očuvane baštine, može pohvaliti iznimno bogatom turističkom ponudom.

6. Cavtat⁶ – stara gradska jezgra

Turistička zajednica općine Konavle
Zidine 6
20210 Cavtat
tel.: +385 (0)20 479 025
e-pošta: tzcavtat-konavle@du.t-com.hr
mrežna stranica: visit.cavtat-konavle.com

Srednjovjekovni gradić Cavtat turističko je i kulturno središte Konavala. Neke su od vrijednih kulturnih znamenitosti mauzolej obitelji Račić, rodna kuća slikara Vlahe Bukovca te Knežev dvor sa zbirkom Baltazara Bogišića. Nedjeljne folklorne priredbe u Čilipima, kompleks mlinica i stupa na rijeci Ljutoj te tvrđava Sokol grad samo su neke od atrakcija ruralnog dijela Konavala.

Cavtat 6

S. Gobbo

Putovi izvora prirode

LIČKI PUT

► Iz Karlovca podite na doživljaje izvora prirode. Uskoro će nizinske krajolike zamijeniti šumovite gore i planine isprepletene obilatim izvorima najčišćih europskih voda koje gase žeđ i u prekoceanskim zemljama. Polako prođite preko zavojitog mosta na rijeci Korani u gradu Slunju jer se ispod njega među slapovima smjestilo jedinstveno vodeničarsko naselje Rastoke. Mnoštvo prštavih slapova nagoviješta putove izvora prirode koji će se u svojoj raskoši razotkriti na Plitvičkim jezerima. Ljepota i svježina doživljaja svjetske prirodne baštine

i tradicionalna kuhinja razlozi su za predah na putu. Oko grada Josipdola predjeli su gustih šuma s bogatim lovištima. Ljubitelji skijanja zimi će se rado uputiti prema Ogulinu i dalje prema planini Bjelolasici, a skijaši početnici prema Brinju. Za one koji vole neposredan susret s tihom i umirujućom prirodom, odlazak u Otočac i pastrvama bogatu dolinu rijeke Gacke pravi je izbor. Na samo 45 minuta vožnje od Gospića možete se okupati u Karlobagu, gdje je more vječno rashlađeno vodama koje obilato pristižu iz planinskog podzemlja.

Turistička zajednica Karlovačke županije
 Ambroza Vranicanyja 6, 47000 Karlovac
 tel.: +385 (0)47 615 320
 e-pošta: info@tzkz.hr
 mrežna stranica: www.tzkz.hr

**Turistička zajednica
 Ličko-senjske županije**
 Budačka 12, 53000 Gospic
 tel.: +385 (0)53 574 687
 e-pošta: info@visit-lika.com
 mrežna stranica: www.visit-lika.com

D. Rostuhar

I. Čorić

Karlovac 6

Senj

Velebit 4b

Velebit 4a

M. Vrdoljak

Priroda

Nacionalni parkovi Plitvička jezera i Sjeverni Velebit, Park prirode Velebit, strog rezervat Rožanski i Hajdučki kukovi, park-šume Jasikovac i Vujnović brdo (Gospić), uvala Zavratića podno Velebita, lunjski maslinici – Lun na Pagu, značajni krajobraz Slunjčica, geomorfološki spomenik prirode Cerovačke pećine (Gračac), pećinski park Grabovača, Baraćeva špilja u Rakovici, Đulin ponor – špiljski sustav usred grada.

Graditeljske zanimljivosti

Jedina preostala turska kula u Lici iz 15. stoljeća (Perušić), kula Nehaj u Senju, antički vodovod u Novalji, zavojiti most preko rijeke Korane (Slunj), stari kameni mostovi (na rijeci Dobri – Novigrad, Kosinj), kameni dvokatni most (Tounj), hidroelektrana u Ozlju „Munjara“ sagrađena 1895., utvrđeni grad Ribnik – jedini sačuvani hrvatski „wasserburg“, utvrđeni grad Ozalj sagrađen na stijeni iznad rijeke Kupe, Frankopanski kaštel u Ogulinu.

Gastronomija

Meki sir „škripavac“ i mnogi drugi lokalni sirevi proizvedeni u minisiranama na cesti sira Karlovačke županije, lički krumpir, lička janjetina, proizvodi od šumskih plodova i starih sorti jabuka i krušaka, samoniklo jestivo i ljekovito bilje, samonikle gljive, rakija od šljiva i krušaka, kruh ispod peke, ogulinški kiseli kupus (s oznakom zaštite izvornosti EU-a od 2015. godine), grah, kiselo mlijeko, cicvara (jelo od kukuruznog brašna, mlijeka, maslaca i kiselog vrhnja), delicije od divljači, specijaliteti od riječnih riba (smuč, pastrva), štrudla (najduža štrudla ispečena je u Jaškovu, malom mjestu pokraj grada Ozlja i kao takva upisana u Guinnessovu knjigu rekorda).

Biciklističke staze: staze uz obalu rijeke Mrežnice (Duga Resa) te uz rijeke Dobru i Kupu u smjeru grada Ozlja. Od mnogo-

brojnih staza na području Karlovačke županije posebno je atraktivna staza oko jezera Sabljaci, a staze na području grada Slunja spajaju se sa stazama na području općine Rakovica, gdje se nadovezuju na staze na području Nacionalnog parka Plitvička jezera pa idu dolinom rijeke Gacke i podevelebitskim selima. Iznimno su atraktivne i staze na području Parka prirode Velebit, staze na području Gospića.

Pješačke staze i staze za nordijsko hodanje:

u okolini Duge Rese i uz rijeku Mrežnicu te na području vodeničarskog naselja Rastoke u Slunju i Rakovice, gdje se usput može vidjeti stari grad Drežnik, poučna staza, mlin, kanjon Korane, slapovi ili ranč s konjima.

Planinarske staze: Ogulin – Bjelsko – Klek, Baške Oštarije – Zavižan (Premužičeva staza), Krasno – Zavižan, Krasno – Begovača, planinarski put Marković rudine – Otočac, dubovački planinarski put, karlovačka obilaznica.

Lov: područja oko Duge Rese, Krnjaka (potez Karlovac – Slunj), Rakovice, Ogulina, Josipdola i Petrove Gore, područja sjevernog i srednjeg Velebita, Gospića, Perušića, Otočca, Vrhovina i područja sjeverno od grada Ozlja.

Ribolov: rijeka Mrežnica, rijeka Gacka, područje oko Gospića, rijeke Kupa, Korana i Dobra, jezero Sabljaci u Ogulinu, šljunčare.

Rafting i kanuing: rijeke Mrežnica (Duga Resa), Kupa i Korana, Gacka i Lika.

Speleologija: Baraćeve špilje (Rakovica), Plitvičke špilje (NP Plitvička jezera), pećinski park Grabovača (Perušić), Cerovačke pećine (Gračac), špilja Vrlovka (Kamanje), Đulin ponor (Ogulin), Bubijeva jama (Barilović).

Suveniri: lička kapa, keramička ili drvena minijatura riječnog čamca (Karlovac), keramička ovčica, „coklje“ (autohtone papuce).

Gastronomski suveniri: autohtonji tradicijski sirevi iz mini sirana, lokalna vina, sokovi i rakije, tradicijski sirevi iz minisiranu, lokalna vina, sokovi i rakije.

1. Vodeničarsko naselje Rastoke ①

Turistička zajednica grada Slunja

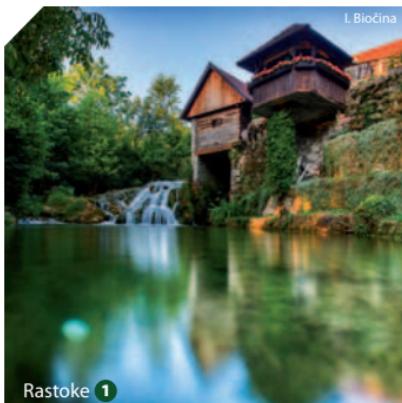
Braće Radića 7, 47240 Slunj

tel.: +385 (0)47 777 630

e-pošta: info@tz-slunj.hr

mrežna stranica: www.tz-slunj.hr

Naselje Rastoke nastalo je u skladnu spoju čovjeka i prirode koji traje tristo godina. Radost života ogleda se u razigranom utoku rijeke Slunjčice u Koranu, gdje mnoštvo prštavih slapova, brzaca, malih jezera i kaskada svjedoči o istinskim prirodnim ljepotama.

2. Nacionalni park Plitvička jezera ②

NP Plitvička jezera

Josipa Jovića 19, 53231 Plitvička Jezera

tel.: +385 (0)53 751 015, (rezervacije, Odjel prodaje), +385 (0)53 751 014; +385 (0)53 751

026 (dodatane informacije, ulaz) 751 014

e-pošta: info@np-plitvicka-jezera.hr

mrežna stranica: www.np-plitvicka-jezera.hr

Ovaj je nacionalni park na UNES-CO-ovu popisu svjetske kulturne i prirodne baštine, a krasiti ga iznimna prirodna ljepota mnogobrojnih jezera, slapova i žubora koji umiru i nanovo se rađaju stalno mijenjajući izgled. Zato se isplati uhvatiti neponovljiv trenutak iz te prirodne galerije.

3. Memorijalni centar „Nikola Tesla“ Smiljan ③

Memorijalni centar

„Nikola Tesla“ Smiljan

Smiljan 87/1, 53211 Smiljan

tel.: + 385 (0)53 746 530

e-pošta: mcnikolatesla@mcnikolatesla.hr

mrežna stranica: www.mcnikolatesla.hr

Muzej Like Gospić

Ulica dr. Franje Tuđmana 5, 53000 Gospic

tel.: + 385 (0)53 572 051

e-pošta: muzej-like@gm.t-com.hr

mrežna stranica: www.muzejlike.hr

Tu se rodio i mladost proveo Nikola Tesla, svjetski znanstvenik i inovator u području elektriciteta. Suvremeni muzej smješten u Teslinoj rođnoj kući i obližnji tematski park čuvaju uspomene na njegov znanstveni put.

4. Park prirode Velebit ④a

i Nacionalni park Sjeverni Velebit ④b

PP Velebit

Kaniža Gospićka 4b, 53000 Gospic

tel.: +385 (0)53 560 450

e-pošta: velebit@pp-velebit.hr

mrežna stranica: www.pp-velebit.hr

NP Sjeverni Velebit

Krasno 96, 53274 Krasno

tel.: +385 (0)53 665 380

e-pošta: npsv@np-sjeverni-velebit.hr

mrežna stranica: www.np-sjeverni-velebit.hr

Jedinstvenost krških oblika, krajolika i živog svijeta razlozi su zašto je cijeli Park prirode Velebit poveljom UNESCO-a proglašen svjetskim rezervatom biosfere. Nacionalni park Sjeverni Velebit njegov je najprivlačniji dio poznat po stijenama Hajdučkih i Rožanskih kukova i Velebitskome botaničkom vrtu. Sjedište Nacionalnog parka smješteno je u selu Krasnom, velikom marijanskom svetištu na nadmorskoj visini od 714 metara. Kuća Velebita posjetiteljski

Smiljan 3

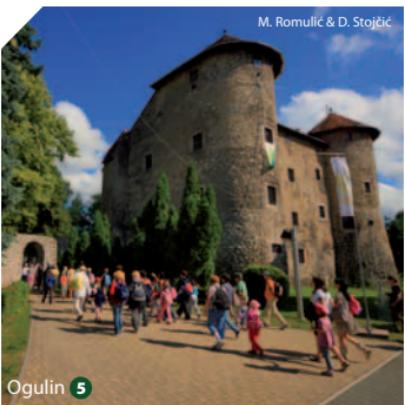
M. Romulić & D. Stojčić

TESLA

Velebit 4a

A. Gospić

Ogulin 5

M. Romulić & D. Stojčić

Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac 6

D. Stojčić

je i informacijski centar za posjetitelje Nacionalnog parka Sjeverni Velebit. Smještena je također u Krasnu. Kao prepoznatljiv, moderan i atraktivan sadržaj omogućuje prezentaciju prirodnih i kulturnih vrijednosti Parka tijekom cijele godine.

5. Ogulin 5 – zavičaj bajki: Ivanina kuća bajke

Trg Hrvatskih rodoljuba, 47300 Ogulin
tel.: +385 047 525 398
e-pošta: info@ivaninakucabajke.hr
mrežna stranica: www.ivaninakucabajke.hr

Turistička zajednica grada Ogulina

Kardinala A. Stepinca 1, 47300 Ogulin
tel.: +385 (0)47 532 278
e-pošta: tz-grada-ogulina@ka.t-com.hr
mrežna stranica: www.tz-grada-ogulina.hr

Grad Ogulin smješten je na području mnogobrojnih legendi i narodnih predaja nastalih u izazovnom prirodnom i povjesnom okruženju. Đulin ponor, mjesto gdje rijeka Dobra ponire, legenda je, a možda i stvaran završetak nesretne ljubavi djevojke Đule.

6. Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac

Branka Čavlovića Čavleka 1a, 47000 Karlovac
tel: +385 47 659 112
e-pošta: info@aquariumkarlovac.com
mrežna stranica: www.aquariumkarlovac.com

Turistička zajednica grada Karlovaca

Trg Petra Zrinskog 3, 47000 Karlovac
tel.: +385 (0)47 615 115
e-pošta: karlovac-touristinfo@ka.t-com.hr
mrežna stranica: www.karlovac-touristinfo.hr

Slatkovodni akvarij Karlovac je jedini slatkovodni akvarij u Hrvatskoj, te lokalna turistička atrakcija temeljena na bioraznolikosti karlovačkih rijeka i jezera te bogatoj tradiciji života uz rijeke. Akvarij predstavlja floru i faunu hrvatskih rijeka i jezera, geološku prošlost, tradicijsku kulturu i povijest porječja četiriju karlovačkih rijeka.

Putovi dvorskih vila

SJEVERNI PUT

► Nekada davno pripadnici visokih društvenih slojeva, ugledna gospoda i plemstvo u potrazi za ljepotom i udobnošću na pažljivo su odabranim lokacijama izgradili dvorce i kurije okružene vrtovima, parkovima i perivojima. Dvorske vas vile slikovitim brežuljcima i okičenim ravnicama vode do vlastelinsko-gospodarskog kompleksa Jelačićevih Novih dvora i dvorca Lužnice u Zaprešiću, impozantnoga Velikog Tabora blizu Desinića, romantičnog Trakošćana, ponosnog dvorca Zrinskih u Čakovcu, dvorca s dvjema kulama u Gornjoj Rijeci te

mnogih drugih dvoraca razasutih po brežuljcima koji su nekoć predstavljali središte života, rada i kulturnog i političkog djelovanja. Zakoračite u prošlost posjetom vrijednim primjerima ruralnoga graditeljstva u Kumrovcu, upoznajte svijet drevnih čovjekovih predaka u jedinstvenom Muzeju neandertalaca u Krapini smještenom uz samo nalazište ili se prepustite umjetnosti u Hlebinama, kolijevci naivne umjetnosti. Dopustite dvorskim vilama da vam ispričaju povijest i odvedu vas na romantično putovanje u davna vremena raskoši i sjaja plemstva.

Priroda

Park prirode Medvednica, poseban botanički rezervat cret Dubravica (Dubravica), spomenik prirode špilja Vindija (Varaždin), posebni ornitološki rezervat Veliki pažut (Legrad), posebni botanički rezervat Mali Kalnik (Kalnik), Regionalni park Mura – Drava, Bedekovčanska jezera (Bedekovčina), Arboretum Opeka (Vinica).

Graditeljske zanimljivosti

Dvorac Januševac (Prigorje Brdovečko), dvor Veliki Tabor (Desinić), Stari grad (Varaždin), kleti i stare hiže (gornje Međimurje), drveni riječni mlin (Sveti Martin na Muri), stara gradska jezgra Križevaca i grkokatolička katedrala Presvetog Trojstva. Svetište: Marija Bistrica, Crkva Majke Božje Snježne (Belec), Bednjanske kljeti (Bednja).

Gastronomija

Purica s mlincima, hajdinska kaša, jela i pića od kopriva, kravlji sir „prga“, bučino ulje, „meso z tiblice“, kolači: zagorski štrukli, kukuruzna zlevka i vrbovečka pera, peciva – varaždinski kličići, međimurska gibanica, pjenušać Šenpjén, vino Pušipel, autohtona klanječka sorta vina Sokol, vina ledene berbe Bodren. Bregofска pita (status nematerijalnog kulturnog dobra HR od 2012.), svinjska pisanica Stubica, zagorska juha, pjenušći Vuglec Breg, varaždinsko zelje.

Lječilišta: Stubičke Toplice, Krapinske Toplice, Varaždinske Toplice.

Toplice: Terme Jezerčica – Donja Stubica, Terme Tuhelj – Tuheljske Toplice, Stubičke Toplice, Krapinske Toplice, Terme Sveti Martin.

Biciklističke staze: 13 biciklističkih karata i 37 ruta na području Zagrebačke županije ukupne dužine 1336,7 km, Žumberak 311,5 km, cikloturistička karta Zagrebačke županije dužine 207 km. Tri nove cikloturističke rute dostupne na mobilnoj aplikaciji ZG bike: Savska ruta, u dužini od 87,59 km (u njezinu su sklopu tri rute – Jezerska ruta, Ruta ptica i kornja-

ča, Ruta drvenih mostova), Ruta slapova u dužini od 47,79 km i Zagrebačka ruta, 41,06 km. Ivanec, Stubičke Toplice, Donja i Gornja Stubica, Marija Bistrica, Oroslavje, Klanjec, Tuheljske Toplice, Krapinske Toplice, Kumrovec, Zagorska Sela, Desinić, Sveti Križ Začretje, Zlatar, Zabok, Lepoglava, četiri Gornji Macelj, biciklističke karte i 21 biciklistička ruta na području Krapinsko-zagorske županije, ukupne dužine 695 km, mreža Međimurje Cyclist Welcome, 750 km cestovnih i off-road biciklističkih staza, Legrad, Drava route: Legrad – Šoderica – Hlebine – Molve – Đurđevac – Kalinovac – Križnica (80 km), Koprivnica, Križevci, Kalnik, Varaždinska županija – Dravska biciklistička staza (Dubrava Križovljanska – Varaždin – Ludbreg – Mali Bukovec), staza Od dvorca do dvorca (Varaždin – Trakošćan), Toplička ruta (Varaždin – Varaždinske Toplice).

Konjičke staze: devet konjičkih staza na području Krapinsko-zagorske županije ukupne dužine 170 km. Dvije konjičke staze na području Brdovca, Marije Gorice i Dubravice. Turistička konjička staza Koprivničko-križevačke županije na Bilogori.

Pješačke staze: poučne staze (PP Medvednica), poučne staze (Stubičke Toplice, Kalnik), medicinska staza (Krapinske Toplice), staza uz rijeku Dravu, područje Trakošćana, gornje Međimurje, Marija Bistrica – planinarska obilaznica „Za dušu i tijelo – Mirko Fulir“, poučne staze (PP Žumberak – Samoborsko gorje), Sv.

Nedelja – poučna staza Ornitološkog rezervata Sava-Strmec, pješačke staze po Svetonedeljskim bregima, pješačke staze Tuhelj, PP Medvednica – Horvatove stube, Pregrada – Lenartove stube, Grad labirinata u Donjoj Stubici. Jesenje – Putovima neandertalaca, Radoboj – Putovima orhideja.

Planinarske staze: Planinarske staze: PP Žumberak – Samoborsko gorje, PP Medvednica, Strahinjčica, Ivanščica, Kalnik, Ravna Gora, Bilogora, Pregrada – Kunagora, Kajbumbičak put, Marija Bistrica – planinarska obilaznica „Za dušu i tijelo“.

Tematske ceste: cesta sira Zagrebačke županije, Plešivička vinska cesta,

Samoborska vinska cesta, galerijske ceste (ishodište Hlebine), vinska cesta „Klam-potić“ (Cestica), Ludbreška vinska cesta, Toplička vinska cesta (okolica Varaždinskih Toplica), Jalužabetska vinska cesta, Put tradicionalne hrane (seoska domaćinstva na području cijele Varaždinske županije), poučna staza Trakošćan, Međimurska vinska cesta, Cesta crnog ulja, Međimurska cesta tradicije, poučna staza Gaveznica – Kameni Vrh (Lepoglava), vinske ceste Krapinsko-zagorske županije, planinarsko-poučna staza „Putovima orhideje“ (Radoboj), Stazama Gupčevih puntara (Donja Stubica), poučno-rekreativna šetnica „Kapelčak“ (Stubičke Toplice), KZŽ – Marijanski hodočasnički put.

Lov: područja Zelendorf, Trakošćan, Čakovec, Štrigova, Legrad, Koprivnica.

Ribolov: rijeke Mura, Drava, jezera Zajarki, Čabraji, Jegeniš, Šoderica, Ješkovo, Čingi Lingi, Driňić, Prosenica, Autoput, svetonedeljska jezera (Rakitje, Strmec, Orešje, Kerestinec), Plitvica, Bednja, sportsko-rekreacijsko jezero Jarki, Stubičke Toplice, Bedekovčanska jezera.

Jahanje: Sveti Martin na Muri, Donja Dubrava, Marija Bistrica – ranč Pia, Zaprešić – KK Trajbar, Centar „Ritam s konjem“ Stubičke Toplice, Konjički klub Budinščina, Maruševec, Konjički klub Kumrovec, Donja Stubica – ranč Zara, Sveti Križ Začretje – OPG Piljek, Maruševec – ranč Chivas (OPG Marčenić), Vuglec Breg (Krapina), Vinski vrh (Hrašćina), Konjčina.

Skijanje: Sljeme (Medvednica).

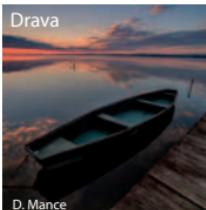
Paragliding: Prigorec (Ivanščica), Kalnik, Cvetlin i Višnjica (Ravna Gora), Plešivica (Japetić) Strahinjčica, Kunagora.

Climbing: Kalnik.

Speedway: Hodošan, Kupljenovo (Zaprešić).

Let balonom: sportsko uzletište Zabok (Balon klub Zagreb)

Svenirni: licitarsko srce, licitarski kalupi, drvene igračke (Laz), lepoglavska čipka, bučino ulje, minijatura naivnog slikarstva (Hlebine), Bilikum (Križevci), koprivnjak (Koprivnica), lužnički čaj (dvorac Lužnica – Zaprešić).

Turistička zajednica Zagrebačke županije

Preradovićeva 42, 10000 Zagreb

tel.: +385 (0)1 4873 665

e-pošta: info@tzzz.hr

mrežna stranica: www.tzzz.hr

Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije

Antuna Nemčića 5, 48000 Koprivnica

tel.: +385 (0)48 624 408

e-pošta: ured@tz-kckz.com

mrežna stranica: www.tz-koprivnicko-krizevacka.hr

Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Magistratska 3, 49000 Krapina

tel.: +385 (0)49 233 653

e-pošta: info@visitzagorje.hr

mrežna stranica: www.visitzagorje.hr

Turistička zajednica Varaždinske županije

Trg bana Josipa Jelačića 12, 42000 Varaždin

tel.: +385 (0)42 210 096

e-pošta: info@turizam-vzz.hr

mrežna stranica: www.turizam-vzz.hr

Turistička zajednica Međimurske županije

Rudera Boškovića 2, 40000 Čakovec

tel.: +385 (0)40 374 064

e-pošta: info.tzmz@gmail.com

mrežna stranica: visitmedimurje.com

1. Park prirode Medvednica ①

Lugarnica Bliznec

Bliznec 70, 10000 Zagreb

tel.: +385 (0)1 458 6317

e-pošta: info@pp-medvednica.hr

mrežna stranica: www.pp-medvednica.hr

Šumovita gora iznad Zagreba s kilometrima planinarskih staza i skijaškim centrom Sljemenom. Privlači špiljama od kojih je najzanimljivija Veternica te atraktivnim klancima, slapovima i krškim fenomenima. Moguće je poučnim stazama razgledati cijelo područje te posjetiti rudnik Zrinski.

Medvednica ①

2. Muzej „Staro selo“ Kumrovec ②

Kumrovec b. b., 49295 Kumrovec

tel.: +385 (0)49 225 830

e-pošta: mss@mhz.hr

mrežna stranica: www.mss.mhz.hr

www.mhz.hr

Jedinstveni muzej na otvorenome s očuvanim izvornim seoskim kućama s prijelaza iz 19. u 20. stoljeće i izložbama tradicionalnog načina života na području toka rijeke Sutle s kraja 19. stoljeća, kao što su npr. Zagorska svadba, Od konoplje do platna, Lončarstvo i Od zrna do pogače.

Kumrovec ②

S. Gobbo

Krapina ③

Varaždin ⑤

Varaždin ⑤

D. Vurušić

3. Muzej krapinskih neandertalaca u Krapini 3

Šetalište Vilibalda Sluge b. b., 49000 Krapina
tel.: +385 (0)49 371 491
e-pošta: mkn-rezervacije@mhz.hr
mrežna stranica: www.mkn.mhz.hr

Muzej krapinskih neandertalaca u Krapini, otvoren 2010. godine, jedinstven je muzej smješten uz jedno od najvažnijih paleontoloških nalazišta u Europi. Uz postav o neandertalcima, sadržava i prikaz povijesti zemlje od postanka do suvremenog doba.

4. Dvorac Trakošćan 4 – biser Hrvatskog zagorja

Muzejska ustanova Dvor Trakošćan

Trakošćan 1, 42253 Bednja
tel: +385 (0)42 796 281, +385 (0)42 796 422
fax: +385 (0)42 796 420
e-pošta: dvor@trakoscan.hr

Turistička zajednica Trakošćan – Općina Bednja

Trg sv. Marije 26, 42253 Bednja
tel.:+385(0)42 796 281, +385(0)42 796 422
faks:+385(0)42 796 420
e-pošta: info@bednja.hr;
info@turizam-trakoscan.hr

Dvorac Trakošćan najromantičniji je i prema mišljenju mnogih najlepši dvorac u Hrvatskoj. Jedan je od rijetkih objekata u Hrvatskoj sa sačuvanom

Trakošćan 4

S. Gobbo

vlastitom građom, povjesno usko povezanom s arhitektonskim okvirom i životom svojih vlasnika.

5. Grad Varaždin 5 – biser kulture

Turistička zajednica grada Varaždina

Ivana Padovca 3, 42000 Varaždin
tel.: +385 (0)42 210 987
e-pošta: info@tourism-varazdin.hr
mrežna stranica: www.tourism-varazdin.hr

Varaždin, grad kulture, zadivljuje raskošnim crkvama, gradskim palačama i varaždinskim grobljem te svojim umjetničkim dometom i kulturnim nasljeđem.

6. Ekomuzej Mura 6

Žabnik b. b., 40311 Sveti Martin na Muri
tel.: +385 (0)40 868 231, +385 (0)98 977 9024
e-pošta: ekomuzejmura@gmail.com
mrežna stranica: www.ekomuzejmura.com

Ekomuzej Mura nudi iznimjan mozaik bioraznolikosti pod UNESCO-ovom zaštitom te krajobrazne i kulturne raznolikosti, tradicijskih znanja, koja su očuvali gostoljubivi starosjedoci te etnološki obojenih tradicijskih manifestacija. Skele koje voze preko Mure, plivajući mlinovi, tradicijska arhitektura, povijesna obilježja i izložbene zbirke prikazuju život seoskog stanovništva.

Sveti Martin na Muri 6

B. H. Markićević

Putovi podzemnih tajni

SJEVEROISTOČNI PUT

► Neke tajne čekaju svoje otkriće milijunima godina. Ostavila su ih u dubokim stijenama živa bića u pret-povijesno doba kada je tu bio ocean. Ivanić-Grad svoju je tajnu otkrio svijetu. Ako danas prođete putovima podzemnih tajni, doživjet ćete život koji se zaustavio u neko davno vrijeme. U susretu sa seoskim stanovništvom koje je posljednji primjer zaboravljenoga skromnog života, u valovitoj prirodi gdje se izmjenjuju pašnjaci i gore, gdje se vrijeme određuje prema položaju Sunca, a mnogobrojni ribnjaci i lovišta zovu na druženje,

otkrit ćete prirodnu stranu svojeg bića. Roštilj na ribnjaku s obitelji velik je odmak od bliskih urbanih središta kao što je Bjelovar, Đurđevac, Virovitica, Garešnica, Kutina ili Novska. Nizvodno od Siska rijeka Sava natapa šume i livade čudesnog Parka prirode Lonjsko polje, čineći tako carsku kolijevku za ribe i mnoge vrste rijetkih ptica. Između ljepotica gora poljoprivredni je kraj čija gastronomска dostignuća otkrivaju Vrbovec, Bjelovar, Đurđevac i Veliki Zdenci. U Daruvaru i Lipiku oduvijek se duša i tijelo krijepe vrhunskim vinom i termalnom vodom.

Priroda

UNESCO-ov prekogranični rezervat biosfere Mura – Drava – Dunav, zaštićeni krajolici Križnica, Jelkuš, Širinski otok i močvarno stanište Vir (Pitomača), Park prirode Lonjsko polje, ornitološki rezervat Rakita (Sisak), posebni geografsko-botanički rezervat Đurđevački pjesaci, ribnjaci šarana Končanica (Daruvar – Grubišno Polje), ribnjaci Blatnica – info-edukativni punkt Blatnica, poučna staza Lokvanjić – promatranje ptica, škola u prirodi (Bjelovar – Čazma), fotosafari i promatranje životinjskog svijeta (BBŽ), posebni rezervat šumske vegetacije Crni jarki (Kalinovac).

Graditeljske zanimljivosti

Blažene Djevice Marije (Vukovina), drvena kapela sv. Ivana Krstitelja (Buševac), drvene kuće u Krapju, selu graditeljske baštine, moslavacki trijemovi (Kutina), drvena kapela sv. Andrije iz 1757. godine, gotička crkva sv. Pantelejmona, konjušnica Državne ergele Lipik, vlastelinstvo Janković (Pakrac), crkva Marije Snježne u Kutini, katedrala Uzvišenja Svetog Križa u Sisku.

Gastronomija

Milječni proizvodi, specijaliteti od slatkovodne ribe i divljači, riblji paprikaš, specijaliteti tradicionalne češke kuhinje (Daruvar), konjska salama (Pakrac, Lipik), šaran na rašlje (Krapje), kruh od koprive (Pitomača), vina graševina, chardonnay, bijeli pinot, cabernet sauvignon, autohtona moslavacka sorta škrlet, kupinovo vino i voćne rakije, đurđevačka „pogača z oreji“ (nematerijalno kulturno dobro od 2017.).

Lječilišta: Topusko, Ivanić-Grad, Lipik i Daruvar (Daruvarske toplice).

Biciklističke staze: Drava route (Koprivnica – Križnica), moslavacka i savska ruta (okolica Ivanić-Grada), 153 ruta biciklističkih staza na području Virovitičko-podravske županije ukupne dužine 520 650 km, petrinjske biciklističke ture, Moslavacka gora i Lonjsko polje, ruta Bjelovarsko-bilogorske županije povezuje pet gradova županije (Bjelovar, Čazma, Garešnica, Daruvar i Grubišno Polje) ukupne dužine 192 km, bjelovarske biciklističke rute, bilodravska ruta (Bilogora, Đurđevac, Novo Virje, Mađarska), staze lipicanaca i kune (Lipik, Pakrac), biciklističke staze na Psunju.

Pješačke staze: poučna staza na virovitičkom dijelu Bilogore, staze pokraj Kutine, planinarska staza do Krive breze (Lipik), poučna staza Rimskih park-šuma (Daruvar), poučna staza Lokvanjić (Blatnica – Čazma).

Vinske ceste: vinske ceste Moslavine, Vinski puti – Pitomača, Viroviticki vidici – Virovitica, Đurđevačka vinska cesta, vinska cesta pakračkog vinogorja, Zelinska vinska cesta – okolica Sv. Ivana Zeline, Daruvarska vinska cesta, Bilogorska vinska cesta.

Lov: područje oko Đurđevca, Ivanić-Grada i Novske, na Bilogori i Moslavackoj gori, Psunj (Pakrac).

Ribolov: jezero Gat (Đurđevac), ribnjaci na području Bjelovara, Čazme, Grubišnog Polja, Virovitice, Novske, Garešnice i Kutine, ribnjaci Končanica i Jezero (Daruvar), rijeke Ilava i Pakra (Pakrac), rijeka Drava (Križnica), Catch & release – jezero Pjeskara, jezero Raminac, Ribnjačarstvo Poljana (Lipik), jezero Ciglana (Dugo Selo), ŠRD Amur, jezero Črnec (Vrbovec).

Jahanje: Državna ergela Lipik, Kasački klub „Diamant“, Konjički klub „Zlatni klas“, Otrovanec (Pitomača), Konjički

klub „Konji gizdavi“ (V. Pisanica), Ergela AMB Horses (Đaruvar), Konjički klub Vinia (Bjelovar), Konjički klub Veliko Trostvo, konjički klub „Đurđevački gračari“ (Đurđevac), „Virovski konjanici“ (Virje), Engea Hrvatska – Bilogorska konjička staza – prva međunarodno certificirana konjička turistička staza u Hrvatskoj duga 90 km (Veliko Trostvo).

Suveniri: Janjeni ručnik (Ivanačić-Grad), umanjena replika posavske kuće (Sisak), figurice autohtonoga goveda – tura (Turopolje), rode (Lonjsko polje),

pijetao – „picok“ (Đurđevac), vinski pehar Vas diatretum Daruvarensse (Đaruvar), Tragovi i uspomene – serija suvenira s etnografskim motivima Podravine i Slavonije (Virovitica), Stucka Petrinja (posuđe od gline), nakit Muzeja grada Siska – replike rimskoga kovanog novca, keramika od gline i narodno tkanje, ribarski alat.

Atrakcije: Devarij (Đurđevac) – posebno izgrađen i uređen prostor s devama kao poveznica s Đurđevačkim pijescima.

Turistička zajednica

Koprivničko-križevačke županije

Antuna Nemčića 5, 48000 Koprivnica
tel.: +385 (0)48 624 408
e-pošta: ured@tz-kckz.com
mrežna stranica:
www.tz-koprivnicko-krizevacka.hr

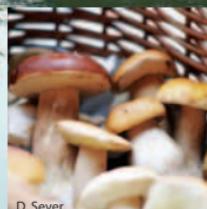

D. Fabijanić

Turistička zajednica

Bjelovarsko-bilogorske županije

Dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar
tel.: +385 (0)43 221 928
e-pošta: info@tzbbz.hr
mrežna stranica: www.tzbbz.hr

D. Sever

Turistička zajednica

Virovitičko-podravske županije

Trg Ljudevita Patačića 1, 33000 Virovitica
tel.: +385 (0)33 726 069; +385 (0)33 730 031
mrežna stranica: www.tzvpz.hr

Turistička zajednica

Sisačko-moslavačke županije

Rimska 28/II., 44000 Sisak
tel.: +385 (0)44 540 163
e-pošta: ured@tzvpz.hr
mrežna stranica: www.turizam-smz.hr

Turistička zajednica Zagrebačke županije

Preradovićeva 42, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0)1 4873 665
e-pošta: info@tzzz.hr
mrežna stranica: www.tzzz.hr

Sava

S. Gobbo

1. Stari grad – spomenik kulture u Đurđevcu¹

Galerija Stari grad

Starogradska 21, 48350 Đurđevac
tel.: +385 (0)48 812 230
e-pošta: centar.za.kulturu@kc.t-com.hr
mrežna stranica: www.djurdjevac.hr

Vrijedan spomenik kulture i srednjovjekovna utvrda u kojoj se danas nalaze galerijski prostori, a zanimljiv je stalni postav donacije umjetnina poznatog slikara naivne umjetnosti Ivana Lackovića Croate.

2. Dvorac Pejačević u Virovitici²

Gradski muzej – Dvorac Pejačević

Trg bana Josipa Jelačića 23, 33000 Virovitica
tel.: +385 (0)33 722 127
e-pošta: info@muzejvirovitica.hr
mrežna stranica: www.muzejvirovitica.hr

Na mjestu nekadašnje srednjovjekovne utvrde grofovska obitelj Pejačević, prema nacrtnim bečkog arhitekta Rotta, godine 1804. podiže dvorac barokno-klasicističkih obilježja. Danas je u dvoru muzej, a skladan park koji ga okružuje zaštićeni je spomenik prirode.

3. Dvorac grofa Jankovića u Daruvaru³

Turistički informativni centar Daruvar – Papuk

Julijski park 1, 43500 Daruvar
tel.: +385 (0)43 331 382
e-pošta: tic@daruvar.hr, turizam@daruvar.hr
mrežna stranica: www.visitdaruvar.hr

Barokni dvorac dao je podignuti A. Janković (1771. – 1777.), grof na čijem je posjedu nastao današnji Daruvar. Vrhunsko daruvarsко vino graševina može se kušati u nezabavnom ozračju vinskog podruma ispod dvorca.

4. PP Lonjsko polje⁴

PP Lonjsko polje

Krapje 16, 44325 Jasenovac
tel.: +385 (0)44 672 080, 611 190
e-pošta: info@pp-lonjsko-polje.hr
mrežna stranica: www.pp-lonjsko-polje.hr

Velike vode koje rijekom Savom dolaze s Alpa i Dinarida razlikuju se livadama i šumama Lonjskog polja stvarajući izvanredne uvjete za mriještenje riba i život ptica. Ujedno, tu je rijedak spoj očuvane prirode i tradicionalne graditeljske baštine.

5. Sisačka tvrđava⁵

Gradski muzej Sisak

Kralja Tomislava 10, 44000 Sisak
tel.: +385 (0)44 811 811
e-pošta: gradski-muzej-sisak@sk.t-com.hr
mrežna stranica: www.muzej-sisak.hr

Ta dobro očuvana srednjovjekovna utvrda zanimljiva je kao spomenik burnih ratova u prošlosti, ali i privlačna zahvaljujući izgledu i smještu na riječnim obalama Kupe i Save u okruženju prostranih livada.

6. Muzej Turopolja u Velikoj Gorici⁶

Muzej Turopolja

Trg kralja Tomislava 1
10410 Velika Gorica
tel.: +385 (0)1 6221 325
e-pošta: muzej-turopolja@muzej-turopolja.hr
mrežna stranica: www.muzej-turopolja.hr

Turopolje je kraj u dolini rijeke Save južno od Zagreba naseljen od pret-povijesti do našeg doba. Danas su posebnost Turopolja sačuvane drvene kapelice i plemičke kurije. Najstariji je izložak turopoljskog muzeja mamutova kljova iz razdoblja do 10. tisućljeća prije Krista.

Rijeka Kupa

Virovitica 2

K. Toplak

Sisak 5

M. Babić

Velika Gorica 6

R. Leš

Đurđevac 1

S. Gobbo

Daruvar 3

S. Gobbo

► Glavni grad Hrvatske ubraja se među najstarije srednjoeuropske gradove, što potvrđuju pisani izvori iz 1094. godine kada je na tom području utemeljena biskupija. Smjestio se između gorja Medvednice i rijeke Save, a staru gradsku jezgru čine srednjovjekovni Gradec, danas središte Vlade RH i Sabora, te Kaptol, nadbiskupijsko središte. Nakon administrativnog sjedinjenja s okolnim naseljima u 19. stoljeću u Zagrebu se podižu reprezentativne javne zgrade, trgovci,

Grad po mjeri čovjeka

GRAD ZAGREB

prekrasni perivoji, fontane i parkovi, čineći ga danas jednim od najzelenijih europskih gradova. Tako ugodna za šetnju, hrvatska metropola goste mami živahnim uličnim ozračjem, mnogobrojnim kafićima, restoranima i trgovačkim ulicama. Tražite li na svojem putu predah ispunjen bogatim tradicijskim i kulturnim doživljajem koji će osvježiti vaše putovanje prema domu ili nekomu primorskom turističkom odredištu, Zagreb vas spremno očekuje. Dobro došli!

Posjetite... Probajte...

Graditeljske zanimljivosti

Neogotička katedrala Marijina Uznesenja, romaničko-gotička crkva sv. Marka, srednjovjekovni dijelovi gradskih bedema iz 13. stoljeća – Kamenita vrata i kula Lotrščak, električna uspinjača koja povezuje Gornji i Donji grad, neobarokna zgrada Hrvatskoga narodnog kazališta iz 1895. godine arhitekata Fellnera i Helmera.

Gastronomija

Purica s mlincima, štrukli, špek-fileki, krpice sa zeljem, sveži sir i vrhnje, zagrebački odrezak.

Uspomene iz Zagreba

Šestinski kišobran – dio narodne nošnje karakteristične za zagrebačku okolicu, koja se upotrebljava do 60-ih godina prošlog stoljeća. Danas se nosi na priredbama i u folklorne svrhe. Najveću koncentraciju šestinskih kišobrana (suncobrana) moguće je vidjeti na zagrebačkoj tržnici Dolac.

Zagreb

Paprenjak – aromatični kolač pravokutna oblika ukrašen reljefima s folklornim motivima sastoji se od meda, oraha i papra. Kao tradicionalno hrvatsko jelo uistinu je proturječan, slično kao i cijela hrvatska povijest: slatko-papreni zalogaj za mnoge strane goste.

Licitarsko srce – licitar u obliku žarkocrvenog obojenog srca u Zagrebu predstavlja tradicionalan izraz ljubavi i privrženosti. U kontinentalnoj se Hrvatskoj taj izvorno jestivi slatki kolač s medom već stoljećima prodaje na proštenjima i priprema za posebne prilike. Uz pomoć kalupa izrađuje se u različitim oblicima te bogato ukrašava. Omiljen je kao ukras tradicionalnih božićnih drvaca.

D. Sever

I. Pervan

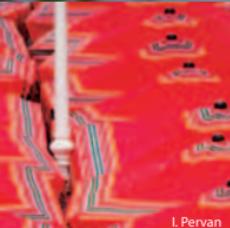
D. Sever

M. Šepelić

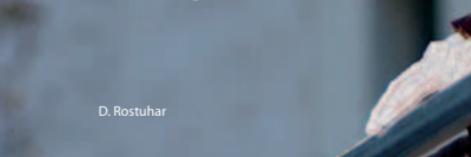

Ž. Krčadinac

I. Pervan

Zagreb

D. Rostuhar

TIC Zagreb

Trg bana J. Jelačića 11, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0)1 48 14 051, 4814 052, 4814 054
e-pošta: info@infozagreb.hr
mrežna stranica: www.infozagreb.hr

TIC Glavni željeznički kolodvor

Trg kralja Tomislava 12, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0)99 2109 918

TIC Zračna luka Franjo Tuđman

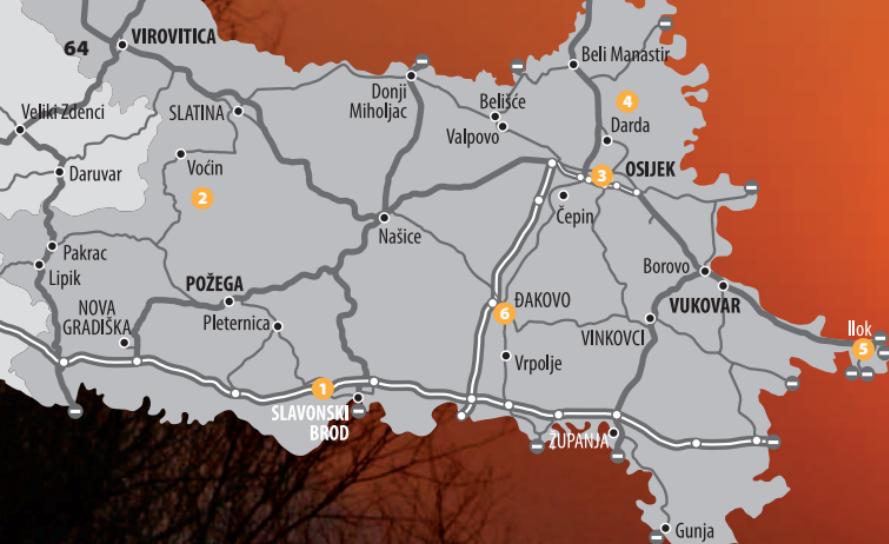
Ulica Rudolfa Fizira 21, 10410 Velika Gorica
tel.: +385 (0)1 6265 091

TIC Autobusni kolodvor Zagreb

Avenija M. Držića 4, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0)1 6115 507

TIC Kula Lotrščak

Strossmayerovo šetalište 9, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0)1 4851 510

Putovi panonskog mora

SLAVONSKI PUT

► Nekad nepreglednu plavu morskú pučinu danas krasí zlatna boja, a njezini su otoci danas zelene gore. Od velike vode ostale su samo školjčice u plodnim ravnicama slavonskih polja. Ali zato su tri velike rijeke, Sava, Drava i Dunav, zagrlile taj kraj i čovjek je znao da će u izobilju prirode tu imati dragi dom. Davno nestalo Panonsko more ipak je ostavilo jedan svoj slani izvor u Bizovcu. Temperatura vode od čak 96 °C jedinstvena je pojava u Europi. To izazovno prirodno okruženje voljelo je plemstvo koje je nekada tu gradilo dvorce te

uživalo u lovnu, ribolovu i vrhunskom vinu koje se pilo i na europskim dvorovima i kraljevskim krunidbama. Poznati su vinski podrumi Iloka, Kutjeva i Belja. Danas možete i sami uživati u svim tim čarima prošlih vremena. Na putovima Panonskog mora otkrijite lijepje pjesme toga kraja uz zvuke tamburice, a mnogobrojne folklorne svečanosti prikazat će vesele povorke okićenih muškaraca i djevojaka u živopisnim nošnjama, muškarci nose šokačke šešire, a djevojke zlatne duškate. Grad Vinkovci – grad s najdužim kontinuitetom života u Europi.

A photograph of a sunset over a body of water. The sky is a gradient from orange to dark red. The sun is a bright white circle in the upper left. In the foreground, the silhouettes of tall reeds are reflected in the water.

**Turistička zajednica
Požeško-slavonske županije**
Županijska 7, 34000 Požega
tel.: +385 (0)34 290 262
e-pošta: kontakt@tzps.hr
mrežna stranica: www.tzps.hr

**Turistička zajednica
Virovitičko-podravske županije**
Trg Ljudevita Patačića 1, 33000 Virovitica
tel.: +385 (0)33 726 069
e-pošta: ured@tzvpz.hr
mrežna stranica: www.tzvpz.hr

**Turistička zajednica
Osječko-baranjske županije**
Županijska 4, 31000 Osijek
tel.: +385 (0)31 214 852
e-pošta: info@tzosbarzup.hr
mrežna stranica: www.visitosijekbaranja.com

**Turistička zajednica
Vukovarsko-srijemske županije**
Glagoljaška 27, 32100 Vinkovci
tel.: +385 (0)32 338 425
e-pošta: turisticza-zajednica@vk.t-com.hr
mrežna stranica: www.visitvukovar-srijem.com

**Turistička zajednica
Brodsko-posavske županije**
Peta Krešimira IV. br. 1, 35000 Slavonski Brod
tel.: +385 (0)35 408 393
mrežna stranica: www.tzbpz.hr

Priroda

UNESCO-ov prekogranični rezervat biosfere Mura – Drava – Dunav (Informativno-edukativni centar Noskovačka Dubrava), parkovi prirode Papuk – UNESCO-ov svjetski geopark Papuk i Kopački rit, posebni rezervati Gajna (Slavonski Brod), ribnjaci Jelas (Slavonski Brod), Pašnjak Iva (Dragalić), Prašnik – posebni rezervat šumske vegetacije -hrastove prašume (Stara Gradiška), posebni rezervat šumske vegetacije Muški bunar – šume graba (Okučani), Lože (Vinkovci), spačvanski bazen – šume hrasta lužnjaka (Vinkovci), šuma Kunjevići (Vinkovci), izletište Sopot (Vinkovci), Prašnik (Nova Gradiška), Radišćevo (Županja), Podpanj (Donji Miholjac), zaštićeni krajolik Erdut, Sovsko jezero (Čaglin), park-šuma Jankovac i Rupnica – prvi hrvatski geološki spomenik prirode (Park prirode Papuk), spomenik prirode Bijela topola (Valpovo), Bansko brdo (Kneževi Vinogradi – Beli Manastir, Baranja), vidikovac i spomenik na Dunavu (Batina, Baranja), Strossmayerov perivoj u Đakovu, spomenik parkovne arhitekture, Ivandvor – zaštićeno kulturno dobro (Državna ergela Đakovo), Iločki park – spomenik parkovne arhitekture, Šarengradska ada, park-šuma Adica i staro korito rijeke Vuće (Vukovar), Centar za promatranje ptica, rijeke Bosut i Spačva, brod Sv. Katarina, očuvana priroda spačvanskog bazena (šume i ekosustav) (Nijemci).

Graditeljske zanimljivosti

Srednjovjekovni utvrđeni grad Ružica grad (Orahovica), manastir sv. Nikole, 15. st. (Orahovica), gotička crkva Pohodenja Blažene Djevice Marije, 15. st. (Voćin), klasicistička crkva sv. Terezije Avilske (Suhopolje), barokni franjevački samostan i crkva sv. Filipa i Jakova, dvorac Eltz, Muzej vučedolske kulture (Vukovar), historicistička katedrala sv. Petra i barokni biskupski dvor (Đakovo), kaptolske/kanoničke kurije, bogoslovno sjemenište, vinski podrum Đakovačko-osječke nadbiskupije (Đakovo), primjer krajiske obrambene arhitekture čardak, pučka arhitektura šokačke kuće (Županja), barokni dvorci Prandau-Maillath (Donji Miholjac) i Prandau-Normann (Valpovo), klasicistički dvorac Pejačević (Našice), crkva sv. Lovre iz 14. st. (Požega), barokni dvorac s podrumom iz 1232. godine (Kutjevo), katedrala sv. Terezije

Avilske (Požega), gatori – vinski podrumi (Suza, Zmajevac, Baranja), vinski podrum vinarije Vina Belje (Kneževi Vinogradi, Baranja), palača Gutmann (Belišće), barokni dvorac Odescalchi (Ilok), srednjovjekovna tvrđava (Ilok), Stari podrum – vinarije Iločki podrumi (Ilok), rijetki primjeri osmanlijske arhitekture „turbe“ i „hamam“ (Ilok), crkva sv. Petra i Pavla s gotičkim tornjem (Šarengrad), romanička crkva Majke Božje (Bapska), crkva, svetište i samostan sv. Ivana Kapistrana (Ilok), ladanjski dvorac Principovac (Ilok), vlastelinstvo Janković (Pakrac), rodna kuća Ivana Kozarca, crkva sv. Euzebija i Poliona iz 18. st., barokna jezgra centra grada, ranoromanička crkva sv. Iljije na Meraji, kapelica sv. Marije Magdalene, zgrada Gradskog muzeja Vinkovci (Vinkovci), barokni stari grad Tvrđa, neogotička katedrala sv. Petra i Pavla, secesijska Europska avenija (Osijek), tvrđava Brod – monumentalni spomenik vojne fortifikacije nulte kategorije, crkva sv. Ane, jedina oktogonalna katolička kapela – tvrđava Brod, franjevački samostan (Slavonski Brod), jednobrodna kasnobarokna crkva sv. Terezije, crkva sv. Stjepana (danasa crkva Blažene Djevice Marije) (Nova Gradiška), franjevački samostan (monumentalna crkva sv. Petra, samostanska knjižnica – spomenik nulte kategorije) i dvorac Kulmer-Marković (Cernik), crkvica sv. Martina – kamena kasnogotička jednobrodna građevina (Lovčić).

Gastronomija

Kuhano jelo od mesa „čobanac“, fiš-paprikaš, pileći paprikaš, suhomesnati proizvodi kulen i kulenova seka, pogačica od čvaraka, salenjaci, vino iločki traminac, rakija Šljivovica, šaran na rašljama, gastro-projekt Okusi Srijema i Slavonije, knedle sa šljivama.

Lječilište: Bizovac, Terme Lipik.

Biciklističke staze: biciklističke rute Slavonia Bike, Nova Gradiška, rute Slavonski Brod istok, rute Slavonski Brod zapad (posavska poučna ruta, kružna ruta Staro Petrovo Selo, kružna ruta Nova Kapela, Nova Gradiška – Strmac, Nova Gradiška – Slavča – Cernik – Opođe, Trnava – Cernička Šagovina – Mašić, Strmac – Podvrško, Šumetlica – Gilečinci, Bačin Dol – Gračanica – Bačin Dol, Strmac

– 2. Most – Jastrebinac – Strmac, Cernička Šagovina – Predola – Strmac, Trnava – Cernička Šagovina – Mašić, Strmac – Brezovo Polje – Žakina livada – Cernička Šagovina, Brezovo polje – Žakina livada – Ivanovac – Bobare – Smrčić, Eko-etno selo Stara Kapela (pješačko-biciklistička staza), biciklistička staza Slavonski Brod – Gajna, Park prirode Papuk, Savska biciklistička staza (Slavonski Brod), Panonski put mira (Osijek), Dunavska biciklistička ruta, biciklistička staza Borovik – Vuka (Drenje), Bike & Hike interactive trails – Požeško-slavonska županija: 44 rute, biciklistička staza oko Šećeranskog jezera (BICB), Vinkovci – na križanju rute Srijem i Eurovelo 6, Vukovar – Dunavska biciklistička staza (Eurovelo 6), Euro Vukovar, Ilok – Dunavska biciklistička ruta, BWC – Nijemci, EuroVelo13 – Ruta željezne zavjese (duž toka rijeke Drave).

Pješačke staze: poučna staza Gajna (Slavonski Brod), pješačka staza Eko-etno selo Stara Kapela, izletište Sopot (Vinkovci), ribnjak Blanje (Drenje), Psunj, Park prirode Papuk, poučna staza Popovac (Drenje), Belišće (Drava bike tour), poučna staza perivoj Prandau-Mailath Donji Miholjac, poučna staza Dravi u zagrljaju (Noskovačka Dubrava), planinarski pješački put Bijelo Brdo – Aljmaš – Erdut, Erdut – poučno-krajobrazna staza, pješačka staza Liska (Ilok), transnacionalna hiking ruta Sultan's trail (Ilok).

Vinske ceste: Brodski Stupnik – stupničko vinogorje (vinski podrum TIAS, Vinograd i podrum Jurković, Bojan Zmaić, Andrija Kampić, Čaldarević...), vinske ceste Požeško-slavonske županije (Vinogorje Kutjevo, Vinogorje Požega – Pleternica, Vinogorje Pakrac), Baranjske vinske ceste, Iločka vinska cesta, vinsko-turističke ceste đakovačkog vinogorja („Zlatarevac“ Trnava i Mandičevac), vinska cesta erdutskog vinogorja (Aljmaš, Erdut, Dalj).

Lov: Migalovci – Jelas polje (Slavonski Brod), Ilok, Mačkovac, Kujnjak, Nabrd, Tikveš, Monjoroš – Zmajevac, Baranja, Zlatna Greda, Baranja, Podunavlje – Podravlje (Osijek), šume Našica i Donjeg Miholjca, šume Đakova i Đakovštine, Darda, područje Starog Petrova Sela, šuma Spačva, Međustrugovi i Radinje (okolica Nove Gradiške), Papuk,

Krndija, Kutjevo – Velika, Dilj gora, Požeška gora (Babja gora, Požega), Pustara Višnjica, okolica Slatine, Orahovice, Voćina, Lovačka kuća Fermopromet – Novo Nevesinje, Baranja, Čošak šume – Zlatna Greda, Baranja, Karanac, Baranja, Vinkovci – šuma Kunjevc i Merolino.

Vukovar – zadruga Vukovarska vina u baroknom centru – kušaonica i prodaja vina.

Ribolov: rijeke Drava, Sava, Dunav, Bosut, Spačva, Studva, Karašica, Vučica, otočki i bošnjački virovi, Kopački rit, ribnjaci u okolini Našica, Donjeg Miholjca, Valpova i Zdenaca, jezero Borovik (Đakovština), ribnjaci Raminac i Pjeskara (Lipik – sportski ribolov), ribnjaci Zlatni lug (Požega), Šećeransko jezero, rijeka Vuka, ribnjak Grabovo (Vukovar), jezera Petnja, Ljeskove vode, Jelas (Slavonski Brod), rijeka Orljava, kanal Strug.

Jahanje: Đakovo (Državna ergela Đakovo: Pastuharna i Iwandvor), Osijek, Državna ergela Lipik, Pustara Višnjica, Orahovica, Darda, Baranja, ranč Santa – Zmajevac, Baranja, Popovac, Baranja, Karanac, Baranja, Konjički klub Capistro, Bilje, Vukovar, Kasački klub „Diamant“ (Lipik), Konjički klub „Dunavski raj“, Vukovar, Konjički klub Ilok, Konjički klub „Ramarin“ i Ranč „Marin“ (Garčin).

Pustolovni turizam: letenje (Papuk, Krndija, Psunj – Omanovac, Virovitica), paragliding (Požega, Pliš), sportsko penjalište (Sokoline), off-road (Karanac, Baranja, Pustara Višnjica, Pakrac – Omanovac), trekking (Beli Manastir, Baranja), fotosafari (Karanac, Baranja), kanuing, promatranje ptica – Zlatna greda, Vinkovci – sportsko zrakoplovstvo i zrakoplovni turizam – zrakoplovni klub „Vrabac“ i Aerodrom Sopot.

Suveniri: Vučedolska golubica (Vukovar), Vučedolska čizmica, startasice, medenjaci u obliku golubice, vodotornja, otočke suvare, šokački šešir, Rudinska glava (Požega), dječja tkanica, zlatovez, Kužni pil (Požega), baranjska mljevena crvena paprika, potkova (Državna ergela Đakovo i Lipik), baranjski kulen, baranjski ekoproizvodi, Slatinska perlica (Slatina), Slavonski podmetač (Zdenci), đakovački kulen, Orion – najstariji indoeuropski kalendar (Vinkovci), vino, žuta čizmica (Vukovar).

1. Tvrđava Brod i franjevački samostan u Slavonskom Brodu 1

Turistička zajednica grada Slavonskog Broda

Trg pobjede 28/1, 35000 Slavonski Brod
tel.: +385 (0)35 447 721
e-pošta: info@tzgsb.hr
mrežna stranica: www.tzgsb.hr

Tvrđava Brod iz 18. stoljeća spada među najveće fortifikacijske objekte u Hrvatskoj. Barokni franjevački samostan, i danas dobro očuvan, jedna je od najistaknutijih baroknih građevina u Slavoniji s najreprezentativnijim klaustrom samostanske arhitekture sjeverne Hrvatske.

2. Park prirode Papuk / UNESCO-ov svjetski geopark Papuk 2

Trg Gospe Voćinske b. b., 33522 Voćin
tel.: +385 (0)34 313 030
e-pošta: kontakt@pp-papuk.hr
mrežna stranica: www.pp-papuk.hr

Očuvane izvorne geološke, biološke i kulturološke autentičnosti, Park prirode Papuk jedini je geopark u Hrvatskoj uvršten na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Grofova poučna staza, divovski hrastovi stari 500 godina i srednjovjekovna utvrda Ružica grad samo su neke od zanimljivosti koje oduševljavaju posjetitelje iz godine u godinu.

Papuk 2

M. Romulić & D. Stojčić

3. Osječka Tvrđa 3

TIC Tvrđa

Trg Sv. Trojstva 5, 31000 Osijek
tel.: +385 (0)31 210 120

Turistička zajednica grada Osijeka

Županijska 2, 31000 Osijek
tel.: +385(0)31 203 755
e-pošta: tzosijek@tzosijek.hr
mrežna stranica: www.tzosijek.hr

Romantična stara gradska jezgra početkom baroknog 18. stoljeća dobiva osnovne konture. Tu ćemo susresti spoj vojne utvrde i organiziranoga građanskog života. Od impozantnih bedema i gradskih vrata do danas su se očuvali samo dijelovi uz rijeku Dravu.

4. Park prirode Kopački rit 4

Titov dvorac 1, 31328 Lug
tel.: +385 (0)31 285 370
e-pošta: uprava@kopacki-rit.hr
mrežna stranica: <https://pp-kopacki-rit.hr/>

Park prirode Kopački rit jedinstveni je močvarni rezervat, jedno od najvećih mrijestilišta ribe srednje Europe i vrijedno ornitološko područje.

Vinski podrumi u Suzi i Zmajevcu – Baranja

Imre Nagya 2, 31300 Beli Manastir
tel.: +385 (0)31 702 080
e-pošta: info@tzbaranje.hr
mrežna stranica: www.tzbaranje.hr

U središtu sela Suza i Zmajevac nalaze se vinske ulice – „surduci”, s nizovima vinskih podruma „gatora” udubljenima u brdo, starima i po 200 godina.

Kopački rit 4

I. Biočina

Kopački rit 4

5. Dvorac Odescalchi i srednjo-vjekovna tvrđava u Illok

Turistička zajednica grada Iloka

Trg sv. Ivana Kapistrana 5, 32236 Ilok
tel.: +385 (0)32 590 020
e-pošta: tourismilok@gmail.com
mrežna stranica: www.turizamilok.hr

Zidine tvrđave iznad Dunava, dvorac kneževa Odescalchija s renesansnom parkovnom arhitekturom te crkva i samostan sv. Ivana Kapistrana dio su zaštićenog, vrlo zanimljivog i dobro očuvanoga vojno-urbanoga povijesnog kompleksa najistočnijega hrvatskoga grada Iloka.

Slavonski Brod 1

Ilok 5

6. Državna ergela Đakovo i Državna ergela Lipik

A. Šenoe 45, 31400 Đakovo
tel.: +385 (0)31 813 286
e-pošta: lipicanac@ergela-djakovo.hr
mrežna stranica: www.ergela-djakovo.hr

Baranjska 18, 34551 Lipik
tel.: +385 (0)34 421 880
e-pošta: ergela@ergela-lipik.org
mrežna stranica: www.ergela-lipik.org

Engleska kraljica Elizabeta II. još je 1972. s obitelji posjetila ergelu u Đakovu, a vojvotkinja od Cornwalla Camilla ergelu je posjetila 2016. godine. Đakovačka ergela sa svojom bogatom turističkom ponudom, atraktivnim predstavama s konjima i zaštićenim kulturnim dobrom Ivandvor postaje sve snažniji turistički brend Hrvatske.

Državnu ergelu Lipik osnovao je 1843. grof Izidor pl. Janković i od tada dajuju uzgoj i selekciju konja lipicanske pasmine. Netaknuta priroda, druženje s konjima lipicancima te jahanje i vožnja fijakerom po gradu Lipiku samo su dio turističke razglednice koja godišnje privuče velik broj posjetitelja.

Đakovo 6

M. Romulić & D. Stojčić

ISTRA.**1 ISTARSKI PUT**

Barban – konjička priredba Trka na prstenac (kolovoz), Umag – ATP Croatia Open (srpanj), NP Brijuni – sezona Kazališta Ulysses (srpanj, kolovoz), Poreč – Vinistra (svibanj), Dani otvorenih vinskih podruma (svibanj), Dani antike Pula Superiorum (lipanj), Vrsar – Casanova fest (lipanj), Istra Inspirit (lipanj, srpanj, kolovoz), Svetvinčenat – Festival plesa i neverbalnog kazališta (srpanj), Pula Film Festival (srpanj), Motovun Film Festival (srpanj), Rovinj – Noć sv. Lovre (kolovoz), povijesni festival Giostra (rujan), Parenzana Bike Marathon (rujan), Dani tartaфа u Istri (rujan – studeni), Umag/Novigrad/Brtonigla/Buje – Gastronomski zimske raspoložije (listopad – svibanj), Subotina po starinsku (rujan), Porečki delfin, Jazz in Lap, koncerti u Eufrazijevoj bazilici, Festival Istarske malvazije, Mosaic City Poreč, Zlatna sopela, Labin Art Republika (srpanj, kolovoz), Dani meda u Pazinu (veljača), Festival kobasica u Svetom Petru u Šumi (ožujak), Izložba vina središnje Istre u Gračiću (Uskrsni ponedjeljak), Dani Velog Jože u Motovunu (lipanj), Festival manestri u Gračiću (lipanj), Legendfest u Pićnu (srpanj), ISAP (sajam pršuta) u Tinjanu (listopad), Dani otvorenih vrata agroturizama Istre (studeni), Poreč Open Air – Festival of Life, Rabac Open Air – Festival of Life, Dani mlađog maslinovog ulja, Dance star Finals – World Dance StarMasters, Festival Visualisa, Sea Star Festival, događanja Dimensions i Outlook, MTV Summerblast, međunarodna triatlonska utrka izdržljivosti Ironman 70.3 Pula, Tour of Croatia.

KVARNER.**2 KVARNERSKI PUT**

Opatija – RetrOpatija (lipanj, srpanj), Carski grad (srpanj), Matulji – Zvončarska smotra (veljača), Rijeka – Riječki karneval (veljača), Čavle – Maškarani Platak (siječanj), Viškovo – Halubajski karneval i ophod halubajskeh zvončara (siječanj, veljača, ožujak), Crikvenica – maškare Crikvenica (siječanj, veljača), Novi Vinodolski – Mesopust (siječanj, veljača), Omišalj – Bljak fest (veljača), Lovran – Festival šparuga (travanj), otok Cres – Dani janjetine i maslinovog ulja (travanj), Rab – Dani šparoga i Uskrs na Rabu (travanj), Omišalj – KReKO (travanj, svibanj), Rab – Festival otočne janjetine (svibanj), otok Lošinj – Veli Lošinj – World cup Downhill (travanj), Fešta lošinjske kuhinje (svibanj) i Festival aromaterapije Apsyrtides (svibanj, lipanj), Lovran – Dani cršejan va Lovrane (lipanj), Čavle i Jelenje – Festival palente i sira (lipanj), Crikvenica – Cesta plave ribe – Tjedan plave ribe (lipanj), Čavle, Automotodrom Grobnik – Svjetsko prvenstvo motora s prikolicom (lipanj), Rab – Kantuni (lipanj, kolovoz, rujan), Cres – Creska butegua – izložba autohtonih creskih proizvoda (lipanj – rujan), Rab – Rapske glazbene večeri – festival klasične glazbe (lipanj – rujan), Ravna Gora – Ravnogorski plodovi gorja (lipanj –

rujan), Bakar – Margaretino leto (lipanj, srpanj), Njivice – Rapsodija vatrometa (lipanj), Festival sladoleda (srpanj), Omišalj – Festival pučkog teatra (lipanj), Antički dani (srpanj), Klaska na Mirinama (srpanj), Crikvenica – CrikvArt – festival uličnih zabavljača (srpanj), Selce – (Sr) etno Selce – etnofestival (srpanj), Kastav – Kastafsko kulturno leto – KKL (srpanj, kolovoz), Novi Vinodolski – Veliki međunarodni karneval (srpanj), Okolotorno – Novi Vinodolski (srpanj, kolovoz), Cres – Ljetni karneval (srpanj), Mali Lošinj – Klape na pjacału (srpanj), Rab – Rapska fjer (srpanj), Mrkopalj – ARTfest (srpanj), Škrad – Festival malina (srpanj), Vinodol – Vinodolske ljetne večeri (srpanj, kolovoz), Lubenice – Lubeničke glazbene večeri (srpanj, kolovoz), Cres – Creske kulturne večeri (srpanj, kolovoz), Osor – Osorske glazbene večeri (srpanj, kolovoz), Kastav – Kastav Blues Festival (kolovoz), Omišalj – Stomorina (kolovoz), Big OM (kolovoz, rujan), Omišalj – Solo Positivo Film Festival (kolovoz), Mali Lošinj – Festival lošinjskih balkona (kolovoz), Vinodol i Novi Vinodolski – Ružica Vinodola (kolovoz), Novi Vinodolski – Festa od kilometra (kolovoz), Crikvenica – Ribarski tjedan (kolovoz), Plivački maraton Šilo – Crikvenica (kolovoz), Vrbnik – Dani vina otoka Krka (kolovoz), Cres – Semenj (kolovoz), Viškovo – Matejna (rujan), Crikvenica – Crikvenica 4 Pets (rujan), Njivice – Ribarski vikend (rujan), Lošinj – 8. Lošinjski polmaraton (rujan), Rab – Kanata (rujan, listopad), Brod Moravice – Dani šljiva (rujan), Mali Lošinj – festival Lošinjskim jedrima oko svijeta (rujan), Kastav – Bela nedeja (listopad), Lovran, Liganj, Dobreć – Marunada (listopad), Punat – Dani maslina (listopad), Lošinj – Triatlon Cres – Lošinj (listopad), Vrbovsko – Bunde-vijada – izložba autohtono uzgojene hrane i običaja Gorskog kotara (listopad), Lošinj – Cres & Lošinj Trail Weekend (studeni), Rab – Advent na Rabu (studeni, prosinac), Fužine – Ljeto u Fužinama (lipanj – rujan), Opatija – Advent (prosinac, siječanj), Novi Vinodolski – Zdravica novoj 2018. godini (31. prosinca), Fužine – tradicionalni ispraćaj stare godine 31. prosinca u podne.

DALMACIJA. ZADAR.**3 SJEVERNODALMATINSKI PUT**

Škrping – otok Pašman (ožujak), Sajam cvijeća Zadarske županije – Sv. Filip i Jakov (travanj), Saljska regata Gladuša (travanj), Rafting regata Zrmanja – Obrovac (travanj), Međunarodni susret penjača Paklenica (svibanj), Paklenica Trail International (svibanj), Dugootički dani ljekovitog bilja (svibanj), svetkovina Gospe od Zečeva – Nin (svibanj), Bike&Wine Ravnini Kotari Tour – biciklijada (svibanj), MTB maraton – Pakoštane (svibanj), Tradicionalni susret ljubitelja Karla Maya – Sta-

rigrad Paklenica (lipanj), Velebit Ultra Trail (lipanj), Ravnokotarska fišijada Benkovac (lipanj), Festival Sunca i svjetlosti – Nin (lipanj), Biogradski dugi stol – Biograd na Moru (lipanj), festival klapa Školjka – Pakoštane (lipanj), Vinfest&Bukara Benkovac (srpanj), Šokolijada – Nin (srpanj), Puževim korakom i Benkovački prisnac (srpanj), „Okusi Novigradske dagnje“ – Novigrad (srpanj), Bibinje summer run – Bibinje (srpanj), Bibinjski kogo – Bibinje (srpanj), „Dalmacija, Pridragu ti ljubim“ – Pridraga (srpanj), Ljetni karneval – Pakoštane (srpanj), Zadar – Zadarsko kazališno ljetno (lipanj – kolovoz), Noć punog mjeseca (srpanj, kolovoz), Millenium Jump (srpanj), Kalelargart (srpanj), Glazbene večeri u sv. Donatu (srpanj, kolovoz), VAK'AN'ZA – Zadar (srpanj, kolovoz), ffilmski festival „Avantura Festival Film Forum Zadar“ (kolovoz), Festival soli – Nin (kolovoz), Romantična noć – Nin (kolovoz), Vlajternativa rock festival – Benkovac (kolovoz), susret klapa Raspivana Bibinje – Bibinje (kolovoz), Benkovački prisnac – Benkovac (kolovoz), Saljske užance (kolovoz), blagdan Velike Gospe / hodočaće na Veliko Rujno (kolovoz), Dani Vitezova vranskih – Vrana (kolovoz), Pomorska noćna bitka – Pakoštane (kolovoz), Open air Festival 23420 – Benkovac (rujan), Kino&Vino – Benkovac (rujan), festival Sunčev pozdrav jeseni – Nin (rujan), Gastro dani – odjeci Šokolijade – Nin (rujan), festival Sunčev pozdrav jeseni – Nin (rujan), Festival česnjača Zadarske županije – Benkovac (kolovoz), Velebit MTB Maraton (rujan), Highlander Velebit (rujan), Materine užance – Pakoštane (rujan), Biograd Boat Show – Biograd na Moru (listopad), Europski dan prebrojavanja ptica – Nin (listopad).

DALMACIJA. ŠIBENIK.

SJEVERNODALMATINSKI PUT

► Kornati cup (travanj), Ekoetno sajam – Skradin (svibanj), Međunarodni dječji festival (MDF) – Šibenik (lipanj), Garden Tisno (srpanj), Zvonimirovi dani – Knin (lipanj), Grad je pozornica – Šibenik (tijekom ljeta), OFF blues and jazz festival – Šibenik (srpanj), Supertoon – međunarodni festival animacije – Šibenik (srpanj), festival jazzu u Vodicama (srpanj), Vodička fešta (kolovoz), tradicionalne magareće trke – Tribunj, Dani betinske gajete (kolovoz), Večeri dalmatinske šansone – Šibenik (kolovoz), Festival ruralne kulture – Knin (kolovoz), Međunarodni sajam u srednjovjekovnom Šibeniku (rujan), Big game fishing – Jezera (rujan), Latinsko idro – Murter (rujan), Međunarodni sajam pršuta – Drniš (rujan).

DALMACIJA. SPLIT.

SREDNJODALMATINSKI PUT

► Kulturna ljeta – održavaju se u svim gradovima, općinama i mjestima (lipanj – rujan), Noć muzeja – pretežno svi gradovi, općine i mesta (siječanj), Split – sajam Gast (veljača), sajam Adriatic Gastro Show (veljača), Splitski krnjeval (veljača), Marulić-

i dani – dani kazališta (travanj), Dalmacija Wine Expo (travanj), proslava Dana grada Splita i blagdana Sv. Dujma (svibanj), Splitko ljeto – festival opere, drame i baleta (srpanj, kolovoz), Ultra Europe Split (srpanj), Dani Dioklecijana (rujan), Cigar Smoking World Championship (rujan), Advent u Splitu (prosinac), Solin – Međunarodni kongres antičkih gradova (veljača), Romantika u Saloni (srpanj), Advent u Solinu (prosinac), Trogir – Trogir Moondance festival (srpanjko-lovoz), Advent u Trogiru (prosinac), Kaštela – Večeri dalmatinske pisme (srpanj), Advent u Kaštelima (prosinac), Klis – Uskočki boj za Klis (srpanj), Sinj – Sajam pršuta (ožujak), Sinjska alka (kolovoz), Omiš – Festival dalmatinskih klapa Omiš (srpanj), Gusarska bitka Omiš (kolovoz), Makarska – Dalmacija Wine Expo (travanj), Advent u Makarskoj (prosinac), Baška Voda – sajam Okusi Hrvatsku (kolovoz), Prvovibanski uranak (svibanj), Zagvozd – Glamci u Zagvozdu (srpanj), Vrgorac – Dani bikle (listopad), Milna – Stomorska – Potezanje Mrduje (srpanj), Supetar – međunarodni kulinarски festival Biser mora (ožujak), Bol – WTA 125K Series Bol Open (lipanj), Postira – Mala noćna regata (kolovoz), Hvar – Procesija Za Križen (travanj), (Hvar – Velo Grablje) – Festival lavande (lipanj), Stari Grad – Faros plivački maraton (kolovoz), Jelsa – Fešta vina (kolovoz), Vis – Viška regata (listopad), Komiža – Rota Palagružana (lipanj), Big game fishing (srpanj).

DALMACIJA. DUBROVNIK.

JUŽNODALMATINSKI PUT

► Dani malostonske kamenice (ožujak), Metković – smotra folklora „Na Neretu misečina pala“ (svibanj), Maraton lada (kolovoz), Korcula – Marko Polo Festival (srpanj), Dubrovačke ljetne igre (srpanj, kolovoz), Cavtat – Cavtatsko ljetno (lipanj – rujan), Cavtatski ljetni karneval (srpanj), Korčulanski barokni festival (rujan), Kinookus film & food festival – Ston (rujanlipanj), Ston Wall marathon – Ston (rujan), Kulturno ljetno Dubrovačkog primorja (lipanj – rujan), Susret folklornih skupina DN županije, Epidaurus Festival (rujan), Konavle-festival Glazba & Riječ Cavtatske glazbene večeri (lipanj – rujan), Dubrovnik & Konavle Walking festival (listopad), Susret klapa, „Na me pogled tvój obrati“, Cavtat (rujan), Dubrovnik & Konavle outdoor festival (svibanj), Mirisi Božića, Proljeće u Konavlima (svibanj), Noći Vina – Pelješac i Mljet (srpanj, kolovoz), Festival mediteranskog filma – Mljet (srpanj, kolovoz), Skriveni mljetski kantuni – Mljet (lipanj – prosinac), Eco-art festival – Mljet (srpanj, kolovoz), <http://midsummer-scene.com/>, Dubrovnik – Festa svetog Vlaha (veljača), Aklapela (travanj), Dubrovnik Festiwine (travanj), polamaraton DuRun (travanj, svibanj), Midsummer Scene (lipanj, srpanj), Međunarodni festival opernih arija „Tino Pattiera“ (lipanj, srpanj), međunarodni

glazbeni festival „Dubrovnik u pozno ljeto“ (kolovoz, rujan), Jeseni glazbeni moskar (rujan, listopad), Good Food Dubrovnik (listopad), Dubrovački zimski festival (studenji, prosinac), Festival soli – Ston (kraj kolovoza i početak rujna) i Dani otvorenih vrata peljeških podruma (prosinac).

LIKA-KARLOVAC. LIČKI PUT

► Gospic – predstavljanje tradicionalnih proizvoda i običaja, „Jesen u Lici“ (listopad), Otočac – sajam „Eko-etno Gacka“ (srpanj), Gospic i prijatelji (srpanj), Senj – Uskoci dani (srpanj), Senj – ljetni senjski karneval (kolovoz), Korenica – maraton Adria bike (lipanj), Novalja – Novaljsko kulturno ljeto, Ogulin – Ogulinski festival bajki (lipanj), Dani meda i ogulinskog zelja (listopad), Frankopanske ljetne večeri (srpanj), Duga Resa – Riječno kino (cijelo ljeto), Karlovac – Ivanjski krikes (lipanj), Duga Resa – Kunstabunker MUSIC & ART festival, Međunarodni festival folklora (srpanj), Međunarodni Etno jazz festival (srpanj), Dani piva (kolovoz), Rujan u srcu (rujan), Ozalj – Dani vina (lipanj), Ozaljski dvorski balovi (rujan, i listopad), Riječno kino (srpanj), Stare seoske igre, Vrhovac (srpanj), ŠtrudlaFest (rujan), Slunj – Bubnjanje na rijeci (lipanj), Izložbeni korzo (srpanj), Igre na vodi (srpanj), festival elektroničke glazbe MODEM (srpanj), Motosusreti (srpanj).

SREDIŠNJA HRVATSKA. SJEVERNI PUT

► Zaprešić – Žetvene svečanosti (srpanj), Dani Jelačića (svibanj – listopad), Samobor – Samoborski fašnik (veljača), Bitka kod Samobora (ožujak), Sv. Nedjelja – Svetonedjelska fišijada (rujan), Brdovec, Dubravica, Marija Gorica – Kak su brali naši stari (rujan), Jastrebarsko – Jaskanske vinške svečanosti (rujan), Krašić – Dani krašićkog kraja (svibanj), Pisarovina – Kupske večeri (srpanj), Gornja Stubica – Viteški turnir (lipanj), Varaždin – Spancifest (kolovoz), Varaždinske barokne večeri (rujan), Sveti Martin na Muri – Općina Sveti Martin – Vincelkovo (siječanj), Štrigova – Urbanovo (svibanj), Brezje – Forestland (srpanj), Čakovec – Porcijunkulovo (srpanj), Koprvnica – Podravski motivi (srpanj), Renesansni festival Koprvnica (rujan), Donja Stubica – Seljačka buna (veljača), Zabok – Zagorje Trekk (svibanj), Varaždin – Trash film festival (rujan), Ludbreg – Dani ludbreške Svetе Nedjelje (kolovoz, rujan), Lepoglava – Međunarodni festival čipke (rujan), Varaždin – Međunarodni sajam Lov, ribolov, priroda, turizam (listopad), Ivaneč – Ivanečki rudarski dani (prosinac), Marija Bistrica – Advent u Mariji Bistrici (prosinac), Oroslavje – Rollerski World Cup (srpanj), Stubičke Toplice – Gljivarenje u Stubakima (listopad), Pregrada – Branje grojzdja (rujan), Krupina – Noć krapinskega pračovjeka (lipanj), Ljeto u Krupini (srpanj), Tjedan kajkavskе kulture (rujan), KZZ – Babičini kolači (travanj), Sljeme – VIP trofej Snježna Kraljica (siječanj), KZZ – Strukljada (svibanj), Gornja Stubica – Susreti

za Rudija (svibanj), Bedekovčina – Sajam i izložba Zagorskih vina (svibanj), Kumrovec – Dan mladosti radosti (svibanj), Ljeto u Mariji Bistrici (lipanj – kolovoz), Dvor Veliki Tabor – Tabor film festival (srpanj), Vozočaše u Mariju Bistrici (kolovoz), Hum na Sutli – Hoomstock (kolovoz), Marija Bistrica – Doček Nove godine podne (prosinac), Varaždin – VAFI – Internacionallni festival animiranog filma djece i mladih Varaždin (svibanj, lipanj), Novi Marof – Antunovo u Marofu (lipanj), Varaždinske Toplice – Aquafest (lipanj), Varaždin – Advent u Varaždinu (prosinac), Ludbreg – Flora centrum mundi – međunarodni sajam cvijeća (svibanj), Trakoščan – Prvi svibanjski izlet (svibanj), Varaždin – Dani performansa (lipanj), Novi Marof – Rabuzinovi dani (ožujak, travanj), Križevci – Križevačko veliko spravišće (lipanj), Legrad – Ljeto na jezeru Šoderica, (lipanj, srpanj, kolovoz), Varaždin – Festival varazdinskih dvorišta (srpanj), Varaždin – Međunarodni aeromiting CIAV 2018 (srpanj), Varaždin – Kliker festival (listopad), Novi Marof – Dani vrganja u Paki (listopad), Varaždinske Toplice – Lovrečeve (kolovoz).

SREDIŠNJA HRVATSKA. SJEVEROISTOČNI PUT

► Čazma – Božićna priča u Čazmi (prosinac, siječanj), Virovitica – „Viroexpo“ – međunarodni sajam obrtništva, gospodarstva i poljoprivrede (veljača), Daruvar – Vinodar – Najzabavniji festival vina (lipanj), Velika Gorica – „Gastro Turopolja“ (listopad), Ivanić-Grad – Bučijada (listopad), Dugo Selo – Dugoselske jeseni i Martinje (studenti), Križ – Lipanjski susreti Milke Trnine (lipanj), Sv. Ivan Zelina – Međunarodni viteški turnir Vitezova zelingradskih (lipanj), Vrbovec – gastronomска priredba „Kaj su jeli naši stari?“ (kolovoz), Čigoč – Dan europskog sela roda (lipanj), Đurđevac – Picokijada (lipanj), Đurđevac – dječji pjevački festival „Kukurčić“ (lipanj), Virje – međunarodna gastronomска manifestacija „Prkačijada“ (svibanj), Bjelovar – sportsko-kulturna priredba „Terezijana“ (lipanj), Kutina – Kutinsko ljeto (lipanj – kolovoz), Pitomača – glazbeni festival Pjesme Podravine i Podravljia (lipanj), Virovitica – „Rokovo“ (kolovoz), Vododer – „Voloderske jeseni“ (rujan), Kapela Dvor, Virovitica – Panonsko – bilogorski biciklistički maraton (rujan), Kestenijada – Hrvatska Kostajnica (listopad), Lipovljanski susreti (kolovoz), Izložba vina Moslavina Kutina – svibanj, Dani meda – Topusko (veljača), Kupske noći – Sisak (rujan), Bojevi za Sisak (lipanj), Lovrenčevo – Petrinja (kolovoz), Lukovo – Novska (kolovoz), Dani graditeljske baštine u Krapnju (rujan), Letovanić, selo pokraj Kupe (kolovoz), Dani bana Jelačića i poštara Klempaja (kolovoz), Međunarodna Una regata – lađom niz Unu (srpanj).

GRAD ZAGREB. GRAD ZAGREB

► Snow Queen Trophy (siječanj), Noć muzeja (siječanj), Zagreb Dox (veljača, ožujak), Zagrebački vremeplov (travanj – rujan), međunarodni ulični festival „Cest is d' Best“ (lipanj), Tjedan suvremenog plesa (svibanj/lipanj), Ljeto na Štrosu (svibanj – rujan), INmusic Festival (lipanj), Animafest (lipanj), Zagreb Fantastic Film Festival (lipanj, srpanj), Međunarodna smotra folklora (srpanj), Amadeo (srpanj), Zagreb Classics (lipanj, srpanj), Zagrebačko histrionsko ljetno (srpanj, kolovoz, rujan), Festival svjetskog kazališta (rujan), Festival svjetske književnosti (rujan), Međunarodni festival kazališta lutaka (rujan), Zagreb Film Festival (studeni), Zagrebački maraton (listopad), Advent u Zagrebu (prosinac, siječanj), Dvorista (srpanj), Večeri na Griču (lipanj, srpanj), Floraart (svibanj, lipanj), Zagreb Design District (lipanj), Ljetno kino Građec (srpanj, kolovoz), Ljetno kino Tuškanac (srpanj, kolovoz), Mali piknik na Vranicanjevoj poljani (kolovoz), Ljeto na Bundeču (lipanj, srpanj), Tjedan restorana (ožujak – listopad), Festival tolerancije (travanj), Festival svetog Marka (travanj, svibanj), Festival vatrometa (lipanj), Ljeto u MSU-u (lipanj, srpanj), Art park (lipanj – listopad), Medvedgradske glazbene večeri (srpanj), Zagreb Tourfilm Festival (rujan), Bijela noć (listopad).

SLAVONIJA. SLAVONSKI PUT

► Đakovo – Đakovački bušari (siječanj, veljača), Dioniz – Međunarodni festival kazališnih akademija (ožujak), Đakovo Expo Zlatne ruke (travanj), Strossmayerovi dani (svibanj), Đakovački vezovi (lipanj, srpanj), Đakovačko ljetno (kolovoz), Festival Obrću (rujan), Jabučini dani (listopad), Smotra povijesnih i građanskih plesova i starogradskih pjesama Hrvatske (studeni), Advent u Đakovu i Božićni bal lipicanaca (prosinac), Slavonski Brod – Svjeti bajki Ivane Brlić Mažuranić (travanj), Mega Bikers susreti (svibanj), Autoc rally (svibanj), Brodsko kolo (lipanj), Brodsko glazbeno ljetno (lipanj, srpanj), Fišijada (srpanj), CMC festival (kolovoz), Slavonija Open (listopad), Katarinski sajam (studeni), Advent u Slavonskom Brodu (prosinac), Nova Gradiška – Poljoprivredno-poduzetničke ideje (siječanj), Sarmijada i provijada (ožujak), Ribarske večeri i fišijada (lipanj), Međunarodni susreti oldtimera (srpanj), Nova Gradiška, Strmac – Moto susreti (srpanj), Novogradiško glazbeno ljetno (kolovoz), Festival kave i slavonskih kolača (kolovoz), Advent u Novoj Gradiški (prosinac), Staro Petrovo Selo – Rock Starci (srpanj), Davor – Ribarske večeri (kolovoz), Trnjanski Kuti – Razigrane Grive (svibanj), Tamburaški susreti (listopad), Beravci – Izmača (rujan), Brodski Stupnik – Stupnička berba grožđa (rujan), Slavonski Kobaš – tamburaški susreti (listopad), Županja – Šokačko sijelo (veljača), Krug naš svagdašnji – žetva i vršidba u prošlosti (srpanj), Orahovica – Orahovačko proljeće (lipanj), Đakovo –

Đakovački vezovi (lipanj, srpanj), Donji Miholjac – smotra folklora „Miholjačko sijelo“ (srpanj), Donji Miholjac Backyard Art Festival (srpanj), Vinkovci – Pokladno jahanje (siječanj, veljača), Vinkovačke jeseni (rujan), Rimski dani (lipanj), Vinkovačko ljetno, Sajam zdravlja (travanj), Rockabilly festival (kolovoz), Advent Slavonije i Srijema (prosinac), Ilok – Iločka berba grožđa (rujan), Vinkovo u Ilokou (22. siječnja), Divan je kićeni Srijem (lipanj) – Nijemci, Pokladno jahanje (veljača) – Nijemci, Triatlon (rujan) – Nijemci, Božić u Nijemcima (prosinac), Karanac, Baranja, Belišće – Beliščanska zlatna jesen (rujan), Advent u Baranji i Čvarakfest u Karancu (prosinac), Zmajevac – Vinski maraton (listopad), Šećeransko jezero, Baranja, Slama Land art festival (kolovoz), Akademija blata – Karanac, Baranja (srpanj), Grahijada – Prvenstvo svijeta u okolnih selu u kuhanju graha – Beli Manastir, Baranja (srpanj), Beli Manastir, Baranja – Jesen u Baranji (rujan), Bonofest (svibanj) – Vukovar, Ferragosto Jam – glazbeni festival, Orahovica (kolovoz), Srednjovjekovni viteški turnir na Jankovcu / Park prirode Papuk (rujan), Glazbeni festival Dani Milka Kelemenja – Slatina (listopad), Festival cvijeća (travanj) – Vukovar, Festival glumca (svibanj) – VSŽ, Vukovar – Međunarodni dan Dunava (lipanj), Vukovar film festival (kolovoz), Vukovarski etno sajam (listopad) – Vukovar, Dan sjećanja na žrtvu Vukovara (studeni), Advent u Vukovaru i Božićni sajam (prosinac) – Vukovar, Bonofest (prosinac), Đakovo – Božić u Đakovu i Božićni bal lipicanaca (prosinac), Požega – Hrvatski festival jedinominičnog filma (svibanj), Velika – Međunarodna smotra folklora i Najduži stol u Hrvata (svibanj), Kutjevo – Festival graševine (lipanj), Pleternica – Devetnlice Gospod Suza (kolovoz), Požega – Zlatne žice Slavonije (Aurea fest) (rujan), Ribarski dani, Koparčev (rujan), Dan dvorca Eugena Savojskog, Bilje (svibanj), Festival paprike, Lug, Daljska Planina – Sajam cvijeća i seoskog turizma (svibanj), Erdut – Dani trešanja u Erdutu (lipanj), Aljmaš – Aljmaška ribarska noć (lipanj), Dalj – Daljski dernek (lipanj), Aljmaš – Velika Gospa (kolovoz), Bijelo Brdo – Pudarina (rujan), Bijelo Brdo – Konjogogojske zaprege (rujan), Aljmaš – Erdut – Panona fest (rujan), Erdut – Wine-Bike Tour (listopad), Dalj – Sajam starih običaja i zanata i Gužvarijada (listopad), Erdut – Aljmaš Podunavski Trail & Cross (listopad), Bijelo Brdo – Fišijada općine Erdut (studeni), Osijek – Uskrs u Osijeku (ožujak, travanj), Craft Beer Festival (svibanj), Festival cvijeća (svibanj), Grand prix Osijek, svjetski gimnastički kup (svibanj), Pannonian Challenge (svibanj), Panonski folklori festival (svibanj), Osječko ljetno kulture (lipanj), Osječke ljetne noći (lipanj, srpanj, kolovoz), Dani prvog hrvatskog piva (rujan), UFO – Urban fest Osijek (rujan), Mali Oktoberfest (listopad), Advent u Osijeku (prosinac), WineOs (prosinac).

Jeste li znali?

Ljudi...

- da je torpedo oblika i ustroja kakav danas poznajemo 1860. godine izumio hrvatski umirovljeni časnik austrougarske ratne mornarice Ivan Lupis Lukić te da je prva tvornica torpeda bila u Rijeci?
- da je fizičar Nikola Tesla (1856. – 1943.), svjetski priznati inovator i izumitelj u području prijenosa energije i telekomunikacija, rodom iz Hrvatske i da je njegov najvredniji izum izmjenična struja?
- da je 1906. godine Zagrepčanin Slavoljub Penkala (1871. – 1922.) izumio mehaničku olovku i nalivpero?
- da se za službeni početak naturnizma na Rabu uzima godina 1936. kada je na otoku boravio engleski kralj Edvard VIII., kojem su rapske vlasti dopustile da se sa suprugom okupa gol u uvali Kandarola?
- da je sveti Marin, klesar podrijetlom s otoka Raba, odselivši se na Apeninski poluotok, 301. godine osnovao Republiku San Marino?
- da je prvi zabilježeni crtež padobrana (*homo volans*) djelo hrvatskog izumitelja Fausta Vrančića (1551. – 1617.) iz Šibenika?
- da je filmski redatelj Alfred Hitchcock (1899. – 1980.) za vrijeme boravka u Zadru izjavio da je zalažak Sunca u tom gradu najljepši na svijetu?
- da se Rikard Lavljeg Srca na povratku iz križarskog rata 1192. godine spasio ispred Dubrovnika od oluje te je zbog ispunjenja zavjeta dao novac Dubrovčanima za početak gradnje katedrale?
- da je izumitelj daktiloskopije, metode za otkrivanje prijestupnika s pomoći otiska prsta, bio Hvaranin Ivan Vučetić (1858. – 1925.)?

- da je Lavoslav Ružička, prvi hrvatski nobelovac, rođen u Vukovaru?
- da su Vinkovci grad s najduljim kontinuitetom života u Europi (više od 8300 godina)?
- da je prvi automobil u Hrvatsku već 1898. godine dovezao grof Bombelles na svoje imanje u Vinicu nedaleko od Varaždina? Bio je to automobil marke Nesseldorf.

Posebnosti...

- da su Toplice Lipik prvo lječilište u Hrvatskoj?
- da je geotermalna voda u Lipiku neprestano izvire stotinama godina i temperatura joj je stalno 64 °C?
- da se od 1875. termalna voda „Lipiker thermalquelle“ punila i distribuirala po Austro-Ugarskoj i Americi?
- da Istra ima svoj kosi toranj; zvonik u Završju visok 22 metra i nagnut 40 centimetara prema sjeveru?
- da je opatijska rivijera, uz Azurnu obalu, bila glavno odredište habsburške elite te da još i danas nosi titulu jadranske Nice?
- da kroz Senj prolazi 45. paralela „sunčanik“?
- da je karneval u Rijeci među trima najatraktivnijim karnevalima u Europi?
- da je crikvenička rivijera turističko odredište za goste s kućnim ljubimcima sa svjetski poznatom plažom za pse Podvorska na kojoj je jedinstveni „Monty's beach bar“ s ponudom za kućne ljubimce?
- da je Crikvenica grad maratona – u proljeće ugošćuje biciklistički, ljetni plivački te na jesen trkački maraton?
- da grad Zadar ima prve morske orgulje u svijetu, koje stvaraju zvuk isključivo pod utjecajem vjetra i morskih valova?
- da je 28. kolovoza 1895. na slapovi ma Krke puštena u rad jedna od prvih hidroelektrana u svijetu? Grad Šibenik tako je dobio električnu rasvjetu prije

- mnogih europskih gradova: Beča, Budimpešte, Rima, Londona i dr.
- da je trogirska kapela ukrašena sa 150 ljudskih likova – skulptura?
  - da je najstarije komunalno kazalište u Europi izgrađeno u Hvaru 1612. godine?
  - da Dubrovnik ima najstariji zakon o osiguranju u Europi iz 1395. godine, tri stoljeća stariji od Lloydova koji je donesen početkom 17. stoljeća?
  - da je Dubrovačka Republika prva država koja je priznala neovisnost Sjedinjenih Američkih Država?
  - da Hrvati imaju svoje pismo? Naziva se glagoljica i nastala je u 9. stoljeću, a u redovitoj se upotrebi (uz latinicu) održala do 18. stoljeća.
  - da je carica Marija Terezija na bečkom dvoru držala čipkaricu iz Paga koja je za potrebe dvora plela pašku čipku?
  - da Osijek ima najstariji tramvajski sustav u jugoistočnoj Europi, iz 1884. godine?
  - da Osijek ima najstariju pivovaru u Hrvatskoj, otvorenu 1664. godine?
  - da je u Vinkovcima 2012. godine pronađeno srebrno posuđe nemjerljive vrijednosti?

Priroda...

- da je perunika (iris) hrvatski nacionalni cvijet?
- da u Hrvatskoj u razmaku od samo stotinjak kilometara možete vidjeti more, krš, šume, planine i ravnice?
- da je Hrvatska jedna od ekološki najočuvanijih zemalja u Europi i jedna od rijetkih na Starom Kontinentu koja svojim stanovnicima javnom vodoopskrbom osigurava pitku vodu?
- da se u NP Plitvičkim jezerima, na Velebitu i Zrmanji snimao poznačiti pustolovni serijal Winnetou?

- da Zlatni rat, plaža u Bolu na Braču, ovisno o vjetru mijenja oblik?
- da na Mljetu možete vidjeti „otok na otoku“? Naime, na Velikom jezeru na otoku Mljetu nalazi se otočić koji čini rijedak prirodni fenomen.
- da u Makarskoj postoji Malakološki muzej s najvećom zbirkom školjaka i puževa u svijetu?
- da je pasmina pasa dalmatinac ime dobila po Dalmaciji i ilirskom plemenu Dalmata?
- da se posljednja oaza europskih bjeloglavih supova nalazi na otoku Cresu?

Moda...

- da je Hrvatska domovina kravate? Kao modni detalj po Europi su je u 17. stoljeću raširili hrvatski vojnici pa je 1667. godine u vrijeme Luje XIV. ustrojena i posebna pukovnija „Royal Cravates“, nazvana prema Hrvatima. Od njih su taj novi modni predmet koji se nosio à la Croate (na hrvatski način) prihvatali Parižani. Taj je izraz ubrzo postao korijenom nove francuske riječi cravate.

Gastronomija...

- da se svake godine 1. travnja u povodu proslave Dana centra svijeta u Ludbregu iz gradske fontane toči vino umjesto vode?
- da je maraskino autentičan zadarski liker koji se u 18. stoljeću izvozio u gotovo sve europske zemlje te da je bio na stolovima poznatih vladara: engleskog kralja Georgea IV., N. Bonaparte i ruskog cara Nikolaja?
- da se na lipičkom području provodi autohtona konjska salama prema recepturi staroj stotinu godina?
- da je u Belici izgrađen jedini spomenik krumpiru (klamperu) na svijetu?

Hrvatska u srcu

- 1 KAŽUN** – minijatura tradicionalne poljske kamene kućice koja je po ljudjelicima služila za čuvanje alata i zaklon od nevremena
- 2 BAŠĆANSKA PLOČA** – umanjena replika ploče najvećega hrvatskog pisana spomenika na staroslavenskom pismu glagoljici iz 12. stoljeća
- 3 LIČKA KAPA** – sastavni odjevni predmet ličke narodne nošnje i njezin tradicionalan simbol prepoznatljivosti
- 4 PAŠKA ČIPKA** – ručno izrađen ukrasni predmet s otoka Paga šivan iglom i tankim koncem
- 5 LAVANDA** – suvenir mirisne vrećice od cvjetova lavande i boćice s lavandinim eteričnim uljem
- 6 KONAVOSKI SVILENI VEZ** – ručno izrađen dekorativni vez izvezen svilnim koncem domaće izrade
- 7 MILJOKAZI** – umanjena replika povijesne prometne signalizacije iz 18. i 19. stoljeća
- 8 LICITARSKO SRCE** – šareno ukrašeni kolač od medena tijesta žarkocrvene boje koji se tradicionalno daruje voljenoj osobi ili dragom prijatelju
- 9 LANENI RUČNIK IZ IVANIĆ-GRADA** – ručno izrađeni predmet od lana ukrašen jednobojnim ili višebojnim etnografskim motivom
- 10 VUČEĐOLSKA GOLUBICA** – arheološka keramička posuda u obliku ptice iz doba vučedolske kulture
- 11 TRADICIJA UZGOJA LIPICANACA U SLAVONIJI, BARANJI I SRIJEMU** – nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske
- 12 ORION** – posuda Orion, najstariji europski kalendar, nastao 2600 godina prije Krista.

11

12

10

6

Korisne informacije

Putne isprave

Osobna iskaznica (državljan EU-a, EGP-a i Švicarske) ili putovnica. Državljanima nekih trećih zemalja potrebna je i viza. Pregled hrvatskoga viznog sustava: <http://www.mvep.hr/hr/konzularne-informacije/vize/pregled-viznog-sustava0/>.

Obavijesti: diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske u inozemstvu ili Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske.

tel.: +385 (0) 1 4569 964

mrežna stranica: www.mvep.hr

Carinske odredbe

Carinski propisi Republike Hrvatske usklađeni su s propisima i standardima Europske unije. Na teritoriju Republike Hrvatske primjenjuje se carinsko zakonodavstvo Europske unije i nacionalno zakonodavstvo uskladeno s propisima Europske unije. Unos osobne prtljage oslobođen je plaćanja uvoznih davanja bez ograničenja njezine vrijednosti, a odnosi se na svaku osobu – putnika koja ulazi u carinsko područje Unije, bez obzira na to nosi li prtljagu sa sobom ili je prisjela zasebno, pod uvjetom da može dokazati da je sva navedena prtljaga prijavljena istodobno u vrijeme polaska osobi koja je odgovorna za njezin prijevoz.

Roba koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnika, u vrsti i količinama koje nisu namijenjene preprodaji, nego osobnim potrebama putnika i članova njegove obitelji, oslobađa se od plaćanja uvoznih davanja ako njezina ukupna vrijednost ne prelazi kunsku protuvrijednost od

2200,00 kuna, a u zračnom i pomorskom prometu 3200,00 kuna. To se oslobođenje odnosi na svakog putnika pojedinačno, a može se primijeniti jedanput na dan. Predmeti koji prelaze istaknuti iznos ili nemaju značenje osobne prtljage podliježu obračunu i plaćanju carine i poreza na dodanu vrijednost (te eventualno trošarine). Putnici mlađi od 15 godina oslobođenje od plaćanja uvoznih davanja mogu ostvariti do ukupne kunске protuvrijednosti 1100,00 kuna, neovisno o vrsti prijevoznog sredstva kojim putuju.

Pri ulasku ili izlasku s područja Europske unije putnici su obvezni prijaviti carinsko službi gotovinu koju nose sa sobom, i to u iznosu od 10.000,00 EUR ili više, odnosno u protuvrijednosti toga iznosa u drugim valutama ili drugim sredstvima plaćanja, primjerice čekovima.

Strani državljan te hrvatski državljan s uobičajenim boravištem u trećim državama zemljama mogu uz potpuno oslobođenje od uvoznih davanja privremeno unositi različite predmete radi njihove uporabe za osobne potrebe te za potrebe članova svoje obitelji. Na identičan način i osobe s prebivalištem u EU-u mogu privremeno iznositi predmete koji su im potrebni za vrijeme boravka u trećim državama.

Fizičke osobe koje u Europskoj uniji nemaju ni prebivalište ni uobičajeno boravište imaju pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost (PDV) za robu koju su kupile u Hrvatskoj ako je vrijednost robe po jednom računu veća od 740,00 kn na osnovi popunjene tiskanice PDV-P-a ili tiskanice Tax-free koju ovjerava carinska služba pri iznošenju kupljene robe izvan Europske unije, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma navedenoga na računu za isporučena dobra. Zahtjev za povrat poreza strani državljanin mora podnijeti u roku od šest mjeseci od dana izdavanja računa.

Naknadno ovjeravanje tiskanice PDV-P ili tiskanice Tax-free nakon što se roba iznese izvan Europejske unije nije moguće.

Za dodatne informacije obratite se možete naći na stranici Carinskej uprave (<https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/pro-pisi-i-sporazumi/carinsko-zakonodavstvo/fizicke-osobe-2715/2715>).www.carina.gov.hr).

Prije samog putovanja sa svojim kućnim ljubimcem u Republiku Hrvatsku (ali i u druge države) odgovornost je vlasnika na vrijeme se raspitati o svim vrijedećim uvjetima koji se traže pri takvom nekomercijalnom kretanju sa životinjom.

Sve potrebne i ažurirane informacije povezane s nekomercijalnim kretanjem kućnih ljubimaca u RH dostupne su na službenim mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede:

Veterinarstvo – Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

- rubrika Kučni ljubimci – nekomercijalno kretanje
- rubrika Veterinarska inspekcija, podrubrika Granična veterinarska inspekcija.

Informacije o mreži veterinarskih usluga u Republici Hrvatskoj (veterinarske klinike, ambulante i sl.) također su dostupne na službenim mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede:Uprava Veterinarstva -rubrika: „Mreža veterinarskih usluga“

Zdravstvena zaštita

Bolnice i klinike postoje u svim većim gradovima, a ambulante i ljekarne i u manjim mjestima. Strani turisti koji su obvezno zdravstveno osigurani u drugim državama članicama Europejske unije i EGP-a (Noreška, Island i Lihtenštajn) i Švicarske za vrijeme privremenog boravka u Hrvatskoj ostvaruju pravo na neophodnu neodgo-

divu zdravstvenu zaštitu na temelju Europejske kartice zdravstvenog osiguranja (EKZO). Zdravstvenom zaštitom na temelju EKZO-a mogu se upotrebljavati koristiti u zdravstvenim ustanovama i kod liječnika koji imaju sklopljen ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Pri tome su obvezni platiti jedino participaciju u slučajevima kada je plaćaju i hrvatski osiguranici.

Turisti koji su obvezno osigurani u ugovornim državama s kojima Hrvatska ima sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju kojim je regulirano pitanje korištenja zdravstvenom zaštitom (Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Makedonija, Turska), a s kojima Hrvatska ima ugovor o socijalnom osiguranju, za vrijeme privremenog boravka u Hrvatskoj ostvaruju pravo na hitnu zdravstvenu zaštitu. Uvjet za to jest da su prije odlaska u Hrvatsku od svojeg osiguravatelja pribavili potvrdu o pravu na zdravstvenu zaštitu tijekom privremenog boravka u Hrvatskoj, koju u HZZO-u (u mjestu boravka) mijenjaju za bolesnički list. Zdravstvenom zaštitom na temelju navedenih potvrda upotrebljavaju koriste se u ugovornim zdravstvenim ustanovama i kod ugovornih liječnika, pri čemu su obvezni platiti participaciju u slučajevima kada je plaćaju i hrvatski osiguranici.

Osobe koje dolaze iz trećih država (države koje nisu članice EU-a i EGP-a te Švicarska i nisu ugovorne države) sve troškove zdravstvene zaštite upotrijebljene u Hrvatskoj snose same. Za dodatne informacije obratite se Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje – obvezno osiguranje 0800 79 79; dopunsko osiguranje 0800 79 89; Bijeli telefon Ministarstva zdravlja 0800 79 99; mrežna stranica: www.hzzo.hr, te Nacionalna kontaktna točka za prekograničnu zdravstvenu zaštitu, e-pošta: ncp-croatia@hzzo.hr, tel.: + 385 1 644 90 90.: www.hzzo.hr.

Veterinarska služba

Informacije o mreži veterinarskih usluga u Republici Hrvatskoj (veterinarske klinike, ambulante i sl.) dostupne su na službenim mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede:

Veterinarstvo – Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

- rubrika Mreža veterinarskih usluga.

Za sve dodatne informacije možete se obratiti **Ministarstvu poljoprivrede, Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane** na broj telefona: +385 (0)1 6443 540 ili na adresu e-pošte: veterinarstvo@mps.hr. mrežna stranica: www.veterinarstvo.hr

Blagdani i neradni dani

1. siječnja – Nova godina

6. siječnja – Sveta tri kralja

Uskrs i Uskrsni ponедjeljak

1. svibnja – Praznik rada

Tijelovo

22. lipnja – Dan antifašističke borbe

25. lipnja – Dan državnosti

5. kolovoza – Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja

15. kolovoza – Velika Gospa

8. listopada – Dan neovisnosti

1. studenoga – Svi sveti

25. prosinca – Božić

26. prosinca – Sveti Stjepan

Radno vrijeme trgovina i javnih službi

Tijekom turističke sezone većina trgovina radnim je danom otvorena od 8 do 20 sati, a mnoge rade i vikendom.

Javne službe i poslovni uredi uglavnom rade od 8 do 16 sati, od ponedjeljka do petka.

Poštanski uredi

Radna vremena svih poštanskih ureda dostupna su na mrežnim stranicama Hrvatske pošte, kao i putem aplikacija za pametne telefone. Dostupni su i poštanski uredi s produljenim radnim vremenom do 24 sata – na adresi Branimirova 4, u centru Zagreba, kao i na graničnom prijelazu Bajakovo. Poštanski ured u Zračnoj luci Zagreb radi svaki dan od 7:00 do 20:00. Infotelefon: 072 303 304, mrežna stranica: www.posta.hr, e-pošta: info@posta.hr.

Električni napon gradske mreže

220 V s frekvencijom od 50 Hz.

Voda iz slavine pitka je u svim dijelovima Hrvatske.

BROJ 112

Ako zamijetite prirodnu ili tehničko-tehnološku prijetnju ili nesreću koja ugrožava život i zdravlje ljudi, imovinu ili okoliš, nazovite 112, broj koji je moguće besplatno nazvati 24 sata dnevno s bilo kojega telefonskog uređaja u Republici Hrvatskoj.

Pozivom na broj 112 može se dobiti:

- hitna medicinska pomoć
- pomoć vatrogasaca
- pomoć policije
- pomoć gorske službe spašavanja
- pomoć pri traganju i spašavanju na moru
- pomoć drugih hitnih službi i operativnih snaga sustave zaštite i spašavanja.

Važni telefonski brojevi

Međunarodni pozivni broj za Hrvatsku:
+385

Hitna pomoć: 194

Vatrogasci: 193

Policija: 192

Nacionalna središnjica za usklađivanje
traganja i spašavanja na moru: **195**

Državna uprava za zaštitu i spašavanje
(jedinstveni europski broj službe): **112**

Opće informacije: **18981**

Služba davanja obavijesti o informacijama
preplatnika: **11880 i 11888**

Služba davanja obavijesti o međunarod-
nim informacijama preplatnika: **11802**

Vremenska prognoza i stanje na cestama:
060 520 520 (govorni automat); cijena:
3,49 kn/min s fiksnih i 4,78 kn/min s mobil-
nih mreža; operator: HT d.d., Savska cesta
32, Zagreb, tel.: 0800 1234

Dežurni prognostičar DHMZ-a (od 9 do 17
sati): **060 616 666** (T-com), cijena: 6,99 kn/
min iz fiksnih i 8,41 kn/min iz mobilnih mreža.

Hrvatski autoklub (HAK)

Pomoć na cestama: **1987** (iz Hrvatske)

- iz inozemstva (1) **+385 (0)1 1987**

- iz inozemstva (2) **+385 (0)1 4693 700**

Stanje na cestama: **072 777 777**

(iz Hrvatske)

- iz inozemstva **+385 (0)1 464 0800**

Informacije za članove: **0800 9987**

Mrežna stranica: www.hak.hr

Interaktivna karta s više od 40 000 intere-
snih točaka: <http://map.hak.hr>

HRVATSKA AUTOMOBILOM

Dokumenti

Na teritoriju Republike Hrvatske motor-
nim vozilom u prometu na cesti može
samostalno upravljati samo osoba koja
ima vrijedeći vozačku dozvolu izdanu u
Republiци Hrvatskoj, inozemnu vozačku
dozvolu, međunarodnu vozačku dozvo-
lu ili potvrdu o podnesenom zahtjevu za

izdavanje vozačke dozvole (potvrda o pod-
nesenom zahtjevu za izdavanje vozačke
dozvole vrijedi za upravljanje vozilima u
prometu 30 dana od dana podnošenja
urednog zahtjeva) za onu kategoriju vo-
zila kojom upravlja. Kad upravlja vozilom,
vozač mora kod sebe imati vozačku dozvo-
lu ili potvrdu o podnesenom zahtjevu za
izdavanje vozačke dozvole i dužan ju je
pokazati na zahtjev policijskog službenika.
Isto tako, vozač koji u prometu na cesti
upravlja vozilom mora kod sebe imati pro-
metnu dozvolu i dužan ju je pokazati na
zahtjev policijskog službenika. Prometna
dozvola ne smije se ostavljati u vozilu bez
nadzora vozača.

Na teritoriju Republike Hrvatske u pro-
metu na cesti smiju sudjelovati motorna i
priključna vozila ako su registrirana i ako
imaju vrijedeći prometnu dozvolu. Izni-
mno, ne moraju biti registrirana motorna i
priključna vozila koja su osigurana i ozna-
čena pokusnim ili prenosivim pločicama.

Vozač koji vozilom inozemne registracije ili registracije države članice Europskoga gospodarskog prostora ulazi na teritorij Republike Hrvatske mora imati valjanu međunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti koje vrijedi na teritoriju Europske unije ili neki drugi dokaz o postojanju takva osiguranja. Do-
kazima postojanja međunarodne isprave smatra se službena registarska pločica koju nosi vozilo koje je uobičajeno stacionirano na području države čiji je nacionalni ured potpisnik Multilateralnog sporazuma (države članice Europskog gospodarskog prostora i druge pridružene države) odno-
sno valjana Zelena karta izdana za vozilo koje potječe iz države čiji nacionalni ured za osiguranje nije potpisnik Multilateralnog sporazuma (države članice „Sustava zelene karte osiguranja“, potpisnice Kretskog sporazuma) te druge isprave i dokazi čiju valjanost priznaje Hrvatski ured za osiguranje.

Uvjeti iznajmljivanja vozila (rent-a-car) i uvjeti unajmljivanja vozila uređuju se ugovorom o najmu, odnosno općim uvjetima koji su sastavni dio navedenog ugovora.

Naplata cestarine

Informacije se nalaze na sljedećim mrežnim stranicama: www.hak.hr, [www.hac.onc.hr](http://www.hac.hr), bina-istra.com, www.arz.hr i www.azm.hr te www.huka.hr.

Služba taksija postoji u svim gradovima i turističkim mjestima.

Kako izbjegći gužvu na cestama

Prije putovanja informirajte se o stanju u cestovnom i trajektnom prometu pri HAK-u (Informativni centar HAK-a: +385 (0) 1 6611 999 (072 777 777) ili +385 1 464 0800 (iz inozemstva) ili na www.hak.hr. Sve real-time informacije o stanju u prometu možete pronaći na, odakle možete preuzeti i višejezičnu aplikaciju za mobilne telefone.) Tili tijekom putovanja na Drugom programu Hrvatskog radija (98,5 MHz) nakon Vijesti poslušajte izvješta o stanju u prometu na hrvatskom jeziku, a od kraja lipnja i na engleskom i njemačkom jeziku, kada je poželjno uključiti RDS.

ZRAKOM

Zračne luke za prihvrat zrakoplova u javnom zračnom prometu

Zračna luka Brač

tel.: +385 (0)21 559 711

mrežna stranica: www.airport-brac.hr

Zračna luka Dubrovnik

tel.: +385 (0)20 773 100

mrežna stranica: www.airport-dubrovnik.hr

Aerodrom Mali Lošinj

tel.: +385 (0)51 231 666

mrežna stranica: www.airportmalilosinj.hr

Zračna luka Osijek

tel.: +385 (0)31 284 611

mrežna stranica: www.osijek-airport.hr

Zračna luka Pula

tel.: +385 (0)60 308 308

mrežna stranica: www.airport-pula.hr

Zračna luka Rijeka

tel.: +385 (0)51 841 222

mrežna stranica: www.rijeka-airport.hr

Zračna luka Split

tel.: +385 (0)21 203 506

mrežna stranica: www.split-airport.hr

Zračna luka Zadar

tel.: +385 (0)23 205 800

mrežna stranica: www.zadar-airport.hr

Međunarodna zračna luka Zagreb – Franjo Tuđman

tel.: +385 (0)1 4562 222

mrežna stranica: www.zagreb-airport.hr

Zračne luke s odobrenjem za uporabu u skladu s člankom 74. stavkom 1. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine, broj: 69/09, 84/11, 54/13 i 127/13 i 92/14): Bjelovar – Brezovac, Zvekovac, Zabok – Gubaševo, Vukovar – Borovo Naselje, Vrsar, Grobničko polje, Daruvar, Lučko, Čakovec, Hvar, Osijek – Čepin, Sinj, Sopot – Vinkovci, Otočac i Jelsa te zračne luke na vodi: Split – Resnik, Hvar – Jelsa, Rab, Pula, Split – Luka Split i Lastovo – Ubli.

Sve dodatne informacije o zračnom prometu potražite na www.ccaa.hr.

Međunarodne zračne luke

Zagreb, Split, Dubrovnik, Pula, Rijeka, Zadar, Osijek, Brač i Mali Lošinj.

Informacije:

Zagreb 060 320 320, +385 1 4562 170 za pozive iz inozemstva

Split +385 (0)21 203 506, 203 555

Dubrovnik +385 (0)20 773 333

Pula +385 (0)52 530 105

Rijeka +385 (0)51 841 222
Zadar +385 (0)23 205 800
Osijek +385 (0)31 514 441, 514 442
Brač +385 (0)21 559 711 te
Mali Lošinj +385 (0)51 231 666

Kontaktni centar

tel.: **072 500 505** (za pozive iz Hrvatske)
+385 (0)1 6676 555
mrežna stranica: www.croatiaairlines.com
e-pošta: contact@croatiaairlines.hr

MOREM

Agencija za obalni linijski pomorski promet

tel.: +385 (0)21 329 370
faks: +385 (0)21 329 379
e-pošta: info@agencija-zolpp.hr
mrežna stranica: www.agencija-zolpp.hr

Međunarodne trajektne linije

Zadar – Ancona
(**Jadrolinija** – www.jadrolinija.hr)
Split – Stari Grad – Ancona
(**SNAV** – www.snav.it)
Split – Stari Grad – Ancona
(**Jadrolinija** – www.jadrolinija.hr)
Dubrovnik – Bari
(**Jadrolinija** – www.jadrolinija.hr)

Osim trajektnih linija, između Hrvatske i Italije prometuju i brzobrodske linije.

Jadrolinija

Glavni hrvatski putnički brodar održava najveći broj redovitih, međunarodnih i domaćih trajektnih, brodskih i brzobrodskih linija. Glavni je ured u Rijeci.
tel.: +385 (0)51 666 111, 666 100
mrežna stranica: www.jadrolinija.hr

Brodari koji sudjeluju u održavanju državnih trajektnih, brzobrodskih i brodskih linija u Republici Hrvatskoj

Rapska plovidba d.d.
(www.rapska-plovidba.hr)

Linijska nacionalna plovidba d.d.
(www.lnp.hr)

G & V Line d.o.o. (www.gv-line.hr)

G & V Line Iadera d.o.o. (www.gv-zadar.hr)

Miatrade d.o.o. (www.miatours.hr)

MB Kapetan Luka – Ivan Tomić t.p.
(www.krilo.hr)

Bura line & off shore (www.buraline.com)

Nautički centar Komiža (tel: +385 (0)21 713-849, e-pošta: info@nautica-komiza.com)

Ribarska proizvođačka zadruga Vrgada
(www.vrgada-rpz.hr)

Porat Ilovik d.o.o. (www.ilovik.hr)

KTD Bilan d.o.o (tel: +385 (0)20 713-073, e-pošta: ktd.bilan@du.htnet.hr)

Gradski parking Šibenik (www.gradski-parking.hr/hrv/gp/krapanj.asp)

Dodatane informacije o svim državnim trajektnim, brzobrodskim i brodskim linijama koje povezuju otok s kopnom i otok međusobno potražite na www.agencija-zolpp.hr.

Izletničke brodarske udruge
Hrvatska udruga privatnih brodara

Hrvatska udruga brodara
mrežna stranica: www.hrvatski-brodari.com

Hrvatska udruga brodara i brodograditelja Adria
Koordinacija udruga brodara, brodograditelja, ribara i pomoraca Hrvatske u Dubrovniku
Udruga malih brodara sjevernog Jadran.

Luke otvorene za međunarodni promet, za ulazak stranih putničkih brodova i plovila za sport i razonodu u kojima se mogu obaviti carinske formalnosti:

stalne: Umag, Poreč, Rovinj, Pula, Raša/Bršica, Rijeka, Mali Lošinj, Zadar, Šibenik, Split, Ploče, Korčula, Ubli, Cavtat i Dubrovnik

sezonske (tijekom ljetne sezone): ACI-jeva marina Umag, Novigrad, Sali, Božava, Primošten, Hvar, Stari Grad (Hvar), Viš, Komiža, Cavtat, Vela Luka (ljetna sezona od 1. travnja do 31. listopada).

PLOVIDBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Zapovjednik plovila koje uplovjava u Republiku Hrvatsku morskim putom dužan je podvrgnuti se graničnoj kontroli, ovjeriti popis posade i putnika koji se nalaze na plovilu u lučkoj kapetaniji ili ispostavi lučke kapetanije, platiti propisane naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja, platiti boravišnu pristojbu te prijaviti boravak stranih državljanima na plovilu u skladu s posebnim propisima.

Zapovjednik plovila koje je u Republicu Hrvatsku dovezeno kopnenim putom ili je na čuvanju u luci i na drugome odobrenom mjestu u Republici Hrvatskoj dužan je prije početka plovidbe platiti propisane naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja, platiti boravišnu pristojbu te prijaviti boravak stranih državljanima na plovilu u skladu s posebnim propisima.

Od 1. siječnja 2014. strana plovila, ali i plovila pod hrvatskom zastavom dužna

su platiti naknadu za sigurnost plovidbe i zaštitu od onečišćenja. Trošak naknade ovisi o dužini plovila i snazi motora, a plaća se za kalendarsku godinu bez obzira na razdoblje plovidbe u teritorijalnome moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske.

Boravišna pristojba

Obveznici plaćanja paušalnog iznosa boravišne pristojbe jesu vlasnici ili korisnici plovila (nautičari) i sve osobe koje noć provode na plovilu duljem od pet metara koje se upotrebljava za odmor, rekreaciju ili krstarenje.

Boravišna pristojba plaća se prije isplovljavanja plovila u prostorijama lučke kapetanije ili ispostave lučke kapetanije u paušalnom iznosu za razdoblja od osam dana, 15 dana, 30 dana, 90 dana i jedne godine.

ŽELJEZNICOM

Hrvatska ima izravne veze sa Slovenijom, Bosnom i Hercegovinom, Mađarskom, Austrijom, Švicarskom, Njemačkom i Srbijom. S gotovo svim ostalim zemljama Europe postoje veze s presjedanjem.

Posebni vlakovi

tel.: +385 (0)1 4573 208
e-pošta: posebni.vlakovi@hzpp.hr

Informacije

tel.: 060 333 444 (cijena poziva iz fiksne mreže iznosi 1,74 kn/min, a iz mobilne 2,96 kn/min, HT d. d., 01 3782 583), * VLAK (* 8525 cijena poziva iz mobilne mreže jednak je cijeni poziva prema fiksnoj mreži operatera), +385 (0)1 3782 583
e-pošta: informacije@hzpp.hr
mrežna stranica: www.hzpp.hr

AUTOBUSOM

Redovite međunarodne autobusne linije spajaju Hrvatsku sa susjednim zemljama i većinom srednjoeuropskih i zapadnoeuropskih zemalja.

Broj službe informacija za pozive iz Hrvatske: 060 313 333

Broj službe informacija za pozive iz inozemstva: +385 (0)1 6112 789

Međunarodni promet (blagajna):

+385 (0)1 6008 631

Domaći promet (blagajna):

+385 (0)1 6008 620

Autobusni kolodvor Rijeka

tel.: +385 (0)51 660 660 - infocentar

+385 (0)60 302 010 - informacije

e-pošta: info@autotrans.hr

mrežna stranica: www.autotrans.hr

Autobusni kolodvor Split

tel.: +385 (0)21 329 180,

+385 (0)60 327 777

e-pošta: info@ak-split.hr

mrežna stranica: www.ak-split.hr

Autobusni kolodvor Šibenik

tel.: +385 (0)60 368 368

e-pošta: gradski.parking@gradski-parking.hr

Autobusni kolodvor Zadar

tel.: +385 (0)60 305 305

e-pošta: liburnija-zadar@zd.t-com.hr

Autobusni kolodvor Zagreb

Broj službe informacija za pozive iz Hrvatske: 072 500 400

Broj službe informacija za pozive iz inozemstva: +385 1 647 11 00

e-pošta: odnosi_s_javnoscu@akz.hr

mrežna stranica: www.akz.hr

Autobusni kolodvor Dubrovnik

Adresa: Obala Pape Ivana Pavla II. 44A

tel.: +385 (0)60 305 070

e-pošta: kolodvor@libertasdubrovnik.com

mrežna stranica: www.libertasdubrovnik.com, www.autobusni-kolodvor-dubrovnik.com/hr/

Autobusni kolodvor Osijek

tel.: +385 (0)60 33 44 66

Autobusni kolodvor Pula

tel.: +385 (0)52 522 786, +385 (0)52 544 537

e-pošta: brioni@brioni.hr

Važniji muzeji

Betina – Muzej betinske drvene brodogradnje

Bošnjaci – Šumarski muzej Bošnjaci

Škrip, otok Brač – Muzej otoka Brača

Cavtat – Kuća Bukovac

Čilipi – Zavičajni muzej Konavala

Crikvenica – Muzej Grada Crikvenice

Prelog – Muzej „Croata insulanus“ Grada Preloga

Čakovec – Muzej Međimurja

Desinić – Dvor Veliki Tabor

Donja Kupčina, Pisarovina – Zavičajni muzej Donja Kupčina

Dubrovnik – Dubrovački muzej – Knežev dvor, Etnografski muzej – Rupe, Gradske zidine, Muzej dominikanskog samostana, Pomorski muzej, Riznica katedrale, Dom Marina Držića, Akvarij – Biološki zavod Dubrovnik, Muzej franjevačkog samostana Male braće, Muzej pravoslavne Crkve

Đakovo – Muzej Đakovštine: stalni postav etnologije i kulturno-povijesnog razvoja Đakova, recentne etnografske, povijesne, arheološke ili umjetničke izložbe, Spomen-muzej biskupu Josipu Jurju Strossmayeru – u stalnom postavu izloženi su originalni dokumenti, fotokopije, knjige, predmeti i umjetničke slike, sve što govori o biskupu Josipu Jurju Strossmayeru

Đurđevac – Muzej grada Đurđevca, Etnografska zbirka obitelji Čamba

Gola – Etnokuća Večenaj, Galerija Večenaj

Gornja Stubica – Muzej seljačkih buna

Gospić – Muzej Like, u obližnjemu Smiljanu nalazi se Memorijalni centar „Nikola Tesla“

- Hlebine** – Galerija Hlebine i muzejska zbirka Ivana Generalića, Galerija Hlebine, Galerija Josipa Generalića
- Hvar** – Zbirka Franjevačkog samostana
- Ilok** – Muzej grada Iloka, Dvorac Odescalchi
- Jasenovac** – (Memorijalni muzej)
- Karlovac** – Gradski muzej Karlovac, Stari grad Dubovac, Muzej franjevačkog samostana i crkva presvetog Trojstva, Muzej rijeke
- Klanjec** – Galerija Antuna Augustinčića
- Koprivnica** – Muzej grada Koprivnice, Muzej prehrane, Galerija grada
- Krapina** – Muzej krapinskih neandertalaca, Zavičajni muzej Ljudevita Gaja, Muzej oldtimera Presečki
- Križevci** – Muzej grada Križevaca, Galerija grada Križevaca
- Kumrovec** – Muzej „Staro selo“ – jedinstveni etnomuzej s originalnim seoskim kućama, rodna kuća Josipa Broza Tita
- Kutina** – Muzej Moslavine
- Makarska** – Malakološki muzej – muzej riba, rakova i školjaka, Gradski muzej
- Mali Lošinj** – Muzej Apoksiomena
- Mošćenička Draga** – Kuća od mora
- Našice** – Zavičajni muzej u dvoru Pejačević
- Nijemci** – Zavičajni muzej Nijemci
- Novalja** – Gradski muzej
- Ogulin** – Zavičajni muzej i Ivanina kuća bajke
- Omiš** – Muzej grada
- Opatija** – Hrvatski muzej turizma
- Osijek** – Muzej Slavonije
- Otočac** – Muzej Gacke
- Ozalj** – zavičajni muzej i Etnopark Ozalj
- Pazin** – Etnografski muzej Istre i Muzej grada Pazina
- Podravske Sesvete** – Etnografska zbirka Josipa Cugovčana
- Pregrada** – Muzej grada Pregrade „Dr. Zlatko Dragutin Tudjina“ – numizmatička, rudarska i ljkarnička zbirka
- Pula** – Arheološki muzej, Povijesni muzej Istre, Arena
- Radoboj** – Muzej Radboja
- Rijeka** – Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Pomorski i povijesni muzej
- Hrvatskog primorja, Prirodoslovni muzej**
- Poreč** – Zavičajni muzej Poreštine
- Senj** – Gradski muzej
- Sinj** – Alkarski muzej i Muzej Cetinske krajine
- Sisak** – Gradski muzej Sisak
- Slatina** – Zavičajni muzej
- Slavonski Brod** – Muzej Brodskog Posavlja, Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda s Galerijom Ružić, Muzej tambure (prvi u svijetu), Spomen-dom Dragutin Tadijanović
- Split** – Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Arheološki muzej u Splitu, Galerija Ivana Meštrovića, Muzej grada, Etnografski muzej, Prirodoslovni muzej, Galerija umjetnina, Hrvatski pomorski muzej, Riznica katedrale, Galerija Emanuela Vidovića, Atelje Vaska Lipovca, Kuća slave splitskog sporta
- Šibenik** – Muzej grada Šibenika
- Trakošćan** – Dvorac Trakošćan – muzej u dvoru s bogatom zbirkom starog oružja
- Varaždin** – Gradski muzej Varaždina u Starom gradu – povijesni odjel, Entomološka zbirka „Svijet kukaca“ i Galerija starih i novih majstora
- Turanj** – Muzejska zbirka naoružanja Domovinskog rata
- Varaždinske Toplice** – Zavičajni muzej Varaždinske Toplice
- Vinkovci** – Gradski muzej Vinkovci, Rodna kuća Ivana Kozarca
- Virovitica** – Muzej Franjevačkog samostana
- Vis** – Arheološka zbirka Issa
- Vodice (Prvić)** – Memorijalni centar Fausta Vrančića
- Vukovar** – Spomen dom i masovna grobnica Ovcara, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Mjesto sjećanja – Vukovarska bolnica 1991., Spomen dom hrvatskih branitelja Vukovar, Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar, Muzej Vučedolske kulture, Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom Vukovar, Dvorac Eltz – Gradski muzej Vukovar
- Zadar** – Arheološki muzej – stalna izložba crkvene umjetnosti, Narodni muzej Zadar, Muzej antičkog stakla

Zagreb – Arheološki muzej, Etnografski muzej, Hrvatski muzej naivne umjetnosti, Moderna galerija, Muzej grada Zagreba, Muzej Mimara, Muzej za umjetnost i obrt, Muzej suvremene umjetnosti, Hrvatski prirodoslovni muzej, Strossmayerova galerija starih majstora, Tehnički muzej, Galerija Klovićevi dvori, Hrvatski povjesni muzej, Muzejsko-memorijalni centar „Dražen Petrović“, Umjetnički paviljon, Muzej iluzija, Muzej prekinutih veza, Atelijer Meštrović – Muzeji Ivana Meštrovića, Muzej torture, HDLU – Hrvatsko društvo likovnih umjetnika, Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatski školski muzej, Muzej pošte i telekomunikacija, Tiflološki muzej, Memorijalni centar granatiranja Zagreba, Muzej glijiva, Muzej 80-ih

Županja – Zavičajni muzej „Stjepan Gruber“

Važnija svetišta

Marija Bistrica: Majka Božja Bistrička

Trsat: Gospa Trsatska

Sinj: Čudotvorna Gospa Sinjska

Aljmaš: Gospa od Utočišta

Krasno: Gospa od Krasna

Belec: Majka Božja Snježna

Karlovac – Dubovac: Sv. Josip

Lobor: Majka Božja Gorska

Ludbreg: Predragocjena Krv Isusova

Remete: Majka Božja Remetska

Solin: Gospa od Otoka

Trški Vrh: Majka Božja Jeruzalemska

Vepric: Majka Božja Lurdska

Voćin: Majka Božja Voćinska

Kulturna i prirodna dobra na UNESCO-ovu popisu svjetske baštine

U Hrvatskoj se nalaze mnogobrojna kulturna dobra koja su uvrštena na UNES-

CO-ov popis svjetske baštine, među kojima se ističu Stari grad Dubrovnik, Dioklecijanova palača u Splitu, povijesna jezgra Trogira, ranokršćanski kompleks Eufrazijeve bazilike u Poreču, katedrala sv. Jakova u Šibeniku, Starogradsko polje na Hvaru, venecijanski obrambeni sustav Zadra i utvrda Sv. Nikola u Šibeniku, stećci – srednjovjekovni nadgrobni spomenici Velika i Mala Crljivica u Cisti Velikoj i Dubravka u Konavlima. Plitvička jezera, najljepši i najpoznatiji hrvatski nacionalni park, naše je jedino prirodno dobro koje je uvršteno na tom prestižnom popisu.

Na UNESCO-ovu Reprezentativnom popisu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva nalaze se Festa svetog Vlaha, čipkarstvo u Lepoglavi, na Hvaru i Pagu, godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine, hvarska procesija „Za Križen“, pjevanje i sviranje dvoglasja tijesnih intervala iz Istre i Hrvatskog primorja, proljetna procesija Ljelja (kraljica) iz Gorjana, umijeće izrade tradicijskih drvenih dječjih igračaka iz Hrvatskog zagorja, klapsko pjevanje, Sinjska alka – viteški turnir u Sinju, medićarski obrt na području sjeverne Hrvatske, bećarac iz Slavonije, Baranje i Srijema, nijemo kolo Dalmatinske zagore, mediteranska prehrana na hrvatskom Jadranu, njegovoj obali, otocima i dijelu zaleđa. Hrvatska je među zemljama s najviše zaštićenih nematerijalnih dobara u svijetu upisanih na UNESCO-ov popis. Glazbeni izričaj otklanjanje nalazi se na popisu nematerijalne kulturne baštine kojoj je potrebna hitna zaštita., a projekt Ekomuzej Batana upisan je u UNESCO-ov Registrar najboljih praksi očuvanja nematerijalne kulturne baštine svijeta.

NACIONALNI PARKOVI

NP Brijuni – skupina od dva veća i 12 manjih otočića uz zapadnu obalu Istre

Informacije:

Adresa: NP Brijuni, Brionska 10
52212 Fažana
tel.: +385 (0)52 525 888
faks: +385 (0)52 521 367
e-pošta: brijuni@np-brijuni.hr
mrežna stranica: www.np-brijuni.hr

NP Kornati – najgušća otočna skupina na Sredozemlju s ukupno 89 otoka, otočića i hridi

Informacije:

Adresa: JU NP Kornati, Butina 2
22243 Murter
tel.: +385 (0)22 435 740
faks: +385 (0)22 435 058
e-pošta: kornati@np-kornati.hr
mrežna stranica: www.np-kornati.hr

NP Krka – najljepša krška rijeka u Hrvatskoj

Informacije:

Adresa: JU NP Krka,
Trg Ivana Pavla II. br. 5
22000 Šibenik
tel.: +385 (0)22 201 777
faks: +385 (0)22 336 836
e-pošta: info@npk.hr
mrežna stranica: www.np-krka.hr

NP Mljet – otok jugozapadno od Dubrovnika

Informacije:

Adresa: NP Mljet, Pristanište 2
20226 Govedari
tel./faks: +385 (0)20 744 041
e-pošta: np-mljet@np-mljet.hr
mrežna stranica: www.np-mljet.hr

NP Paklenica – nacionalni park na južnoj strani Velebita, najvećega planinskog masiva u Hrvatskoj

Informacije:

Adresa: JU NP Paklenica
Dr. Franje Tuđmana 14a
23244 Starigrad Paklenica
tel.: +385 (0)23 369 155, +385 (0)23 369 202 (Uprava i kamp); +385 (0)23 369 803 (ulazna recepcija Nacionalnog parka)

NP Plitvička jezera – najstariji i najpoznatiji hrvatski nacionalni park, dio UNESCO-ova popisa svjetske prirodne baštine

Informacije:

Adresa: NP Plitvička jezera
Josipa Jovića 19
53231 Plitvička Jezera
tel.: +385 (0)53 751 015 (rezervacije, Odjel prodaje), +385 (0)53 751 014; +385 (0)53 751 026 (dodatne informacije, ulaz), 751 014
faks: +385 (0)53 751 013
e-pošta: info@np-plitvicka-jezera.hr
mrežna stranica: www.np-plitvicka-jezera.hr

NP Risnjak – pretežno šumovit planinski masiv sjeveroistočno od Rijeke u kojem se nalazi i hidrogeomorfološki spomenik prirode, izvor rijeke Kupe

Informacije:

Adresa: NP Risnjak
Bijela Vodica 48, 51317 Crni Lug
tel.: +385 (0)51 836 133
faks: +385 (0)51 836 116
e-pošta: np-risnjak@ri-t.com.hr
mrežna stranica: www.np-risnjak.hr

NP Sjeverni Velebit – prirodno najvredniji i najatraktivniji dio vršnog dijela sjevernog Velebita

Informacije:

Adresa: JU NP Sjeverni Velebit
Krasno 96
53274 Krasno
tel.: +385 (0)53 665 380
faks: +385 (0)53 665 390
e-pošta: npsv@np-sjeverni-velebit.hr
mrežna stranica: www.np-sjeverni-velebit.hr

PARKOVI PRIRODE

PP Biokovo – najviša planina Dalmacije i drugi najviši vrh Hrvatske; neponovljivi sraz kopna i mora

Informacije:

Adresa: JU PP Biokovo
Marineta – Mala obala 16, 21300 Makarska
tel./faks: +385 (0)21 616 924
e-pošta: info@pp-biokovo.hr
mrežna stranica: www.pp-biokovo.hr

PP Kopački rit – jedno od najvećih očuvanih močvarnih područja u Europi smješteno uz ušće Drave i Dunava

Informacije:

Adresa: JU PP Kopački rit
Titov dvorac 1, 31328 Lug
tel.: +385 (0)31 285 370; +385 (0)31 445 445; +385 (0)31 752 320; +385 (0)31 752 322 (Prijamni centar Kopačovo)
faks: +385 (0)31 285 380
e-pošta: uprava@kopacki-rit.hr
mrežna stranica: www.kopacki-rit.com

PP Lonjsko polje – najveće zaštićeno poplavno područje dunavskog slijeva

Informacije:

Adresa: JU PP Lonjsko polje
Krapje 16, 44324 Jasenovac
tel.: +385 (0)44 672 080, +385 (0)44 611 190, +385 (0)44 715 115 (Prijamni i edukativni centar Čigoč); +385 (0)44 652 427 (Prijamni i edukativni centar Repušnica)
faks: +385 (0)44 606 449
e-pošta: info@pp-lonjsko-polje.hr
mrežna stranica: www.pp-lonjsko-polje.hr

PP Medvednica – gorski masiv kod Zagreba

Informacije:

Adresa: JU PP Medvednica
Bliznec 70, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0)1 4586 317
faks: +385 (0)1 4586 318
e-pošta: info@pp-medvednica.hr
mrežna stranica: www.pp-medvednica.hr

PP Papuk – najljepši dio slavonskih planina, član Europske mreže geoparkova te UNESCO-ove svjetske mreže geoparkova

Informacije:

Adresa: JU Park prirode Papuk
Stjepana Radića 46, 34300 Velika
tel.: +385 (0)34 313 030
faks: +385 (0)34 313 027
e-pošta: kontakt@pp-papuk.hr
mrežna stranica: www.pp-papuk.hr,
www.papukgeopark.com

PP Telašćica – smješten na jugoistočnoj strani Dugog Otoka, nedaleko od Nacionalnog parka Kornati

Informacije:

Adresa: JU PP Telašćica
Ulica: Sali IV 2, 23281 Sali
tel./faks: +385 (0)23 377 096
e-pošta: telascica@telascica.hr
mrežna stranica: pp-telascica.hr

PP Učka – najviša istarska planina, smještena iznad liburnijske rivijere

Informacije:

Adresa: Infopunkt – središnje mjesto prihvata posjetiteljaprijevoj Poklon, Park prirode Učka
tel: +385 (0)51 299 643

Adresa: Uprava – sjedište Javne ustanove „Park prirode JU PP Učka“

Liganj 42,
51415 Lovran (izvan Parka prirode)
tel.: +385 (0)51 293 753
faks: +385 (0)51 293 751
e-pošta: park.prirode.ucka@inet.hr
mrežna stranica: www.pp-ucka.hr

PP Velebit – obuhvaća najveći dio istoimenog masiva, najveće zaštićeno područje u Hrvatskoj, na UNESCO-ovu je popisu međunarodnih rezervata biosfere

Informacije:

Adresa: JU PP Velebit
Kaniža Gospićka 4b
53000 Gospić

tel.: +385 (0)53 560 450
 faks: +385 (0)53 560 451
 e-pošta: velebit@pp-velebit.hr
 mrežna stranica: www.velebit.hr

PP Vransko jezero – najveće prirodno jezero u Hrvatskoj, park prirode s ornitološkim rezervatom, nalazi se između Zadra i Šibenika. Uz biciklističke i poučne staze, moguće su mnoge aktivnosti kao što su promatranje ptica, edukativni programi, najam bicikala i kajaka te sportski ribolov.

Informacije:

Adresa: Informativni centri i prihvat posjetitelja: Crkvine, Kamenjak i Prosika.
 Uprava – sjedište JU Park prirode PP Vransko jezero
 Kralja Petra Svačića 2
 23210 Biograd na Moru
 tel.: +385 (0)23 383 181
 faks: +385 (0)23 386 453
 e-pošta: info@pp-vransko-jezero.hr
 mrežna stranica: www.pp-vransko-jezero.hr

PP Žumberak – Samoborsko gorje – slikovito brdsko-planinsko područje jugozapadno od Zagreba

Informacije:

Adresa: JU Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje
 Slani dol 1
 10430 Samobor
 tel.: +385 (0)1 3327 660
 faks: +385 (0)1 3327 661
 e-pošta: park@pp-zumberak-samoborsko-gorje.hr
 mrežna stranica: www.park-zumberak.hr

PP Lastovsko otočje – spada u vanjsku skupinu južnodalmatinskih otoka, a uz otok Lastovo obuhvaća otočne skupine Lastovnjaci i Vrhovnjaci te otok Sušac

Informacije :

Adresa: JU PP Lastovsko otočje
 Trg svetog Petra 7, 20289 Ubli
 tel./faks: +385 (0)20 801 252
 e-pošta: info@pp-lastovo.hr
 mrežna stranica: www.pp-lastovo.hr

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Informacije:

tel.: +385 (0)1 3717 111 (centrala)
 mrežna stranica: www.mzoip.hr
 e-pošta: press@mzoip.hr

SMJEŠTAJ

Hrvatska nudi smještaj u mnogim hotelima, apartmanskim naseljima, privatnim kućama, na seoskim imanjima, u apartmanima te u kampovima i naturističkim kampovima s dugom tradicijom. Mnogobrojna lječilišta s ljekovitim mineralnim i termalnim izvorima nalaze se u kontinentalnom dijelu.

Informacije: turističke zajednice i putničke agencije

Udruga hrvatskih putničkih agencija Izidora Kršnjavoga 1/I, 10000 Zagreb
 tel.: 01 2304 992
 faks: 01 236 0655
 e-pošta: uhpa@uhpa.hr
www.uhpa.hr
 e-pošta: uhpa@uhpa.hr
 mrežna stranica: www.uhpa.hr

Hosteli u Hrvatskoj, koji su članovi udruženja Hostelling International, nalaze se u Dubrovniku, Zadru, Rijeci, Velom Lošinju, Puli, Zagrebu, Samoboru, Biogradu na moru, Karlobagu, Kaštel Štafiliću, Krku, Slunju, Starom Gradu na Hvaru i Zaostrogu.

Informacije:

Hrvatski ferijalni i hostelski savez
 Savska cesta 5, 10000 Zagreb

tel.: +385 (0)1 4829 296, 4829 294
 faks: +385 (0)1 4870 477
 e-pošta: info@hicroatia.com
 mrežna stranica: www.hfhs.hr

NAUTIČKI TURIZAM I MARINE

Udruženje marina pri HGK-u (Hrvatska gospodarska komora)
 tel.: +385 (0)51 209 130
 faks: +385 (0)51 216 033
 e-pošta: psolic@hgk.hr
 mrežna stranica: www.hgk.hr

ACI d.d.– Adriatic Croatia International Club d.d.

Lanac od 22 marine duž hrvatske obale

Informacije:

tel.: +385 (0)51 271 288
 faks: +385 (0)51 271 824
 e-pošta: aci@aci-club.hr
 mrežna stranica: www.aci-marinas.com

RONJENJE

Za rekreativno (turističko) ronjenje u Hrvatskoj obratite se ronilačkim centrima koji se brinu o vašoj informiranosti i sigurnosti.

Informacije:

Zajednica ronjenja u gospodarstvu pri HGK-u (Hrvatska gospodarska komora)

Sektor za turizam:

tel.: +385 (0)1 4561 570
 faks: +385 (0)1 4828 499
 e-pošta: turizam@hgk.hr

JELA I PIĆA

Gdje jesti?

Uz hotele koji nude boravak, uključujući polupansion ili puni pansion u svim gradovima, turističkim mjestima te uz glavne ceste nalaze se restorani, gostionice, taverne, konobe, pizzerije i restorani brze hrane, ali gurmanima su najzanimljiviji restorani i gostionice s domaćom hrvatskom kuhinjom. Svi proizvodi životinjskog podrijetla podložni su jednakim uvjetima kao i na području zemalja Europske unije i pod stalnim su veterinarsko-zdravstvenim nadzorom.

Što pojesti?

Uz standardnu europsku kuhinju, Hrvatska nudi vlastita najpopularnija domaća jela i specijalitete. Od hladnih jela tu su glasoviti dalmatinski ili istarski pršut, paški ili lički sir, ovčji sir, slavonski kulen, znamenite samoborske ili zagorske češnjovke, svježi sir s vrhnjem i mnoga druga jela. Glavna jela nude se ovisno o podneblju u kojem boravite. U Dalmaciji, Hrvatskom primorju, na otocima i u Istri glavna su jela od riba i morskih plodova, a od mesa pašticada ili kuhanja janjetina.

U kontinentalnom dijelu Hrvatske ponuda mesnih jela doista je bogata, a posebni su specijaliteti purica s mlincima, svinska pisanica Stubica, pečena janjetina, pečeni odojak te kuhanji ili pečeni štrukli. Od slastica, uz spomenute štrukle, specijaliteti su orehinjača, makovnjača i savijače sa sirom ili različitim vrstama voća.

Što pitи?

Uzgoj vinove loze i proizvodnja pitkih i biranih vina višestoljetna su tradicija hrvatskih vinogradara u kontinental-

nom dijelu Hrvatske te u Hrvatskom primorju i Dalmaciji. Od crnih vina uz jadransku obalu i na otocima poznati su teran, merlot, cabernet, opolo, plavac, dinkač i postup, a od bijelih malvazija, pošip, pinot, kujundžuša, žlahtina, muškat i mnoga druga. U kontinentalnom dijelu poznati su rizling, graševina, burgundac, traminac i ostale sorte. Od žestokih pića poznate su rakije šljivovica, travarica, lozovača i biska, a od desertnih pića prošek i maraskino.

INFORMACIJE

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA

Iblerov trg 10/IV. 10000 ZAGREB, HRVATSKA
tel.: +385 (0)1 4699 333
faks: +385 (0)1 4557 827
e-pošta: info@htz.hr
mrežna stranica: www.hrvatska.hr,
www.facebook.com/croatia.hr,
www.youtube.com/croatia,
issuu.com/croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus Österreich

e-pošta: office@kroatien.at
mrežna stranica: at.croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus Frankfurt/M, Deutschland

e-pošta: info@visitkroatien.de
mrežna stranica: de.croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus München, Deutschland

e-pošta: office@visitkroatien.de
mrežna stranica: de.croatia.hr

Ente Nazionale Croato per il Turismo Italia

e-pošta: info@enteturismocroato.it
mrežna stranica: it.croatia.hr

Chorvatské turistické sdružení

Česká republika

e-pošta: info@htz.cz
mrežna stranica: cz.croatia.hr

Chorvátske turistické združenie

Slovenská republika

e-pošta: infohtz@chello.sk
mrežna stranica: sk.croatia.hr

Horvát Idegenforgalmi Közössége

Magyarország

e-pošta: info@htz.hu
mrežna stranica: hu.croatia.hr

Office National Croate de Tourisme

France

e-pošta: info@croatie-tourisme.fr
mrežna stranica: fr.croatia.hr

Croatian National Tourist Office

United Kingdom

e-pošta: info@croatia-london.co.uk
mrežna stranica: gb.croatia.hr

Croatian National Tourist Office

USA

e-pošta: cntony@earthlink.net
mrežna stranica: us.croatia.hr

Narodowy Ośrodek Informacji

Turystycznej Republiki Chorwacji

Polska

e-pošta: info@visitcroatia.pl
mrežna stranica: pl.croatia.hr

Kroatiska Turistbyrån

Sverige

e-pošta: croinfo@telia.com
mrežna stranica: se.croatia.hr

Kroatisch Nationaal Bureau Voor

Toerisme

Nederland

e-pošta: nl@infocroatia.net
mrežna stranica: nl.croatia.hr

**Kroatische Nationale Dienst voor
Toerisme – Office National Croate
du Tourisme**

België – Belgique

e-pošta: be@infocroatia.net
mrežna stranica: be.croatia.hr

**Хорватское туристическое
сообщество**

Russia

e-pošta: htzmoskva@mail.ru
mrežna stranica: ru.croatia.hr

**Hrvaška turistična skupnost
Slovenija**

e-pošta: info@hts-slovenija.si
mrežna stranica: si.croatia.hr

Poštovani,

molimo vas da radi osobne udobnosti i poštovanja zakona provjerite jeste li prijavljeni za sve vrijeme svojeg boravka, od dana dolaska do dana odlaska. Vaša provjera posebice je važna i potrebna ako boravite u privatnom smještaju, i to zbog kvalitete usluge i vaše osobne sigurnosti te onemogućivanja ilegalnog rada onih domaćina koji nisu registrirani za pružanje usluge smještaja u skladu sa zakonom. U Hrvatskoj je kažnjivo i nije dopušteno kampiranje na slobodnim prostorima izvan registriranih kampova ili parkirališta za karavane i kampere.

Unaprijed vam zahvaljujemo na suradnji i želimo vam ugodan boravak.

Vaša Hrvatska turistička zajednica

IMPRESUM

IZDAVAČ

Hrvatska turistička zajednica u suradnji s Ministarstvom turizma, Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvom kulture, Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom poljoprivrede – Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane, Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Hrvatskim autoklubom (HAK), Hrvatskim autocestama, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskim željeznicama, Državnom upravom za zaštitu i spašavanje te Hrvatskim radjem.

Sve informacije prikupila je i ažurirala Samostalna služba za odnose s javnošću Hrvatske turističke zajednice.

DIZAJN

ORGANIZACIJA d.o.o., Pula

FOTOGRAFIJE

Aleksandar Gospić, Ante Verzotti, Ante Zubović, Bojan Haron Markičević, Boris Kačan, Boris Ljubičić, Boris Štajduhar, Božidar Prezelj, Damil Kalogjera, Damir Fabijanić, Damir Peroš, Damir Rostuhar, Damir Vurušić, Daniel Pavlinović, Davorin Mance, Dean Duboković, Denis Stošić, Domagoj Blažević, Domagoj Sever, Goran Šafarek, Goran Šebelić, Igor Šeler, Igor Zirojević, Ivan Dorotić & Maja Bosnić, Ivan Čorić, Ivan Radošević, Ivo Biočina, Ivo Pervan, Josip Grđan, Julian Duval, Karmen Zorović, Kristijan Toplak, Maja Danica Pečanić, Mario Romulić & Dražen Stojčić, Marko Vrdoljak, Matija Šepelić, Milan Babić, Miljenko Bernfest, Miroslav Šlafhauzer, Mladen Šćerbe, Nenad Ruszkowski, Petar Trinajstić, **[Renča Kosinožić]**, Robert Leš, Romeo Ibršević, Saša Halambek, Saša Pjanić, Sergio Gobbo, Stipe Surač, Velimir Miljković, Zoran Jelača, Željko Koprolčec, Željko Krčadinac, Turistička zajednica grada Ivanić-Grada, Turistička zajednica grada Vukovara, Turistička zajednica općine Konavle, Turistička zajednica Ličko-senjske županije, Muzej Turopolja, Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac, Turistička zajednica Virovitičko-podravske županije, Muzej Apoksiomena

AUTOR KARTE

Robert Bregant

TISAK

Kerschoffset Zagreb d.o.o.
2018.

Izdavač ne jamči absolutnu točnost ovdje objavljenih informacija i ne snosi odgovornost zbog eventualne netočnosti ili promjene tih informacija.

Bilješke

Gratis

OTKRIJTE SVOJU PRIČU NA **hrvatska.hr**